

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΥΝΘΕΣΕΩΝ

ΠΡΟΣ ΧΡΗΣΙΝ

ΤΩΝ ΕΝ ΤΟΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΙΣ ΣΧΟΛΕΙΟΙΣ
ΑΙ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΙΣ ΜΑΘΗΤΕΥΟΝΤΩΝ

ΥΠΟ

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Γυμνασιάρχου

ΕΓΚΡΙΘΕΝΤΑ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΒΤΓ' ΝΟΜΟΝ ΕΠΙ ΠΕΝΤΑΕΤΙΑΝ
(1902—1907)

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

Κατά τὸ τελευταῖον πρόγραμμα τοῦ Ὑπουργείου
διεδοκασμένην.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚΔΟΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Δ. ΚΟΛΛΑΡΟΣ

ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟΝ ΤΗΣ "ΕΣΤΙΑΣ,"

44 — Ὀδὸς Σταδίου — 44

1905

Πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφήν τοῦ συγγραφέως καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ Βιβλιοπωλείου τῆς «Ἐστίας».

Παναγιώτης

ΤΥΠΟΙΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ

Γ. Α. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΥΝΘΕΣΕΩΣ
ἐκδόσεως 2^{ης}
β. α. β. 25'

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΗΣ Α' ΕΚΔΟΣΕΩΣ

Πλέον τῶν εἴκοσιν ἤδη ἐτῶν διδάσκων ἐν τῷ γυμνασίῳ παρέ-
τήρησα, ὅτι καὶ οἱ ἀριστα θεωρητικῶς καταρτισθέντες περὶ τὴν
Ἑλληνικὴν γλῶσσαν μαθηταί, ἐλαχίστων ἐξαιρουμένων, δὲν δύ-
νανται ἀπολυόμενοι τοῦ Γυμνασίου νὰ συντάξωσιν οὐχὶ πραγμα-
τεῖαν λόγου ἀξίαν ἀλλ' οὐδὲ ἐπιστολὴν ἀπηλλαγμένην γλωσ-
σικῶν καὶ γραμματικῶν ἀμαρτημάτων. Τοῦτο προέρχεται, ὡς
ἡμεῖς νομίζομεν, διότι οὗτοι ἢ οὐδόπως δι' ὅλου τοῦ χρόνου τῆς
μαθητείας αὐτῶν ἠσκήθησαν περὶ τὸ γράφειν ἢ σπανιωτάτην
καὶ οὐχὶ συνεχῆ χρῆσιν αὐτοῦ ἐποίησαντο¹. Ὅτι δὲ διδασκαλία
γλώσσης ἀστοχοῦσα τῆς τοῦ γράφειν ἐμπειρίας εἶνε ἀτελής, οὐ-
δεὶς εἶνε ὁ μὴ ἀνομολογῶν. Τοῦ κακοῦ δὲ τούτου αἷτιοι εἶνε οὐ
μόνον οἱ διδάσκοντες, οἵτινες τῷ παραδείγματι τῶν ἑαυτῶν δι-
δασκάλων ἀκολουθοῦντες τὸ μὲν διὰ τὸ ἀηδὲς καὶ ὀχληρὸν τοῦ
ἔργου, τὸ δὲ διὰ τὴν ἔλλειψιν καταλλήλου βιβλίου² ἀποφεύγου-
σιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ νὰ ἀσκῶσι καὶ πρακτικῶς τοὺς μαθητάς
περὶ τὴν σύνθεσιν τοῦ λόγου, ἀλλὰ καὶ ἡ προϊσταμένη ἀρχή,
ἣτις οὐδέποτε μέχρι τοῦδε ἐφρόντισε νὰ μάθῃ, ἂν τὸ ὑπὸ τοῦ
νόμου ἐπιβαλλόμενον τοῦτο καθήκον ἐκτελεῖται καὶ πῶς ἐκτε-
λεῖται.

Ἐπειδὴ δὲ φρονῶ, ὅτι καὶ ἡ ἔλλειψις καταλλήλου πρὸς τοῦτο
βιβλίου οὐκ ὀλίγον συνετέλεσε καὶ συντελεῖ, ὅπως ἡ ὑπὸ τοῦ νό-

¹ Ἡμεῖς, εἰ καὶ ἐτύχομεν ἔν τε τῷ Ἑλλ. σχολείῳ καὶ Γυμνασίῳ διδα-
σκάων καὶ καθηγητῶν εὐδοκίμων, δις μόνον καθ' ὅλον τὸν χρόνον τῆς
μαθητείας ἡμῶν ἐξετελέσαμεν τὸ καθήκον τοῦτο.

² Μόνον ταιούτου εἶδους βιβλίον ἐν τῇ ἡμετέρᾳ γλώσσῃ γεγραμμένον
εἶνε τὸ τοῦ Δεφνήρου, ἀλλὰ τοῦτο δύναται νὰ εἶνε χρήσιμον μόνον ἐν
ταῖς ἀνωτάταις τάξεσι τοῦ Γυμνασίου.

μου ἐπιβαλλομένη πρακτικὴ περὶ τὸ γράφειν ἄσκησις μὴ ἐκτελεῖται, ἐπεχείρησα τὴν συγγραφὴν τοῦδε, ὅπερ περιέχον διακόσια ὑποδείγματα συνθέσεων ἐξακοῦντα διὰ τέσσαρα ὅλα ἔτη, ἀν' ἐν καθ' ἑβδομάδα ὁ μαθητὴς γράφῃ, σκοπὸν ἔχει νὰ χειραγωγῆσθαι τοὺς εἰς τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα καὶ Παρθεναγωγεῖα μάλιστα φοιτῶντας εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ λόγου καὶ τὴν ἡρέμα καὶ κατὰ μικρὸν κτῆσιν τῆς ἐμπειρίας τοῦ γράφειν τὴν γλῶσσαν ὀρθῶς. Πρὸς τοῦτο πρῶτον μὲν ἐγένετό μοι φροντίς τὸ περιεχόμενον τῶν θεμάτων νὰ εἶνε προσιτὸν εἰς τε τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ παιδὸς καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον παιδαγωγικόν. Διὰ τοῦτο ὡς καταλληλότεα θέματα ἐνόμισα τὰς ψεκτὰς ἢ ἐπαινετὰς πράξεις τοῦ παιδικοῦ βίου καὶ μάλιστα τοῦ μαθητικοῦ, τὰς ὑπὸ τὴν περιβολὴν τοῦ μύθου κρυπτομένης ἀληθείας, τὰς πράξεις προσώπων ἱστορικῶν, τὰς περιγραφὰς σκηνῶν τοῦ βίου, ζῶν, πτηνῶν, ἀρχαίων μνημείων, ποιήματα, ἅτινα ὀφείλει ὁ μαθητὴς ἀπὸ τοῦ ἐμμέτρου λόγου νὰ μεταγράψῃ καταλογάδην. Ἐπειτα δ' ἔκρινα καλὸν τὸ εἶδος τοῦ λόγου νὰ μὴ εἶνε τὸ αὐτὸ ἐν ἅπασιν τοῖς θέμασι ἀλλὰ ποικίλον. Τούτου ἕνεκα ὁ λόγος ποὺ μὲν εἶνε διηγηματικός, ποὺ δὲ διαλογικός, ποὺ δὲ περιγραφικός, ποὺ δὲ ἐπιστολικός. Ὅπως δ' ὁ παῖς ἐθισθῆ καὶ εἰς περιγραφὰς εἰκόνων, ἔκρινα καλὸν νὰ παραθέσω καὶ τοιαύτας περιπτώσεις τὸ περιγραφόμενον οἶονεὶ ζῶν. Δὲν κρίνω δ' ἄσκοπον νὰ δηλώσω, ὅτι οἱ πλεῖστοι τῶν μύθων καὶ οὐκ ὀλίγα διηγήματα εἶνε εἰλημμένα ἐξ ἀρχαίων συγγραφέων, διότι νομίζω ὅτι ταῦτα διὰ τε τὸ περιεχόμενον καὶ τὸ εἶδος εἶνε κάλλιστα παραδείγματα συνθέσεως πρὸς ἀπομίμησιν. Ἐπειδὴ δὲ τὸ βιβλίον θὰ διδάσκηται καὶ ἐν τοῖς Παρθεναγωγείοις, ἐνόμισα καλὸν εἶνα μόνον τῶν θεμάτων νὰ ἀναφέρονται εἰς τὸ γυναικεῖον φύλον, διότι τῶν ἄλλων τὰ πλεῖστα μεταβαλλομένου τοῦ γένους τῶν δρώντων προσώπων δύνανται νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς ἀμφοτέρω τὰ φύλα.

Καὶ τοσαῦτα μὲν περὶ τούτου· νῦν δὲ νομίζω ἀναγκαῖον νὰ εἶπω βραχέα τινὰ καὶ περὶ τῆς γλώσσης, ἣν πρέπει νὰ μεταχειρίζηται ὁ μαθητὴς γράφων, διότι καὶ νῦν ἔτι ὑπάρχουσιν οἱ φρονοῦντες, ὅτι δὲν πρέπει νὰ γράφωμεν τὴν λεγομένην καθα-

ρεύουσιν, ἀλλὰ τὴν λαλουμένην γλῶσσαν ὡς καταληπτὴν πᾶσιν¹. Ἐὰν μὲν ἡ καθωμιλημένη εἶχε τοσοῦτον πλοῦτον λέξεων, ὥστε νὰ δύνηται νὰ πληρώσῃ πάσας τὰς ἀνάγκας τοῦ πνευματικοῦ βίου ἡμῶν, τοῦτο θὰ ἦτο προτιμότερον, ἐπειδὴ δ' ὅμως εἶνε πτωχοτάτη, ἔχει ποικιλίαν τύπων, βρίθει δὲ ξένων λέξεων καὶ τοπικῶν ἰδιωμάτων μόνον τῷ χρωμένῳ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καταληπτῶν, ἔχει ἀνάγκην πρὸς παράστασιν τῶν ποικίλων ἐννοιῶν ἢ νὰ δανείζηται ἐκ ξένων γλωσσῶν, ὅποτε θὰ εἶνε ὀνθύλευμα χυδαιοτάτων λέξεων καὶ φράσεων μετ' ὀθνεῖων, τουρκικῶν δὴλον ὅτι καὶ φραγκικῶν, ἢ νὰ ἀντλήῃ ἐκ τῆς ἀρχαίας γλώσσης, ὅποτε πρέπει τὸ ἐκ τῆς ἀρχαίας παραλαμβανόμενον ὕλικόν νὰ διαφθίρηται καὶ ἀκρωτηριάζηται, ὅπως ἁρμονικῶς πῶς προσαρμόζηται πρὸς τὸ ὑπάρχον. Τοῦτο δὲ καὶ ἔπραξαν ἤδη τινές· τὸ τοιοῦτο δ' ὅμως ἡμεῖς τοῦλάχιστον νομίζομεν ἀπειροκαλώτατον, τοὺς δ' οὕτω τὴν γλῶσσαν γράφοντας ἐξομοιοῦμεν πρὸς οἰκοδόμους, οἵτινες ἔχοντες ἀφθονίαν λίθων ἀπὸ ἀρχαίου μεγάλου οἰκοδομήματος περισωθέντων, ἐπειδὴ τινες αὐτῶν ὑπὸ τοῦ χρόνου ἐρρυπάνθησαν ἢ ἔπαθον φθοράν τινα, δὲν προσπαθοῦσι λαμπρύνοντες καὶ λαξεύοντες αὐτοὺς νὰ ἐξομοιώσωσι πρὸς τοὺς μηδὲν παθόντας καὶ κανονικὸν τὸ σχῆμα ἔχοντας, ἀλλὰ πράττουσι τοῦναντίον καταρρυπαίνουσι δηλαδὴ καὶ τοὺς καλῶς ἔχοντας ἢ λαμβάνοντες τὴν σφύραν θραύουσι καὶ ἀκρωτηριάζουσιν αὐτούς, ὅπως ἐξομοιώσωσιν ἐκεῖνοις.

Διὰ ταῦτα ἡ γλῶσσα τὴν ἀρίστην ὁδὸν ἐτράπετο· παραλαβοῦσα δὴλον ὅτι τὸ τυπικὸν τῆς ἀρχαίας καὶ δανειζομένη ἐξ αὐτῆς καθ' ἐκάστην λέξεις καὶ φράσεις καὶ ἀπομιμουμένη αὐτὴν ὡς πρὸς τὸ εἶδος κατὰ τὸ δυνατὸν, οὐ μόνον τὴν ποικιλίαν τῶν τύπων τῆς λαλουμένης ἀποφεύγει καὶ τῶν κατὰ τόπους ἰδιωμάτων καὶ τῶν ξένων λέξεων ἀπέχεται καὶ τὸν λόγον ἐντεχνιότερόν πῶς ἀπεργάζεται, ἀλλὰ βραθυρῶν καὶ κατ' ὀλίγον διασφύζουσα τὰ ἄξια σωτηρίας καὶ ἀποβάλλουσα τὰ ἄξια ἀποβολῆς θὰ καταστῆ ποτε πανελλήνιος, ὡς πάλαι ποτὲ ἡ ἀρχαία Ἀττικὴ. Ἀλλὰ μηδεὶς

¹ Ἐπιστημονικωτάτην περὶ τούτου πραγματείαν ἐδημοσίευσεν τελευταῖον ἐν τῇ «Ἀθηνᾶ» (τόμ. Ζ', τεύχ. β') ὁ φίλος κ. Γ. Χατζιδάκις.

νομίση ὅτι ταῦτα λέγοντες φρονοῦμεν, ὅτι πρέπει ἢ νῦν γραφομένη νὰ ἐξομοιωθῇ πρὸς τὴν Ἀττικὴν ἢ τὴν ἀρχαίαν κοινὴν γλῶσσαν· τοῦτο οὔτε δυνατόν εἶνε οὔτε πρόπον. Καὶ δὲν εἶνε μὲν δυνατόν, διότι οὔτε πάντες οἱ μονολεκτικοὶ παρακείμενοι οὔτε πάντες οἱ μέλλοντες οὔτε οἱ ὑπερσυντέλεικοι οὔτε ἡ εὐκτική οὔτε ἡ ἀπαρέμφατος καθ' ὅλας αὐτῆς τὰς χρήσεις οὔτε ὁ ἂν μετ' εὐκτικῆς καὶ τῶν ἱστορικῶν χρόνων οὔτε τὰ πλεῖστα τῶν ἀρχαίων μορίων οὔτε ἄλλα πολλὰ τῆς ἀρχαίας γλώσσης ἰδιώματα δύνανται νὰ εἰσαχθῶσιν εἰς τὴν νῦν γραφομένην χωρὶς νὰ παραβλάψωσι τὴν φύσιν αὐτῆς. Δὲν εἶνε δὲ πρόπον, διότι ἡ τοιαύτη γλῶσσα πρῶτον μέγ, ἐπειδὴ θὰ εἶνε τελεία ἀπομίμησις τῆς ἀρχαίας, οὐδεμίαν ζωὴν θὰ ἔχη καὶ ταχέως θὰ καταστῆ νεκρά, ἔπειτα δὲ, τῆς ἀποστάσεως τῆς χωριζούσης τὴν νῦν λαλουμένην ἀπὸ τῆς γραφομένης εὐφυομένης, δὲν εἶνε δυνατόν νὰ καταστῆ ποτε κτῆμα σύμπαντος τοῦ ἔθνους, ἀλλὰ θὰ εἶνε προσιτὴ μόνον τοῖς λογίοις.

Ὡσαύτως δὲν πρέπει νὰ νομίση τις ὅτι ὑπερμαχοῦμεν τῆς καθαρευούσης ἐκ φόβου, μὴ ποτε ἡ δημώδης κατισχύσῃ. Ἡ ἀνάγκη, ἧ καὶ θεοὶ πείθονται, τοῦ νὰ ἀντλή ἡ νῦν γλῶσσα ζεὶ ἐκ τῆς παλαιᾶς, ἡ ἔμφυτος τῷ ἀνθρώπῳ ῥοπή πρὸς τὸ ἔντεχρον καὶ καλόν, ἡ τῶν ἀρχαίων συγγραφῶν σπουδὴ πείθουσι ἡμᾶς, ὅτι οἱ ἀγωνιζόμενοι νὰ ἐκτρέψωσι τὴν γλῶσσαν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ, ἦν ἐτρέπετο, θὰ πάθωσιν ὅμοια Ἰουλιανῷ τῷ Πικραβάτῃ. Ὡς ἐκεῖνος πειραθεὶς νὰ ἀναστήσῃ τὴν πεπτωκυῖαν ἤδη τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων θρησκείαν, τὸν δὲ σφριγῶντα τότε Χριστιανισμόν νὰ καταπνίξῃ, οὐδὲν κατώρθωσεν, εἰ καὶ πᾶν πρὸς τοῦτο ἐποίησεν, οὔτω κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν καὶ οἱ τῆς δημώδους ἐρασταὶ προσπαθοῦντες ν' ἀντικαταστήσωσι δι' αὐτῆς τὴν νῦν γραφομένην μάτην ἀγωνίζονται.

Κατὰ ταῦτα αἱ συνθέσεις πρέπει νὰ γράφονται ἐν τῇ καθαρευούσῃ. Τῇ γνώμῃ δ' ὅμως αὐτῇ ἔσως δύναται ν' ἀντεῖπῃ τις, ὅτι πάντες οἱ φοιτῶντες εἰς τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα καὶ παρθεναγωγεῖα δὲν δύνανται νὰ μεταχειρίζονται τὴν καθαρεύουσαν. Καὶ ἡμεῖς ὁμολογοῦμεν ὅτι τοῦτο οὕτως ἔχει, διότι οὔτε τὸ τῆς

γλώσσης αναγκαῖον αὐτοῖς ὑλικὸν ἀκόμη κέκτηνται οὔτε τὴν γραμματικὴν καὶ τὸ συντακτικὸν ἔχουσι διδασχθῆ, ὥστε νὰ μὴ περιπίπτωσιν εἰς βαρβαρισμοὺς καὶ σολοικισμοὺς. Διὰ τοῦτο πρέπει ὁ διδάσκων νὰ συμβουλεύῃ τοῖς μαθηταῖς νὰ γράφωσι τὰς ἑαυτῶν συνθέσεις, ὡς ἤθελον διηγηθῆ αὐτὰς διὰ ζώσης φωνῆς, μεταχειριζόμενοι ἐκεῖνας τὰς λέξεις, ὧν τὸ σημαίνόμενον ἐπίστανται ἀκριβῶς, οἰαιδήποτε καὶ ἂν ᾧσιν, ἑλληνικαὶ ἢ καὶ ξέναι, εἶτα δέ, ὅποταν διορθῶ αὐτάς, νὰ ἀντικαθιστᾶ τὰς ὀθνεῖας καὶ ἀδοκίμους λέξεις διὰ τῶν δοκίμων καὶ Ἑλληνικῶν καὶ νὰ καταδεικνύῃ τοὺς τυχόν ἐνόητας βαρβαρισμοὺς καὶ σολοικισμοὺς. Καὶ βαρβαρισμὸς μὲν λέγεται τὸ περὶ τοὺς τύπους τῆς γραμματικῆς ἀμαρτάνειν· π.χ. ὅταν τις γράφῃ τῆς ἡμερὸς ἀντὶ τοῦ ἡμέρας, αἱ γυναῖκαι ἀντὶ τοῦ αἱ γυναῖκες, ἐξοκέλλω ἀντὶ τοῦ ἐξοκέλλω, ἐγεφυρωμένη (Ζηκίδης) ἀντὶ τοῦ γεγεφυρωμένη κ.λ.π. Σολοικισμὸς δὲ τὸ περὶ τοὺς κανόνας τῆς συντάξεως ἀμαρτάνειν, οἷον ὅταν γράφῃ τις διδάσκω εἰς σὲ τοῦτο ἀντὶ τοῦ διδάσκω σε τοῦτο, καταχρῶμαι τῆς ἐμπιστοσύνης ἀντὶ τοῦ καταχρῶμαι τῇ ἐμπιστοσύνῃ ἢ τὴν ἐμπιστοσύνην κλπ.¹

Πλὴν τούτου ὁ διδάσκων πρέπει νὰ συνιστᾶ τοῖς μαθηταῖς ὡς μεγίστην ἀρετὴν τοῦ λόγου τὴν σαφήνειαν. Εἶνε δὲ ὁ λόγος σαφής, ὅταν ἀναγινωσκόμενος κατανοῆται εὐκόλως. Ἐπιτυχάζονται δὲ ἡ σαφήνεια· α') ἂν αἱ φράσεις καὶ αἱ περίοδοι κατασκευάζονται οὐχὶ μακραὶ, διότι τὸ τοιοῦτον ἐπισκοτίζει τὸν λόγον. Ἐν π.χ. γράψῃ τις ἐγίνωσκον τὸν Δημήτριον, ὅστις εἶνε ἀδελφὸς τοῦ Γεωργίου, ὅστις πεντάκις ἐβραβεύθη καὶ ἀγαπᾶται ὑπὸ τῶν διδασκάλων, διότι εἶνε πολὺ φιλόπονος καὶ ἔλυσε τὰ δυσκολώτατα τῶν προβλημάτων, ἅτινα προέτειγεν αὐτῷ ὁ ἐξεταστής, δὲν δηλοῦ πότερος εἶνε ὁ λαβὼν τὰ βραβεῖα, ὁ Δημήτριος ἢ ὁ Γεώργιος, οὐδὲ πότερος ἀγαπᾶται ὑπὸ τῶν διδασκάλων. Διὰ τοῦτο γραπτέον· ἐγίνωσκον τὸν ἀδελφὸν τοῦ Γεωργίου Δημήτριον, ὅστις πεντάκις ἐβραβεύθη· οἱ διδάσκαλοι ἀγαπῶσιν αὐτόν, διότι εἶνε πολὺ φιλόπονος καὶ ἔλυσε τὰ δυσκολώτατα τῶν προβλημάτων,

¹ Παραδείγματα τοιαῦτα ἰδὲ ἐν «Γλωσσικαῖς παρατηρήσεσι» τοῦ σεβαστοῦ διδασκάλου Κ. Σ. Κόντου.

ἄτινα προέτεινεν αὐτῷ ὁ ἐξεταστής¹. β') Ἄν ὁ γράφων ἔχη συνείδησιν ἀκριβοῦς τοῦ σημασινομένου τῶν λέξεων π.χ. ὁ γράψας φρενήρης ἀντὶ τοῦ παράφρων δὲν ἐγίνωσκεν ὅτι τὸ φρενήρης σημαίνει τὸν σώας ἔχοντα τὰς φρένας, τὸν φρόνιμον καὶ οὐχὶ τὸν παράφρονα². Ὡσαύτως ὁ ποιητὴς ὁ γράψας δρέπατε πάλιν, ἐρασταὶ εὐδαίμονες, ναρκίσιους εἰς τοῦ Μαίτου τοὺς τερπνοὺς κ' εὐώδεις παραδείσους ἠγνῶσι τί εἶνε ὁ νάρκισσος καὶ πότε ἀνθεῖ. Ὁμοίως ὁ ῥήτωρ ὁ εἰπὼν ποτε ὡς ὁ ὑψικόμος φοινῖξ ἀνέθορον ἐκ τῆς τέφρας του συνέχευε τὸ μυθολογούμενον πτηνὸν πρὸς τὸ ὁμώνυμον δένδρον. γ') Ἐὰν οἱ διορισμοὶ ἐν τῷ λόγῳ εἶνε ὁμοειδεῖς π.χ. γράφων ὁ Ζηκίδης ὁ Π. πράττει τοῦτο ἐκ φθόνου διὰ τὴν μεγάλην ὑποδοχὴν καὶ διὰ τὴν ἀναστολήν τῆς διαδόσεως συνάπτει διορισμὸν ἀναγκαστικοῦ αἰτίου (διὰ τὴν μεγάλην ὑποδοχὴν) μετὰ διορισμοῦ δηλοῦντος τὸ τελικὸν αἶτιον (διὰ τὴν ἀναστολήν τῆς διαδόσεως=ὅπως ἀναστείλῃ τὴν διάδοσιν).

Ἔως δὲ ἀρετὴ τοῦ λόγου μεγίστη εἶνε ἡ σαφήνεια, οὕτω καὶ κακία οὐχὶ μικρὰ εἶνε ἡ κακοζηλία. Κακοζηλία δὲ λέγεται ἡ ὑπέρβασις τοῦ μέτρου τῆς μιμήσεως πέρα τοῦ δέοντος. Κακοζήλος ἄρα εἶνε ὁ λόγος, ὅταν γεγραμμένος ἐν τῇ καθαρουσίᾳ περιέχῃ συντάξεις καὶ λέξεις καὶ τύπους ἀττικωτάτους ἐγκαταμεμιγμένους τοῖς κοινοτάτοις π.χ. οἱ μαθηταὶ ὄρθον εἶνε ἴνα κατὰ τὴν εἰς τὰρχαῖα Ἑλληνικὰ μετὰβασιν αὐτῶν μηδαμῶς εἰσβαίνωσι ἀποτόμως **συγγραφέας** ἀνὰ χεῖρας λαμβάνοντες καὶ λόγον κεκαλλιπημένον καὶ **διεστῶτα**, ἀλλ' ἀναγκαίως ἔχει (sic) νὰ ἀσχολῶνται περὶ **συγγραφέας** κλπ. (Ζηκίδης). Ὡσαύτως κακοζήλον εἶνε νὰ ἐγκατασπείρῃ τις ἐν πεζῷ λόγῳ εἰκόνας καὶ μεταφορὰς οὐ τῇ χειρὶ ἀλλ' ὄλω τῷ θυλάκῳ, ἵνα κατὰ Κόρινθον εἴπωμεν, διότι δι' αὐτῶν ὁ λόγος δὲν κοσμεῖται οὐδὲ διακρίνεται, ὡς τινες νομίζουσιν, ἀλλὰ καθίσταται πομφολυγώ-

¹ Παραδείγματα ἀσαφείας λόγου οὐχὶ ὀλίγα εὐρίσκει τις ἐν ταῖς ἐπισημοῖς ἐκθέσεσι τῶν κριτῶν τῶν κρινάντων τὰ κατὰ τὸν τελευταῖον διαγωνισμὸν ὑποβληθέντα ἔργα καὶ ἄλλων, μάλιστα δὲ τοῦ Ζηκίδου.

² Κακῆς χρήσεως τῶν λέξεων παραδείγματα ἰδὲ ἐν «Γλωσσικαῖς παρατηρήσεσι» Κ. Σ. Κόντου.

δης· π.χ. Ἀπὸ Βοσπόρου μέχρι τοῦ Εὐρώτα ἀήνητα τις (sic) τότε τὰ σμήνη τῶν μελισσῶν, ἅπαντα περιύπαινον εἰς τὰ χεῖλη τοῦ Πλάτωνος, παρὰ τοὺς πόδας τοῦ ὁποίου μόνος καθημένος τις δὲν δύναται νὰ μὴ ἐξαρθῇ εἰς ὕψος καὶ ἐμπνευσθῇ εἰς μεγαλεῖον. Καὶ ἀλλοχού· Ἡ πάλαι πατρὶς ἐξεικονίζετο ἐν διαπύροις λέξεσιν ὡς διδάσκαλος καὶ κορωνὶς τῶν ἐθνῶν καὶ ὡς περιλαμπὲς τοῦ ἡλίου ἐνδιαίτημα.

Φευκτέα πρὸς τοῦτοις ὡς καθιστῶντα τὸν λόγον ἀηδῆ καὶ ἀκομφον· ἀ') ἡ συχὴ ἐπανάληψις τῆς αὐτῆς λέξεως ἐν τῇ αὐτῇ περιόδῳ, ὅπερ συνηθέστατον τοῖς παισίν· π.χ. ἔλαβον βιβλίον, ὅπερ εἶνε τὸ κάλλιστον τῶν βιβλίων· τοσοῦτον χαίρω, διότι ἔχω τοῦτο τὸ βιβλίον, ὥστε δεικνύω αὐτὸ εἰς πάντας τοὺς φίλους μου· ἴδετε τὸ βιβλίον μου καὶ εἴπατε, ἂν δύνασθε νὰ εὕρητε ὠραιότερον βιβλίον. Γραπτέον· ἔλαβον τὸ κάλλιστον πάντων τῶν βιβλίων· τοσοῦτον χαίρω διὰ τοῦτο, ὥστε δεικνύω αὐτὸ εἰς πάντας τοὺς φίλους μου· ἰδόντες εἴπατε, ἂν δύνασθε νὰ εὕρητε ὠραιότερον· β') ἡ χρῆσις τῶν συγκεκριμένων τύπων τῶν ῥημάτων, οἷον λέγουν, τρώγουν, πίνουσι ἀντὶ τοῦ λέγουσι, τρώγουσι, πίνουσι, καὶ τῶν ἀντωνυμιῶν μας, σας, καὶ μάλιστα τῆς τοῦ, τῆς, τῶ, τῆ, τόν, τήν, τό, τῶν, τοῖς, ταῖς, τὰς, τὰ ἀντὶ τοῦ ἡμᾶς, ὑμᾶς, αὐτοῦ, αὐτῆς, αὐτῶ, αὐτῆ, αὐτόν, αὐτήν, αὐτό, αὐτῶν, αὐτοῖς, αὐταῖς, αὐτούς, αὐτάς, αὐτά.

Ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἴπομεν ὅτι, ὅπως τὸ μάθημα τῶν συνθέσεων ἀποβῇ καρποφόρον, πρέπει νὰ διδάσκηται τοῦλάχιστον ἀπᾶς τῆς ἐβδομάδος, νῦν δὲ κρίνομεν καλὸν νὰ εἴπωμέν τινα καὶ περὶ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν πρέπει νὰ διδάσκηται. Κατὰ τὴν γνώμην ἡμῶν τὰς συνθέσεις προτιμότερον εἶνε νὰ γράφωσιν οἱ μαθηταὶ ἐν τῷ σχολείῳ ἢ κατ' οἶκον, ἀφ' οὗ προτερον ὁ διδάσκων ἀναπτύξῃ τὸ πρὸς σύνθεσιν θέμα. Ἀφ' οὗ δὲ διορθωθῶσιν ὑπὸ τοῦ διδάσκοντος κατ' οἶκον, εἰ δυνατόν, πᾶσαι, πρέπει κατὰ τὸ ἐπόμενον μάθημα νὰ γίνηται βραχὺς ἔλεγχος τῶν κοινοτέρων καὶ σπουδαιότερων ἀμαρτημάτων ἐνώπιον πάντων τῶν μαθητῶν, ὅπως καὶ οἱ μὴ περιπεσόντες εἰς τοιαῦτα ἀμαρτήματα τοῦ λοιποῦ μαθόντες ἀπέχωνται αὐτῶν.

Ἐπειδὴ δὲ οἱ πλεῖστοι, ἵνα μὴ εἶπω πάντες οἱ ἐκ τῶν δημοτικῶν σχολείων ἐξερχόμενοι μαθηταί, καὶ τὰ στοιχειωδέστατα τῆς συντάξεως ἀγνοοῦσιν, εἶνε δὲ ἀνάγκη πρὶν ἢ καὶ ἐμπειρικῶς ἀρξάντων νὰ ἐκφράζωσι τὰ διανοήματα αὐτῶν ἐν γραπτῷ λόγῳ νὰ γινώσκωσι ταῦτα, ἐνόμισα πρέπον νὰ προτάξω ἐκ τοῦ συλλαβικοῦ ὅσα εἶνε πρὸς τοῦτο χρησιμώτατα.

Περὶ προτάξεως.

Διδάσκαλος. Εἰπέ μοι, Ἀλέξανδρε, τί θὰ ἔλεγες, ἂν τίς σε ἠρώτα, ποία εἶνε ἡ σκέψις σου περὶ τῆς μητρὸς, ἣτις τοσοῦτόν σε ἀγαπᾷ καὶ τοσοῦτον φροντίζει περὶ σοῦ.

Μαθητής. Θὰ ἔλεγον ἡ μήτηρ μου εἶνε καλή.

Δ. Ὁρθῶς. Αὕτη λοιπὸν ἡ φράσις εἶνε ἡ ἐκφρασις τῆς σκέψεώς σου. Θὰ σε ἐρωτήσω καὶ ἄλλο τι. Ὡς βλέπεις, ἡ αἴθουσα αὕτη ἔχει σαρωθῆ, οὐδαμοῦ δὲ ὑπάρχει κονιορτός. Τί θὰ ἔλεγες, ἂν σε ἠρώτων περὶ τῆς καταστάσεως, ἐν ἣ εὐρίσκεται τὸ δωμάτιον;

Μ. Θὰ ἔλεγον τὸ δωμάτιον εἶνε καθαρὸν.

Δ. Καλῶς. Αἱ φράσεις λοιπὸν ἡ μήτηρ εἶνε καλή, τὸ δωμάτιον εἶνε καθαρὸν καὶ πᾶσαι αἱ ἄλλαι, ἅς μεταχειρίζεσαι, εἴτε ὅταν ὀμιλῆς εἴτε ὅταν γράφῃς πᾶν ὅ,τι σκέπτεσαι ἢ κάμνεις ἢ λέγεις, λέγονται προτάσεις. Εἰπέ μοι πρὸς τούτοις αἱ προτάσεις ὁ καιρὸς εἶνε ὠραῖος, ἡ δοῦς εἶνε δένδρον, ἡ ἄρκτος εἶνε λευκή, ὁ Γεώργιος παίζει ἐκφράζουσι σκέψεις περὶ τίνων;

Μ. Περὶ προσώπων ἢ ζώων ἢ πραγμάτων.

Δ. Ἐὰν εἴπωμεν ἢ γράψωμεν ὁ καιρὸς εἶνε, ἐκφράζομεν τέλειον νόημα :

Μ. Οὐχί, διότι δὲν λέγομεν τί εἶνε ὁ καιρὸς.

Δ. Ἐὰν εἴπωμεν ἢ γράψωμεν εἶνε δένδρον, εἶνε λευκή, παίζει, ἐκφράζομεν τέλειον νόημα ;

Μ. Οὐχί, διότι ποία εἶνε δένδρον, ποία εἶνε λευκή, ποῖος παίζει, δὲν λέγομεν.

Δ. Πᾶς λοιπὸν λόγος ἐκφράζων ἐν νόημα, μίαν σκέψιν, λέγεται πρότασις. Πᾶσα δὲ πρότασις πλήρης φανερώνει τί εἶνε ἢ τί κάμνει πρόσωπόν τι ἢ ζῶον ἢ πρᾶγμα.

Ὑποκείμενον καὶ κατηγορημα.

Δ. Ἐάν σε ἠρώτων εἰς τὰς προτάσεις ὁ Πέτρος εἶνε ἐπιμελής, τὸ ῥόδον εὐωδιάζει, ἡ τράπεζα εἶνε στρογγύλη, τίς εἶνε ἐπιμελής, τί εὐωδιάζει, τίς εἶνε στρογγύλη, τί θὰ ἀπεκρίνεσο ;

Μ. Θὰ ἀπεκρινόμην ὁ Πέτρος, τὸ ῥόδον, ἡ τράπεζα.

Δ. Καλῶς. Αἱ λέξεις λοιπὸν αὗται, ὁ Πέτρος, τὸ ῥόδον, ἡ τράπεζα, λέγονται ὑποκείμενον. Εὐρίσκομεν δὲ αὐτὸ ἐρωτῶντες τίς ; ποῖος ; ποία ; ποῖον κάμνει τι ἢ εἶνε ;

Δ. Παρατήρησον τί εἶνε τὸ τιθέμενον ὡς ὑποκείμενον.

Μ. Πρόσωπον ἢ ζῶον ἢ πρᾶγμα.

Δ. Μάλιστα. Ὡστε τὸ πρόσωπον ἢ ζῶον ἢ πρᾶγμα, περὶ τοῦ οὐοίου λέγομεν τί εἶνε ἢ τί κάμνει, λέγεται ὑποκείμενον.

Γύμνασμα 1. Συμπλήρωσον τὰς προτάσεις : Τίς ὑλακτεῖ ; τίς μυκᾶται ; ποῖος εἶνε ἀμελής ; τίς εἶνε μάγειρος ; ποῖον εἶνε εὐῶδες ; τίς παράγει μῆλα ; ποῖος θερίζει ; ποῖος εἶνε νέος ; ποῖος εἶνε ὁ πατήρ ; ποῖος ἀλέθει ; τίς γεννᾷ φᾶ ;

Δ. Ἐάν σε ἠρώτων εἰς τὰς αὐτάς προτάσεις ὁ Πέτρος τί εἶνε ; τὸ ῥόδον τί κάμνει ; ἡ τράπεζα τί εἶνε ; τί θὰ ἀπεκρίνεσο ;

Μ. Θὰ ἀπεκρινόμην (ὁ Πέτρος) εἶνε ἐπιμελής, (τὸ ῥόδον) εὐωδιάζει, (ἡ τράπεζα) εἶνε στρογγύλη.

Δ. Καλῶς. Αἱ λέξεις λοιπὸν εἶνε ἐπιμελής, εὐωδιάζει, εἶνε στρογγύλη, λέγονται κατηγορήματα. Εἶπέ μοι τί εἶνε ὡς κατηγορημα ἐν ταύταις ταῖς προτάσεσιν.

Μ. Ἡ ὄνομα μετὰ τοῦ εἶνε ἢ ῥῆμα.

Δ. Μάλιστα. Γνώριζε λοιπὸν ὅτι τὸ μέρος τοῦ λόγου ἢ τῆς προτάσεως, τὸ ὁποῖον φανερώνει τί εἶνε ἢ τί κάμνει τὸ ὑποκείμενον, λέγεται κατηγορημα τοῦ ὑποκειμένου. Εὐρίσκομεν δὲ αὐτὸ ἐρωτῶντες τί κάμνει ἢ τί εἶνε τὸ ὑποκείμενον.

Γύμνασμα 2. Συμπλήρωσον τὰς προτάσεις : Τί κάμνει ὁ γεωργός, ὁ ἀλιεύς, ὁ μάγειρος, ἡ ἀηδὼν, ὁ ὕπηρέτης, ὁ ζωγράφος, ὁ διδάσκαλος, τὸ φῶς, ὁ ἥλιος, ἡ σελήνη, τὸ ξίφος ; Τί εἶνε ὁ ἵππος, ἡ μηλέα, ἡ σινδὼν, ἡ χιών, ὁ κύων, ἡ γαλῆ, τὸ

ξίφος, ἡ μάχαιρα, τὸ μάρμαρον, τὸ γάλα, τὸ βόδιον, τὸ μῆλον,
τὸ αἶμα, τὸ μέλι, ὁ οἶνος, ἡ κίνη ;

Ἑλληνικὰ πρότασις.

Δ. Πόσα μέρη ἔχουσιν ὅλαι αἱ πρότασις, ὡς ἀνωτέρω εἶπομεν;

Μ. Δύο, τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ κατηγορήμα.

Δ. Μάλιστα. Γνώριζε λοιπὸν ὅτι τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ κατηγορήμα λέγονται κύριοι ὄροι τῆς προτάσεως, πρότασις δὲ ἔχουσα ἓν μόνον ὑποκείμενον καὶ ἓν κατηγορήμα λέγεται ἁπλῆ πρότασις.

Δ. Εἰπέ μοι πρὸς τούτοις, ὅταν λέγω *τρέχω, γράφεις*, δὲν εἶνε πρότασις ;

Μ. Εἶνε, ἀλλὰ δὲν φαίνεται ἔχουσα ὑποκείμενον.

Δ. Ὅρθῶς λέγεις, διότι παραλείπεται ὡς εὐκόλως ἐννοούμενον τὸ ἐγώ, σύ. Ὁμοίως, ὅταν εὐκόλως ἐννοῆται, παραλείπεται καὶ τὸ κατηγορήμα, καθὼς ἐγὼ μὲν παίζω, σὺ δὲ οὐχί (= σὺ δὲ δὲν παίζεις).

Δ. Εἰπέ μοι, ποῖον εἶνε τὸ ὑποκείμενον εἰς τὰς πρότασις ὁ Πέτρος γράφει, ἐγὼ γράφω, τὸ σῦκον εἶνε καρπός, ἡ ἐπὶ εἶνε πρόθεσις, τὸ σὺν εἶνε σύνδεσμος, τὸ κάτω εἶνε ἐπίρρημα, ἀνηγγέλθη οὐκ ἀπέθανεν ὁ Φίλιππος.

Μ. Τὸ ἐγώ, σύ, ἐκεῖνος, ἡ ἐπὶ, τὸ σὺν, τὸ κάτω καὶ τὸ οὐκ ἀπέθανεν ὁ Φίλιππος.

Δ. Τί παρατηρεῖς λοιπὸν περὶ τοῦ ὑποκειμένου ; τίθεται ὡς τοιοῦτο πάντοτε οὐσιαστικὸν ὄνομα ἢ καὶ ἄλλο τι ;

Μ. Καὶ ἀντωνυμία καὶ πρόθεσις καὶ ἐπίρρημα καὶ ὀλόκληρος πρότασις.

Δ. Ναί, ἀλλ' ὅμως πρέπει νὰ γνωρίζης ὅτι πᾶν ἄλλο πλὴν τοῦ οὐσιαστικοῦ τιθέμενον ὡς ὑποκείμενον λαμβάνεται ὡς οὐσιαστικόν.

Δ. Εἰπέ μοι εἰς τὰς πρότασις ὁ Ἄνδρέας εἶνε ἐπιμελής, ὁ Ἀλέξανδρος γίνεται καλὸς μαθητής, ὁ Δημήτριος γελᾷ, ἡ Ἑλένη κλαίει, πῶς ἐκφέρεται τὸ κατηγορήμα ;

Μ. Διὰ τῶν λέξεων εἶνε ἐπιμελής, γίνεται καλὸς μαθητής, γελᾷ, κλαίει.

Δ. Τί λοιπόν παρατηρεῖς ;

Μ. Ὅτι ποτὲ μὲν ἐκφέρεται δι' ἑνὸς ῥήματος, ποτὲ δὲ διὰ τοῦ εἶνε, γίνεαι καὶ ἑνὸς ὀνόματος.

Δ. Μάλιστα. Μάθε λοιπὸν ὅτι, ὅταν μὲν τὸ κατηγορήμα ἐκφέρεται διὰ ~~μίας~~ λέξεως (ῥήματος), ἢ πρότασις λέγεται *συνεπιγμένη*, ὅταν δὲ διὰ δύο λέξεων, ἢ πρότασις λέγεται *ἀνεπιγμένη*. Καὶ τὸ μὲν ὄνομα ὀνομάζεται *κατηγορούμενον*, τὸ δὲ εἶνε *συνδετικόν*, διότι συνδέει τὸ ὑποκείμενον μετὰ τοῦ κατηγορουμένου. Ὡς *συνδετικὰ* λαμβάνονται καὶ τὸ γίνομαι καὶ ὑπάρχειν.

Δ. Εἰπέ μοι, ὅταν λέγωμεν ὁ Ἄνδρέας εἶνε ἐπιμελής, ὁ Ἀλέξανδρος γίνεται καλὸς μαθητής, πότε ἐννοοῦμεν ὅτι εἶνε ἢ γίνεται;

Μ. Τώρα, καθ' ὃν χρόνον λέγομεν ταῦτα.

Δ. Τίνα χρόνον μεταχειριζόμεθα πρὸς τοῦτο ;

Μ. Ἐνεστῶτα.

Δ. Πολὺ καλὰ. Ἄν θελήσωμεν νὰ εἴπωμεν, ὅτι ταῦτα δὲν γίνονται τώρα, ἀλλὰ κατόπιν θὰ γίνωσι, κατὰ ποῖον χρόνον θὰ θέσωμεν τὸ ῥῆμα ;

Μ. Κατὰ μέλλοντα.

Δ. Ἄν θελήσωμεν νὰ εἴπωμεν ὅτι ἐγένετο, ἔγινεν, ἔχει γίνῃ, εἵχε γίνῃ εἰς τὸ παρελθόν, διὰ τίνος χρόνου θὰ ἐκφράσωμεν ;

Μ. Διὰ τοῦ παρατατικοῦ ἢ διὰ τοῦ ἀορίστου ἢ διὰ τοῦ παρακειμένου ἢ διὰ τοῦ ὑπερσυντελείου.

Δ. Ὡστε πᾶσα πρᾶξις ἀναφερομένη μὲν εἰς τὸ παρὸν ἐκδηλοῦται διὰ τοῦ ἐνεστῶτος, ἀναφερομένη δὲ εἰς τὸ μέλλον διὰ τοῦ μέλλοντος, ἀναφερομένη δὲ εἰς τὸ παρελθόν, ἂν μὲν διαρκῆ, διὰ τοῦ παρατατικοῦ, ἂν δὲ δὲν διαρκῆ, διὰ τοῦ ἀορίστου, ἂν δὲ τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς σφίζεται καὶ εἰς τὸ παρὸν, διὰ τοῦ παρακειμένου, ἂν δὲ παρίσταται ὡς τετελεσμένη ἐν τῷ παρελθόντι, διὰ τοῦ ὑπερσυντελείου.

Γύμνασμα 3. (Ἀνάλυσον εἰς δύο λέξεις τὸ κατηγορήμα τῶν ἐξῆς προτάσεων καὶ μετάβαλε τὸ συνδετικὸν εἰς μέλλοντα καὶ ἀορίστον). Ὁ Πέτρος προσέχει, ἐπιμελεῖται. Ὁ Δημήτριος ἀμελεῖ, ἀτακτεῖ. Ὁ Παῦλος ὑγιαίνει. Τὸ ζῶν εὐωδιάζει. Τὸ μέλι

γλυκαίνει. Ἡ γῆ πρασινίζει. Τὸ δένδρον ἀνοεῖ. Τὸ μῆλον κοκκινίζει.

Γύμνασμα 4. (Σύμπτυξον δὲ εἰς μίαν λέξιν τὸ κατηγορήμα τῶν ἐξῆς προτάσεων καὶ μετάβαλε αὐτὸ εἰς παρατατικὸν καὶ ὑπερσυντέλικον). Ὁ Γεώργιος εἶνε ἐπιμελής, προσεκτικός. Ὁ Ἀλέξανδρος εἶνε ἀπρόσεκτος, ἄτακτος, ἀμελής. Ὁ Νικόλαος εἶνε ὑγιής. Ὁ Ἰωάννης εἶνε ἀσθενής. Τὸ ῥόδον εἶνε εὐώδες. Ἡ σάκχαρις εἶνε γλυκεῖα.

Σύνθετος πρότασις.

Δ. Πόσα ὑποκείμενα ἔχει ἡ πρότασις ὁ Πέτρος, ὁ Παῦλος, ὁ Γεώργιος εἶνε μαθηταί, καὶ πόσα κατηγορήματα ἔχουσιν αἱ προτάσεις ὁ Δημήτριος εἶνε ἀμελής καὶ ἄτακτος, ὁ Ἀλκιβιάδης ἐπιμελεῖται καὶ προσέχει, ὁ Δημήτριος καὶ ὁ Κωνσταντῖνος εἶνε ἐπιμελεῖς καὶ προσεκτικοί;

Μ. Ἡ μὲν πρώτη ἔχει τρία ὑποκείμενα, ἡ δευτέρα καὶ ἡ τρίτη ἔχουσιν ἀνὰ δύο κατηγορήματα, ἡ δὲ τετάρτη δύο ὑποκείμενα καὶ δύο κατηγορήματα.

Δ. Πᾶσα λοιπὸν πρότασις, ἣτις ἔχει δύο ἢ πλείονα ὑποκείμενα ἢ δύο ἢ πλείονα κατηγορήματα ἢ δύο ἢ πλείονα ὑποκείμενα καὶ κατηγορήματα, λέγεται σύνθετος πρότασις.

Γύμνασμα 5. (Διάκρινον ἐν ταῖς ἐξῆς προτάσεσι τὰ μὲν ὑποκείμενα γράφων ὑπ' αὐτὰ ἀπλῆν γραμμὴν, τὰ δὲ κατηγορήματα διπλῆν).

Ἡ συκῆ, ἡ ῥοδακινέα, ἡ μηλέα, ἡ δρυς εἶνε δένδρα. Ὁ κύων καὶ ἡ γαλῆ εἶνε ζῷα. Ὁ λέων εἶνε μέγας καὶ ἰσχυρός. Ἡ σάνις εἶνε πλατεῖα καὶ μακρά. Ὁ Ἀχιλλεύς καὶ ὁ Ὀδυσσεὺς ἦσαν ἥρωες καὶ βασιλεῖς. Αἱ Ἀθῆναι, αἱ Θῆβαι, ἡ Χαλκίς, ἡ Δάρισα εἶνε πόλεις. Ὁ κόσσυφος καὶ ἡ κίχλα εἶνε πτηνά. Ὁ Πέτρος, ὁ Παῦλος, ὁ Ἀντώνιος εἶνε ἀδελφοί. Ἡ οἰκία εἶνε εὐάερος, φωτεινή. Τὰ ὀπωρικά εἶνε ἄφθονα, ὠραῖα καὶ εὐθηνά. Αἱ σταφυλαὶ εἶνε ὄριμοι καὶ μεγάλαι.

Πεπλατυσμένη πρότασις. Συμπληρώματα.

Διδάσκαλος. Ὅταν λέγῃς ἀγαπῶ, τὸ νόημά σου εἶνε πλήρες;

Μαθητάς. Οὐχί· διότι πρέπει νά εἶπω ποῖον ἢ τί πρᾶγμα ἀγαπῶ. Ἐάν εἶπω ἀγαπῶ τὸν πατέρα, τὴν μητέρα, τὸ βιβλίον, αἱ λέξεις τὸν πατέρα, τὴν μητέρα, τὸ βιβλίον συμπληροῦσι τὴν ἔννοιαν, τὴν ὁποῖαν ἤρχισα διὰ τῆς λέξεως ἀγαπῶ.

Δ. Μόνον ἂν εἶπες ἀγαπῶ τὸν πατέρα, τὸ νόημα εἶνε πλήρες ἢ καὶ κατ' ἄλλον τρόπον γίνεται πληρέστερον;

Μ. Μάλιστα. Ἄν λ.χ. εἶπω ἀγαπῶ τὸν καλὸν πατέρα ἢ πολὺ ἀγαπῶ τὸν καλὸν πατέρα μου.

Δ. Ὅλαι λοιπὸν αἱ ἄλλαι λέξεις πλὴν τοῦ ὑποκειμένου καὶ τοῦ κατηγορήματος αἱ ὑπάρχουσαι ἐν τινι προτάσει λέγονται συμπληρώματα ἢ προσδιορισμοί, ἡ δὲ πρότασις, ἣτις ἔχει τοιούτους, λέγεται πεπλατυσμένη.

Δ. Εἰς τὴν πρότασιν πολὺ ἀγαπῶ τὸν καλὸν πατέρα μου ὅλοι οἱ προσδιορισμοὶ προσδιορίζουσι τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ κατηγορημα;

Μ. Οὐχί. Αἱ λέξεις πολὺ καὶ πατέρα διορίζουσι τὸ κατηγορημα ἀγαπῶ, αἱ δὲ λέξεις τὸν καλὸν καὶ ἡ μου προσδιορίζουσι τὸν προσδιορισμὸν τοῦ κατηγορήματος πατέρα.

Δ. Ὡστε τί συμπεραίνεις ἐκ τούτου;

Μ. Ὅτι εἶνε δυνατὸν προσδιορισμοὶ νά προσδιορίζωσι καὶ ἄλλους προσδιορισμούς.

Δ. Μάλιστα, ἀλλὰ γινώριζε, ὅτι, ὅταν μὲν ὡς προσδιορισμοὶ τίθενται ὀνόματα, λέγονται ὀνομαστικοί, ὅταν δὲ ἐπιρρήματα, λέγονται ἐπιρρηματικοί, ὅταν δὲ ὀνόματα μετὰ προθέσεων, λέγονται προθετικοί.

Γύμνασμα 6. (Διάκρινον τοὺς διορισμούς τῶν κυρίων ὄρων (τοῦ ὑποκειμένου καὶ κατηγορήματος) γράφων κάτωθεν ἀπλῆν γραμμὴν ἀπὸ τῶν ἄλλων διορισμῶν, ὑφ' οὗς γράφεις διπλῆν γραμμὴν).

Ὁ κῶνος εἶνε πολὺ πιστὸν ζῆον. Ὁ καλὸς ἄνθρωπος πάντοτε κάμνει καλόν. Ὁ ἐπιμελής μαθητῆς μελετᾷ τὰ μαθήματα αὐτοῦ. Ὁ καλὸς σῖτος κάμνει καλὸν ἄρτον. Ἡ καλλίστη καὶ εὐθνηοτάτη τροφή τοῦ ἀνθρώπου εἶνε ὁ ἄρτος. Ἡ συκὴ εἶνε δένδρον καρποφόρον. Ἡ ὥριμος σταφυλὴ εἶνε τὸ ὑγιεινότερον καὶ ὠραιότερον ὄπωρικόν τοῦ φθινοπώρου. Ἡ ἀλώπηξ εἶνε ζῆον πανούργον. Τὰ ὄστρεϊδία εἶνε τὰ κάλλιστα μαλάκια. Ἡ εὐήλιος

καὶ εὐάερος οἰκία εἶνε ὑγιεινή. Ὁ δίκαιος καὶ ἀγαθὸς ἄνθρωπος εἶνε εὐτυχὴς καὶ μακάριος.

Γύμνασμα 7. (Διάκρινον τοὺς ὀνομαστικούς προσδιορισμούς δι' ἀπλῆς γραμμῆς, τοὺς ἐπιρρηματικούς διὰ διπλῆς καὶ τοὺς προθετικούς διὰ τριπλῆς).

Ὁ ἀμελής μαθητὴς οὐδέποτε προκόπτει. Μελέτα καλῶς κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἀναπαύσεως καὶ τρῶγε καλῶς κατὰ τὴν ὥραν τοῦ φαγητοῦ. Περὶ τὴν ἑσπέραν περιπάτει. Ὁρατὸς εἶνε ὁ περίπατος παρὰ τὴν θάλασσαν ἢ ἐντὸς δάσους. Ὁ παρὰ τὴν κατάφυτον ἀκτὴν πλοῦς εἶνε τερπνότατος. Ἀποφάσιζε μὲν βραδέως, ἐκτέλει δὲ τὰ ἀποφασισθέντα τάχιστα. Μὴ μου τοὺς κύκλους τάρραττε.

Σύνθεσις λόγου.

Πρότασις κυρία καὶ ἐξηρητημένη.

Διδ. Τὸ ῥητόν, ἐὰν ἐνιρέπῃσαι τὸν ἑαυτὸν σου, οὐδένα ἄλλον θὰ ἐνιραπῆς εἰπέ μοι πόσας προτάσεις ἔχει καὶ πόσα ἀποτελεῖ νόηματα.

Μαθ. Ἐχει δύο προτάσεις καὶ ἀποτελεῖ ἓν νόημα.

Δ. Ποῖαι εἶνε αἱ προτάσεις;

Μ. Ἡ μία εἶνε ἐὰν ἐνιρέπῃσαι τὸν ἑαυτὸν σου καὶ ἡ ἄλλη οὐδένα ἄλλον θὰ ἐνιραπῆς.

Δ. Πῶς ἐνόησας ὅτι ἀποτελεῖ ἓν νόημα;

Μ. Διότι ἡ πρώτη πρότασις μόνη δὲν ἐκφράζει πλήρες νόημα, ἀλλὰ χρησιμεύει πρὸς συμπλήρωσιν τῆς δευτέρας.

Δ. Καλῶς. Μάθε λοιπὸν ὅτι ἡ μὲν πρότασις, ἣτις ἐκφράζει πλήρες νόημα καὶ δὲν συμπληροῖ ἄλλην, λέγεται κυρία πρότασις, ἡ δὲ μὴ ἐκφράζουσα πλήρες νόημα ἀλλὰ τιθεμένη πρὸς συμπλήρωσιν ἢ προσδιορισμὸν ἄλλης λέγεται ὑποτελής ἢ ἐξηρητημένη, ἀμφότεραι δὲ λέγονται λόγος.

Δ. Ὁ λόγος βοήθει τοὺς δυστυχεῖς, ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι σε βοηθῶσιν, ὅταν δυστυχῆς, πόσας προτάσεις ἔχει καὶ ποίου εἶδους; κυρίας ἢ ὑποτελεῖς;

Μ. Τρεῖς. Ἐκ τούτων ἡ μία, βοήθει τοὺς δυστυχεῖς, εἶνε κυ-

ρία, αἱ δὲ ἄλλαι δύο, ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι σε βοηθῶσιν καὶ ὅταν δυστυχῆς, εἶνε ὑποτελεῖς.

Δ. Παρατήρησον, ἂν καὶ αἱ δύο ὑποτελεῖς προσδιορίζουσι τὴν κυρίαν.

Μ. Οὐχί. Μόνον ἡ πρότασις ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι σε βοηθῶσιν προσδιορίζει τὴν κυρίαν, ἡ δὲ ἄλλη, ὅταν δυστυχῆς, προσδιορίζει τὴν ὑποτελεῖ, ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι σε βοηθῶσιν.

Δ. Ὅρθῶς. Ὡστε, ὡς οἱ προσδιορισμοὶ ἐν τῇ ἀπλῇ προτάσει προσδιορίζουσιν ὄχι μόνον τοὺς κυρίους ὅρους τῆς προτάσεως, τὸ ὑποκείμενον καὶ κατηγορήμα, ἀλλὰ καὶ ἄλλους προσδιορισμούς, οὕτως ἐν τῷ λόγῳ ὑποτελεῖς προτάσεις τίθενται πρὸς συμπλήρωσιν ὄχι μόνον τῆς κυρίας προτάσεως ἀλλὰ καὶ ὑποτελῶν.

Γύμνασμα 8. (Διάκρινον τὰς κυρίας προτάσεις δι' ἀπλῆς γραμμῆς, τὰς ὑποτελεῖς τῶν κυρίων διὰ διπλῆς, τὰς ὑποτελεῖς τῶν ὑποτελῶν διὰ τριπλῆς).

Δὲν ἀγαπῶ τὰ παιδιὰ, τὰ ὅποια δὲν ὑπακούουσιν εἰς τοὺς γονεῖς, ὅταν συμβουλεύωσιν αὐτά. Ἐκ τῶν πτηνῶν ἡ ἀηδὼν ἀγαπᾷ τὴν ἐλευθερίαν σφόδρα, καὶ διὰ τοῦτο, ὅταν συλληφθῇ καὶ κλεισθῇ ἐν τῷ κλωβίῳ, δὲν κελαθεῖ, ἀλλὰ σιωπᾷ. Ἐὰν μὴ φυλάττης τὰ ὀλίγα, χάνεις τὰ πολλὰ. Πρὸς παιδίον τι, τὸ ὅποῖον ἦτο ἄτακτον, ὁ Πλάτων εἶπεν. Ἄν δὲν ὠργιζόμεν, θά σε ἔδερνον. Μὴ πιστεύε, ὅτι ποτὲ δὲν θά τιμωρηθῆς διὰ τὸ κακόν, τὸ ὅποῖον ἔκαμες.

Περίοδος. Κῶλον.

Ὅτε ποτὲ ἔπιπτε χιών, ὁ βασιλεὺς τῶν Σκυθῶν ἠρώτησέ τινα, ὅστις ἦτο γυμνός, ἐὰν ἐκρύωνεν· οὗτος δὲ πάλιν ἠρώτησε τὸν βασιλέα, ἐὰν ἐκρύωνε τὸ μέτωπον. Ὁχι, εἶπεν ὁ βασιλεὺς. Καὶ ἐγὼ λοιπόν, εἶπεν ὁ γυμνός, δὲν κρυῶνω, ἐπειδὴ εἶμαι ὅλος μέτωπον.

Δ. Παρατήρησον τὸ ἀπόφθεγμα τοῦτο καὶ εἰπέ ἐκ πόσων λόγων σύγκειται.

Μ. Ἐκ τεσσάρων λόγων· καὶ ὁ μὲν πρῶτος εἶνε ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τοῦ ἐκρύωνεν, ὁ δεύτερος ἀπὸ τοῦ οὔτος μέχρι τοῦ μέτω-

πον, ὁ τρίτος ἀπὸ τοῦ ὄχι μέχρι τοῦ βασιλεὺς καὶ ὁ τέταρτος ἀπὸ τοῦ καὶ ἐγὼ μέχρι τέλους.

Δ. Ὁρθῶς. Μάθε λοιπὸν ὅτι, ὡς μία ἢ πλείονες προτάσεις ἐκφράζουσαι τέλειον νόημα ἀποτελοῦσι λόγον, οὕτω καὶ εἷς ἢ πλείονες λόγοι συνδεόμενοι πρὸς ἀλλήλους ἀποτελοῦσι λόγον μακρότερον, ὅστις καλεῖται περίοδος.

Καὶ εἷς μὲν τὸ τέλος ἐκάστης περιόδου τίθεται τελεία στιγμῆ, εἷς δὲ τὸ μέρος τῆς περιόδου, τὸ ὅποσον σύγκειται ἐκ μιᾶς ἢ πλειόνων προτάσεων καὶ ὅπου τελειώνει λόγος, τίθεται ἄνω στιγμῆ. Τὸ μέρος τῆς περιόδου, τὸ ὅποσον ἀποτελεῖ ἓνα λόγον τέλειον, ὀνομάζεται κῶλον.

ΣΗΜ. Ἀσφαλέστερον διακρίνομεν τὸ τέλος ἐκάστης μὲν περιόδου, ὁπότεν ἀναγινώσκοντες ἀναγκαζόμεθα, ἵνα ἀναπνεύσωμεν, νὰ σταθῶμεν ἐπὶ ἰκανὸν χρόνον, ἐκάστου δὲ κώλου, ὅταν ἀναγκαζόμεθα νὰ σταθῶμεν ἐπὶ ὀλιγώτερον.

Γύμνασμα 9. (Χώρισον τὸ ἐπόμενον διήγημα εἰς περιόδους, κῶλα, προτάσεις καὶ στιζον τὰς μὲν περιόδους διὰ τελείας στιγμῆς, τὰ δὲ κῶλα δι' ἄνω στιγμῆς, τὰς δὲ προτάσεις δι' ὑποστιγμῆς).

Λέγεται ὅτι ἐν Σικελίᾳ ποτὲ ποταμὸς πυρὸς ἐξῆλθεν ἐκ τῆς Αἴτνης οὗτος δὲ ἔρρεε καὶ εἰς ἄλλα μέρη καὶ μάλιστα πρὸς τὸ μέρος ὅπου ὑπῆρχεν ἡ πόλις Κατάνη ὅλοι μὲν οἱ ἄλλοι κάτοικοι ἔφυγον ζητοῦντες νὰ σωθῶσιν εἷς δὲ ἐκ τῶν νεωτέρων βλέπων ὅτι ὁ πατήρ αὐτοῦ ἦτο γέρον καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ἀπομακρυνθῆ ἄλλ' ὅτι ἔμελλε νὰ καταφθάσῃ αὐτὸν τὸ πῦρ ἔλαβεν αὐτὸν ἐπὶ τῶν ὤμων καὶ ἔφευγεν ἐπειδὴ δὲ δὲν ἠδύνατο νὰ τρέγῃ ἔνεκα τοῦ φορτίου τὸ ὅποσον ἔφερε τὸ πῦρ κατέλαβεν αὐτὸν τότε ὅμως λέγεται ὅτι τὸ ρεῦμα τοῦ πυρὸς πλησιασάν ἔρρευσε πέριξ τοῦ τόπου ἐκείνου ἐφ' οὗ ἴστατο ὁ υἱὸς φέρων τὸν πατέρα καὶ ἐσώθησαν μόνι οὗτοι ἀπὸ τοῦ συμβάντος δὲ τούτου ἡ θέσις αὕτη ὀνομάσθη τύπος τῶν εὐσεβῶν.

Σύνδεσις προτάσεων.

- 1) Καθ' ἐκάστην ἡμέραν τρώγομεν καὶ πίνομεν.
- 2) Τὴν μὲν ἡμέραν ἐργαζόμεθα, τὴν δὲ νύκτα κοιμώμεθα.

3) Ὁ ἄνδρεως ἢ νικᾷ εἰς τὴν μάχην ἢ ἀποθνήσκει.

Διδ. Πῶς συνδέονται αἱ προτάσεις ἐν ἐκάστῳ τούτων τῶν λόγων ; διὰ τῶν αὐτῶν συνδέσμων ἢ διαφόρων καὶ τίνων ;

Μ. Ἐν μὲν τῷ πρώτῳ λόγῳ διὰ τοῦ συμπλεκτικοῦ καί, ἐν τῷ δευτέρῳ καὶ τρίτῳ διὰ τῶν ἀντιθετικῶν μὲν-δέ, δὲν-ἀλλά, ἐν δὲ τῷ τετάρτῳ διὰ τοῦ διαζευκτικοῦ ἢ.

Δ. Μάλιστα. Εἰπέ μοι ἐν τοῖς λόγοις τούτοις ἢ μία πρότασις εἶνε τὸ συμπλήρωμα τῆς ἄλλης ἢ ἡ μία εἶνε ἀνεξάρτητος ἀπὸ τῆς ἄλλης;

Μ. Ἀνεξάρτητος.

Δ. Μαθε λοιπὸν ὅτι πᾶσαι αἱ προτάσεις, αἵτινες συνδέονται διὰ τῶν συμπλεκτικῶν ἢ ἀντιθετικῶν ἢ διαζευκτικῶν συνδέσμων, λέγονται ὁμοιαγεῖς. Αἱ δὲ ἄλλαι, αἵτινες συνδέονται διὰ τῶν ἄλλων συνδέσμων καὶ διὰ τῶν ἀναφορικῶν καὶ ἐρωτηματικῶν λέξεων ἐν πλαγίῳ λόγῳ, λέγονται ἐξηρητημέναι ἢ ὑποτελεῖς.

Γύμνασμα 10. (Διάκρινον τὰς ὁμοιαγεῖς προτάσεις δι' ἀπλῆς γραμμῆς, τὰς δὲ ὑποτελεῖς διὰ διπλῆς).

Ὁ Ἀντισθένης, ὅστις ἐπωνομάζετο Ῥόδος, ἐπειδὴ ἔβλεπεν ὅτι ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἐφιλονίκει πρὸς τινὰ πτωχὸν γείτονα καὶ ἐστενοχώρει νὰ πωλῆσῃ εἰς αὐτὸν τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, ἐπέπληξε τὸν υἱὸν καὶ εἶπε· «πρέπει νὰ φροντίζῃς, οὐχὶ πῶς νὰ κάμῃς τὸν γείτονά σου πτωχόν, ἀλλὰ τοῦναντίον, πῶς νὰ γίνῃ πλούσιος».

Περὶ τῶν ἐξηρητημένων προτάσεων.

1) Ὅταν τις κοπιᾷ, καὶ ὁ Θεὸς βοηθεῖ αὐτόν.

2) Κάλιστον πρᾶγμα εἶνε ὁ κόσμος, διότι εἶνε ἔργον τοῦ Θεοῦ.

3) Μὴ φθόνηι τοὺς εὐτυχοῦντας, ἵνα μὴ φαίνησαι κακός.

4) Θὰ γίνῃς πολυμαθής, ἐὰν εἶσαι φιλομαθής.

5) Ὅσα δὲν πρέπει μῆτε ἄκουε μῆτε βλέπε.

6) Λέγεται ὅτι πραγματικῶς τὰ τῶν φίλων εἶνε κοινά.

7) Ἐρωτῶ σε τί ἔμαθες.

Δ. Εἰπέ μοι καὶ εἰς τὰ ἑπτὰ ταῦτα παραδείγματα ὅλαι αἱ ὑποτελεῖς προτάσεις ἔχουσι τοὺς αὐτοὺς συνδέσμους ἢ διαφόρους;

Μ. Οὐχὶ τοὺς αὐτοὺς ἀλλὰ διαφόρους.

Δ. Ποῖον σύνδεσμον ἔχει ἐκάστη ἐξ αὐτῶν;

Μ. Ἡ πρώτη χρονικόν, ἡ δευτέρα αἰτιολογικόν, ἡ τρίτη τελικόν, ἡ τετάρτη ὑποθετικόν, ἡ πέμπτη ἀναφορικὴν ἀντωνυμίαν, ἡ ἕκτη εἰδικόν σύνδεσμον, ἡ ἐβδόμη ἐρωτηματικὴν ἀντωνυμίαν.

Δ. Μάλιστα. Μάθε λοιπὸν ὅτι αἱ ὑποτελεῖς προτάσεις λαμβάνουσι τὸ ὄνομα ἐκ τοῦ συνδέσμου ἢ τῆς λέξεως μεθ' ἧς συνδέονται. Καὶ αἱ μὲν ἔχουσι χρονικόν σύνδεσμον λέγονται χρονικαί, αἱ δὲ ἔχουσι τελικόν τελικαί, αἱ δὲ ἔχουσι ὑποθετικόν ὑποθετικαί, αἱ δὲ ἔχουσι εἰδικόν εἰδικαί, αἱ δὲ ἔχουσι ἐρωτηματικόν ἐρωτηματικαί πλάγιαι.

Γύμνασμα 11. (Χώρισον τὴν ἐξῆς περίοδον εἰς προτάσεις καὶ ὀνόμασον ἐκάστην πρότασιν κατὰ τὸ εἶδος αὐτῆς).

Ὅτε Φίλιππος ὁ Μακεδῶν ἐβάδιζεν, ἵνα συνάψῃ μάχην πρὸς τοὺς Ἕλληνας, ὁ Διογένης ἦλθεν εἰς τὸ στρατόπεδον καὶ πρὸς τὸν βασιλέα. Ἐπειδὴ δὲ οὗτος δὲν ἐγνώριζεν αὐτόν, λέγεται, ὅτι ἠρώτησεν, ἐὰν εἶνε κατάσκοπος· «Μάλιστα», εἶπεν, «ὦ Φίλιππε, εἶμαι κατάσκοπος τῆς ἀπερισκεψίας καὶ ἀνοησίας σου, ἔνεκα τῆς ὁποίας, ἐν ᾧ οὐδεὶς σε ἀναγκάζει, ἐπέργεσαι κατὰ τῆς Ἑλλάδος, ἵνα ἐν μιᾷ ὥρᾳ διακυβέουσης τὴν βασιλείαν καὶ τὴν ζωὴν σου».

Ἀνάλυσις τοῦ λόγου.

Δ. Ἐμαθες ἤδη τί λέγεται πρότασις, τί λέγεται κῶλον, τί λέγεται περίοδος· δύνασαι νὰ χωρίσῃς ἕκαστον αὐτῶν εἰς τὰ μέρη ἐξ ὧν σύγκειται;

Μ. Μάλιστα.

Δ. Ποῖα εἶνε τὰ μέρη τῆς προτάσεως;

Μ. Πρῶτον οἱ κύριοι ὄροι, δηλ. τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ κατηγορήμα, ἔπειτα τὰ συμπληρώματα ἢ οἱ προσδιορισμοὶ αὐτῶν.

Δ. Ποῖα εἶνε τὰ μέρη τῆς προτάσεως ἡ Πηνελόπη ἦτο σύζυγος τοῦ Ὀδυσσεύος τοῦ βασιλέως τῆς Ἰθάκης κατὰ τὸν Τρωικὸν πόλεμον;

Μ. 1) Ἡ βᾶσις (τὸ ῥῆμα) τῆς προτάσεως εἶνε τὸ ἦτο·

ποῖος ἦτο ;

2) Ἡ Πηνελόπη (ὑποκείμενον)·

τί ἦτο ;

3) σύζυγος (κατηγορούμενον)·

σύζυγος τίνος ;

4) τοῦ Ὀδυσσεύς (προσδιορισμὸς τοῦ κατηγορουμένου)·

τίνος Ὀδυσσεύς ;

5) τοῦ βασιλέως (προσδιορισμὸς τῆς λέξεως Ὀδυσσεύς)·

τίνος βασιλέως ;

6) τῆς Ἰθάκης (συμπλήρωμα τῆς λέξεως τοῦ βασιλέως)·

πότε ὄντος βασιλέως ;

7) κατὰ τὸν πόλεμον (προσδιορισμὸς τῆς λέξεως βασιλέως
σημαίνων τὸν χρόνον)·

τίνα πόλεμον ;

8) τὸν Τρωικόν (προσδιορισμὸς τῆς λέξεως πόλεμον)·

Δ. Ποῖα εἶνε τὰ μέρη ἐκείνου τοῦ μέρους τῆς περιόδου, ὅπερ
καλεῖται κῶλον ;

Μ. Αἱ προτάσεις.

Δ. Μάλιστα. Τῆς περιόδου ποῖα εἶνε τὰ μέρη ;

Μ. Ἐὰν μὲν ἔχη κῶλα, μέρη αὐτῆς εἶνε ταῦτα, ἐὰν δὲ δὲν
ἔχη, εἶνε αἱ προτάσεις.

Δ. Καλῶς. Ποῖα εἶνε τὰ κῶλα καὶ αἱ προτάσεις ἐν τῇ ἐπο-
μένῃ περιόδῳ ;

Ὅτε ὁ Ἀλέξανδρος ἦτο μικρὸν παιδίον, δὲν ἔχαιρε, διότι
πολλὰς χώρας ὁ πατήρ αὐτοῦ κατέκτα, ἀλλ' ἔλεγε πρὸς τοὺς
συνομήλικας· «Ἐἰς ἐμὲ οὐδὲν θὰ ἀφήσῃ ὁ πατήρ μου»· ἐπειδὴ δὲ
οὗτοι ἔλεγον· «Διὰ σὲ ταῦτα ἀποκτᾷ», εἶπε· «Τί με ὠφελεῖ, ἐὰν
ἔχω μὲν πολλὰ, μηδὲν δὲ πράξω ;».

Μ. Ἀπὸ τῆς ἀρχῆς μέχρι τοῦ ὁ πατήρ μου εἶνε ἓν κῶλον·
ἀπὸ δὲ τοῦ ἐπειδὴ μέχρι τέλους ἄλλο. Τὸ πρῶτον κῶλον ἔχει
δύο κυρίας προτάσεις, τὰς ἐξῆς· ὁ Ἀλέξανδρος δὲν ἔχαιρον, ἀλλ'
ἔλεγε πρὸς τοὺς συνομήλικάς του, καὶ τρεῖς ὑποτελεῖς. Ἐκ τού-
των ἡ μὲν ὅτε ὁ Ἀλέξανδρος ἦτο παιδίον εἶνε χρονική, ἡ δὲ διότι
κατέκτα αἰτιολογική καὶ προσδιορίζει τὸ δὲν ἔχαιρον, ἡ δὲ εἰς ἐμὲ

οὐδὲν θὰ ἀφήσῃ ὁ πατήρ μου εἶνε συμπλήρωμα τοῦ ἔλεγε. Τὸ δεύτερον ἔχει μίαν κυρίαν πρότασιν, τὴν εἶπε, καὶ πέντε ὑποτελεῖς. Ἐκ τούτων ἡ μὲν ἐπειδὴ—ἔλεγον εἶνε αἰτιολογικὴ καὶ προσδιορίζει τὴν εἶπε, ἡ δὲ διὰ σέ—ἀποκτᾶ εἶνε συμπλήρωμα τῆς ὑποτελοῦς ἔλεγον, ἡ δὲ τί με ὠφελεῖ εἶνε συμπλήρωμα τῆς κυρίας εἶπε, αἱ δὲ ἐὰν ἔχω—πολλά—μηδὲν δὲ πράξω εἶνε ὑποθετικάι συνδεόμεναι πρὸς ἀλλήλας ἀντιθετικῶς καὶ χρησιμεύουσιν ὡς ὑποκείμενον τοῦ ὠφελεῖ.

Δ. Ὅλαι αἱ προτάσεις ἐν τῷ λόγῳ εἶνε ὅμοιαι;

Μ. Οὐχί· ἄλλαι μὲν εἶνε ἀνεξάρτητοι, ἄλλαι δὲ ἐξηρημέναι ἢ ὑποτελεῖς.

Δ. Ὁρθῶς. Ποῖαι εἶνε αἱ οὐσιώδεις ἢ κύριαι καὶ ποῖαι αἱ ἐπουσιώδεις;

Μ. Οὐσιώδεις ἢ κύριαι εἶνε αἱ ἀνεξάρτητοι, ἐπουσιώδεις δὲ αἱ ὑποτελεῖς.

Δ. Γνώριζε λοιπὸν ὅτι ἐν ἐκάστῳ λόγῳ πρέπει πρῶτον μὲν νὰ εὐρίσκῃς τὴν κυρίαν ἢ τὰς κυρίας προτάσεις καὶ ἔπειτα τὰς ὑποτελεῖς καὶ τελευταῖον τὰ μέρη ἐκάστης προτάσεως. Τὸ τοιοῦτον δὲ λέγεται ἀνάλυσις τοῦ λόγου εἰς τὰ μέρη αὐτοῦ.

Γύμνασμα 12. (Ἀνάλυσον τὴν περίοδον εἰς κῶλα, τὰ κῶλα εἰς προτάσεις καὶ τὰς προτάσεις εἰς τὰ μέρη αὐτῶν. Διάκρινον τὰς προτάσεις εἰς κυρίας καὶ ὑποτελεῖς καὶ ὀνόμασον ἐκάστην τῶν ὑποτελεῶν).

Ὅτι οἱ ἰχθύες καὶ ἀκοὴν ἔχουσι, γίνεται φανερόν, ὅταν ἀλιεύωσιν αὐτούς. Οἱ ἀλιεῖς φοβοῦνται νὰ κάμνωσι κρότον ἢ κωπίου ἢ δικτύων, καὶ προαγγέλλουσιν εἰς ὅλους τοὺς ναύτας νὰ πλέωσιν ὅσον τὸ δυνατὸν σιγά, μέχρις ὅτου περικυκλώσωσι τοὺς ἰχθύς, ὅταν δὲ περικυκλώσωσιν αὐτούς, τότε διατάττουσι τοὺς ναύτας, νὰ φωνάζωσι καὶ νὰ κάμνωσι κρότον· διότι ἀκούοντες οἱ ἰχθύες τὸν κρότον καὶ τὸν θόρυβον φοβοῦνται καὶ πίπτουσι μέσα εἰς τὰ δίχτυα. Ὅμοιον δὲ περίπου συμβαίνει καὶ κατὰ τὴν ἀλιεῖαν τῶν δελφίνων· ὅταν δηλ. οἱ ναῦται περικυκλώσωσιν αὐτούς διὰ τῶν πλοιαρίων, κάμνουσι κρότον ἐντὸς τῆς θαλάσσης καὶ ἀναγκάζουσιν αὐτούς νὰ διευθύνωνται εἰς τὴν ξηρὰν καὶ νὰ πίπτωσιν ἔξω· οὕτω δὲ εὐκόλως συλλαμβάνουσιν αὐτούς.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ ΤΗΣ Γ' ΕΚΔΟΣΕΩΣ

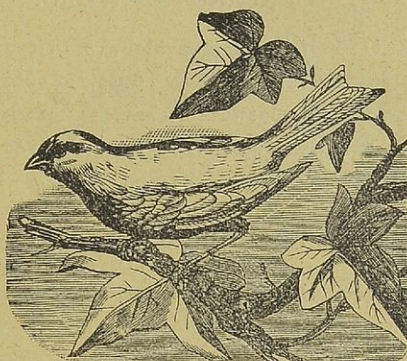
Ἐν τῇδε τῇ ἐκδόσει, ἀφαιρεθέντων πάντων τῶν χρησίμων μαθηταῖς γυμνασίων ὑποδειγμάτων, ἅτε ἐν ἰδίῳ τεύχει ἐκδοθησομένων, καὶ τῶν ποιημάτων, ἅτινα οἱ μαθηταὶ τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων οὐπω κεκτημένοι τὴν προσήκουσαν τοῦ γράφειν πείραν δὲν δύνανται νὰ μεταγράψωσι καταλογάδην, προσειτέθησαν τοῖς πρὸς ἄσκησιν τῶν μαθητῶν τῶν Ἑλληνικῶν σχολείων καὶ Παρθεναγωγείων ὑπάρχουσιν ἐν ταῖς προτέραις ἐκδόσεσιν ἄλλα περὶ τὰ ὀγδοήκοντα. Ταῦτα ἐκρίναμεν καλὸν νὰ ἀναφέρονται εἰς μυθικὰ ἢ ἱστορικὰ γεγονότα ἐκ τῶν ἐν τῇ ἡμετέρᾳ Χρηστομαθείᾳ ὑπαρχόντων, τὸ μὲν ὅπως οἱ παῖδες ὡς οἷόν τε πλεῖστα τῶν τοῦ ἀρχαίου βίου ἀπόνως μανθάνωσι, τὸ δὲ ὅπως ἀνατρέχοντες εἰς οὐχὶ ἀγνώστους αὐτοῖς πηγὰς καὶ τὸν τρόπον τῆς συνθέσεως ἐμμέσως διδάσκονται.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Νοεμβρίου 1901.

Γ. Α. ΠΑΠΑΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΥΝΘΕΣΕΩΝ

1. Τὸ κανάριόν μου.

(Εἰκὼν πρὸς περιγραφὴν).

Σχέδιον. Τί σχῆμα ἔχει; τί μέγεθος; ποῖον τὸ χροῶμα τῶν πτερῶν; πῶς ὀνομάζεται; Ἄγορά σειρήνος (ὄργανον δι' οὗ διδάσκονται τὰ πτηνὰ νὰ ᾄδωσιν). Εἰς τί θὰ εἶνε ὠφέλιμος ἢ σειρήν;

2. Ὁ καλὸς μαθητής.

Σχέδιον. Διατί ὁ Ἄριστείδης εἶνε ὁ ἄριστος μαθητής τῶν ἐν τῇ τάξει ταύτῃ; τίνα προτερήματα παρετήρησας εἰς αὐτόν; Εἶνε παράδειγμα ἀξιὸν μιμήσεως;

3. Ἡ Ἄντιγόνη αὐτοκατήγορος.

Σχέδιον. Ἡ Ἄντιγόνη εἶνε κοράσιον ἀγαθὸν ἀλλὰ φλύαρον καὶ θορυβοποιόν· θορυβεῖ κατὰ τὴν διδασκαλίαν. Ἡ Ὀλυμπιάς νομισθεῖσα θορυβοποιὸς τιμωρεῖται. Ἡ Ἄντιγόνη κατηγορεῖ ἑαυτῆς. Τί κάμνει ὁ διδάσκων;

4. Εὐπειθῆς υἱός.

Σχῆδιον. Ὁ Κίμων ἀποφασίζει νὰ μὴ δυσαρεστῆ τοὺς γονεῖς αὐτοῦ καὶ τοὺς διδασκάλους· τί πρέπει νὰ κάμνη πρὸς τοῦτο; νὰ ὑπακούη. Διατί τὰ παιδιά πρέπει νὰ ὑπακούωσι; Ὑπόσχεσις τοῦ Κίμωνος ὅτι θὰ εἶνε εὐπειθῆς. Τηρεῖ τὴν ὑπόσχεσιν αὐτοῦ.

5. Ὁ ἀμελής Ἀντώνιος.

Σχῆδιον. Ὁ Ἀντώνιος εἶνε ἀναίσθητος εἰς τὰς παρατηρήσεις, εἰς τὰς ἐπιτιμήσεις, εἰς τὰς τιμωρίας· οὐδέποτε ἐκτελεῖ τὰ καθήκοντα αὐτοῦ· οὐδέποτε μελετᾷ τὰ μαθήματα, καταφρονεῖ πάντων· πάντοτε τιμωρεῖται· πολὺ εὐτυχέστερος θὰ ἦτο, ἂν εἰργάζετο. Εἶπέ ὅτι δὲν θὰ μιμηθῆς αὐτόν.

6. Ὁ καθάρειος συμμαθητής.

Σχῆδιον. Διατί, Γεώργιε, ἐπιθυμεῖς νὰ κᾶθησαι πλησίον τοῦ Μιλτιάδου καὶ οὐχὶ πλησίον τοῦ Ἰωάννου; Εἰς τί συνίσταται ἡ καθαρειότης αὐτοῦ;

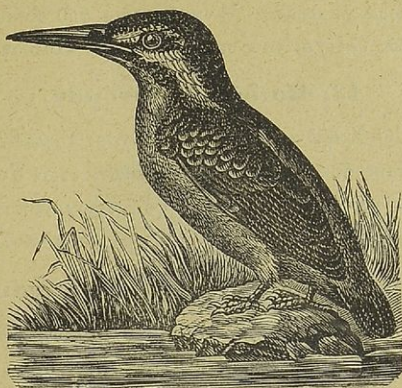
7. Λύκος καὶ Λέων.

Σχῆδιον. Λύκος ἔκ τινος ποιμνίου ἤρπασε πρόβατον τοῦτο ἀφῆρσεν ἀπ' αὐτοῦ Λέων. Τί εἶπεν ὁ Λύκος ἀπομακρυνθεῖς; (Ἄδικως ἀφῆρσας πρᾶγμα ἀνήκον εἰς ἐμέ). Τί ἀπεκρίνατο πρὸς ταῦτα ὁ Λέων; Τί δηλοῖ ὁ μῦθος;

8. Τίνας ἔνεκα ὁ Ἄριστέυς πρωτεύει ἐν τοῖς μαθήμασιν;

Σχῆδιον. Ὁ Κλέων ἐρωτᾷ τὸν διδάσκαλον, τίνας ἔνεκα ὁ Ἄριστέυς, εἰ καὶ δὲν εἶνε νοημονέστερος, προκίπτει μᾶλλον αὐτοῦ. Ἀπόκρισις τοῦ διδασκάλου· προσοχή, ἐπιμονή, ἐπιμέλεια τοῦ Ἄριστέως, ἀπροσεξία, ἀμέλεια, ἀψικωρία τοῦ Κλέωνος. Ὁ Κλέων ἀποφασίζει νὰ πράξῃ ὡς ὁ Ἄριστέυς καὶ κατορθοῖ νὰ διαφιλονικήσῃ τὰ πρωτεῖα πρὸς αὐτόν.

9. Ἡ Ἄλκυών.

(Εἰκὼν πρὸς περιγραφὴν).

Σχέδιον. Περιγραφὴ. Ποῖον τὸ μέγεθος; τί χρῶμα ἔχουσι τὰ πτερὰ; ποῦ ζῆ; πῶς τρέφεται; ποῦ γεννᾷ; τί μυθολογεῖται περὶ αὐτῆς;

10. Γαλῆ καὶ Μῦς.

Σχέδιον. Μῦς λαίμαργος συνελήφθη ἐν μυάγρα, ἐν ἣ ὑπῆρχε τεμάχιον τυροῦ. Γαλῆ εἶδεν αὐτὸν καὶ ἐλπίζει διπλῆν εὐωχίαν. Γλυκεῖς λόγοι τῆς Γαλῆς πρὸς τὸν Μῦν. Ἀποκρίσις τοῦ Μυός. Ἡ Γαλῆ ἀνοίγει τὴν θύραν τῆς μυάγρας. Ὁ Μῦς ἐκφεύγει μετὰ τοῦ τυροῦ. Ἐπιμύθιον.

11. Ἡ Ἐλευθερία καὶ ὁ πτωχὸς τυφλός.

Σχέδιον. Συνάντησις μετὰ πτωχοῦ τυφλοῦ καθ' ὁδόν. Ἡ Ἀμαξα ἐρχομένη μικροῦ δεῖν νὰ καταπλακώσῃ τὸν τυφλόν. Ἡ Ἐλευθερία κρατήσασα τὸν τυφλὸν σώζει ἀπὸ βεβαίου κινδύνου. Γνωμικόν. Βοηθῶμεν τοὺς δυστυχεῖς καὶ τοὺς ἀσθενεῖς.

12. Ὁ εὐγνώμων λύκος.

Σχέδιον. Λυκιδεὺς συλληφθεὶς κατὰ τὴν θύραν ἀνετράφη μετὰ τῶν κυνῶν καὶ ἐξημερώθη. Ἐπάνοδος τοῦ λύκου εἰς τὰ

δάση (ὅτε ηὔξήθη). Ἐφοδος αὐτοῦ μετ' ἄλλων λύκων κατὰ τινος ἐπαύλεως ἐν ὄρῳ χειμῶνος. Ἀναγνώρισις τοῦ ἀναθρέψαντος αὐτὸν καὶ θωπεῖται (λείχει τοὺς πόδας κλπ.). Ἠθικὸν συμπέρασμα.

13. Παιδίον οἰκονόμου.

Σχέδιον. Ὁ Χαρίλαος, ὅσκις μανθάνει τὸ μάθημα, λαμβάνει παρὰ τοῦ πατρὸς δέκα λεπτά. Τὰ πλεῖστα τῶν διδομένων δίδει ἐλεῶν πτωχοῦς ἢ ἀγοράζων χρήσιμα τοῖς πτωχοῖς πράγματα, ἐλάχιστα δὲ δαπανᾷ δι' ἑαυτόν. Ἡ οἰκονομία εἶνε πολύτιμος ἀρετὴ.

14. Ἡ Ἑλλη δυστυχεῖς ἔνεκα ἑαυτῆς.

Σχέδιον. Ἡ Ἑλλη πάντοτε τεθλιμμένη, διότι πάντοτε τιμωρεῖται. Διατί τιμωρεῖται, ἐπιτιμᾶται; (διότι δὲν μελετᾷ, ἀτακτεῖ, δὲν προσέχει κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν μαθημάτων). Ἄν μεταβάλλῃ διαγωγὴν, ἔσται εὐτυχεστέρα (διότι οὐδεὶς θὰ ἐπιπλήττῃ, οὐδεὶς θὰ τιμωρῇ αὐτήν).

15. Ἀλώπεκος ἰδιότης.

Σχέδιον. Τί κάμνουσιν οἱ Θράκες, ἵνα δοκιμάσωσι τὴν στερεότητα τοῦ πάγου, ὅταν θέλωσι νὰ διαβῶσι ποταμὸν πεπηγότα; (Συλλαμβάνουσιν ἀλώπεκα, ἣν ἀναγκάζουσι νὰ διαβῇ τὸν ποταμόν). Πῶς αὕτη διακρίνει ὅτι ἡ πῆξις εἶνε βαθεῖα; (πλησιάζει τὸ οὖς πλησίον τοῦ πάγου καί, ἂν μὲν ἀκούσῃ τὸ ὕδωρ ῥέον, ἐπιστρέφει ὀπίσω, ἄλλως διαβαίνει).

16. Ἐπιστολὴ τοῦ Ἀχιλλέως πρὸς τὸν πατέρα.

Σχέδιον. Γράψον ὅτι ἔχεις νὰ ἀναγγείλῃς εὐχάριστόν τι εἰς τὸν πατέρα σου. Ὅτι κατὰ τὸν μηνιαῖον διαγωνισμόν ἔλαβες τὸν πρῶτον βαθμὸν καὶ ὅτι τοῦτο δύναται νὰ ἴδῃ ἐν τῷ ἐλέγχῳ, ὅπότεν ἔλθῃ. Εἰπέ ὅτι εἰργάσθης πολὺ, ἀλλ' ἡ σκέψις, ὅτι ὁ πατήρ σου ἔμελλε νὰ εὐχαριστηθῇ πολὺ, σοὶ ἔδωκε δύναμιν καὶ θάρρος.

17. Ἡ ἰδιοτροπος νεάνις.

Σχέδιον. Πῶς ἡ Ὀλυμπιάς ἢ ἐπικαλουμένη δεσποινὶς θέλω ζητεῖ τι; Αἱ ἰδιοτροπίαί, τὰ δάκρυα αὐτῆς. Τί κάμνουσιν οἱ γονεῖς,

ὅπως διορθώσωσιν αὐτήν; Ἡ Ὀλυμπιάς οὐδέποτε πλέον λέγει
θέλω τοῦτο ἢ ἐκεῖνο.

18. Ὁ ψιττακός μου.

(Εἰκὼν πρὸς περιγραφὴν)

Σχέδιον. Περίγραψον τὸ βάλμφοσ, τὴν γλώσσαν, τὸ χρῶμα
τῶν πτερῶν καὶ τὴν οὐράν. Ποῦ ζῶσιν οἱ ψιττακοί; Πῶς τρέ-
φονται; Πάντων τὸ χρῶμα τῶν πτερῶν εἶνε τὸ αὐτό;

19. Ὁ μικρὸς δάκτυλος τῆς μητρός.

Σχέδιον. Γράφον ὅτι, ὅτε ἦσο μικρὸς, ἔκρυψας τῆς ἀδελφῆς σου τὴν κόρην (κούκλαν). Οὐδεὶς σε εἶδε· καὶ ὅμως ἡ μήτηρ σου παρευθῆς σε ἐνόησεν. Τίς εἶπεν αὐτῇ τοῦτο; ὁ μικρὸς αὐτῆς δάκτυλος. Εἶνε ἀληθές; πῶς αἱ μητέρες γνωρίζουσι πᾶν ὅ,τι κάμνουσι τὰ τέκνα αὐτῶν;

20. Ὁ ἀμελής Δημήτριος.

Σχέδιον. Ὁ Δημήτριος, διὰ νὰ μὴ πορευθῆ εἰς τὸ σχολεῖον, δυσχυρίζεται ὅτι εἶνε ἀσθενής. Ἡ μήτηρ διατάσσει αὐτὸν νὰ κατακλιθῆ καὶ νὰ μὴ φάγῃ τι παρὰ νὰ πῆ μόνον πτισάνην ἄνευ σακχάρους. Ὁ Δημήτριος κλαίει καὶ ὀμνύει ὅτι οὐδέποτε ἄλλοτε ἔνεκα ἀμελείας θὰ ὑποκριθῆ ὅτι εἶνε ἀσθενής.

21. Αἱ πέντε ἡπειροὶ.

Σχέδιον. Χαρὰ τοῦ Πολυχάρους ἀναγγέλλοντος εἰς τὸν πατέρα ὅτι εἶνε ὁ πρῶτος εἰς τὸ μάθημα τῆς Γεωγραφίας. Ἐρωτήσεις τοῦ πατρὸς περὶ τῶν πέντε ἡπειρῶν. Τίνες εἰσίν; Ἀπὸ πότε εἶνε γνωσταί; Τίς ἀνεκάλυψε τὴν Ἀμερικὴν; (ὁ Χριστόφορος Κολόμβος). Τί εἶνε ἡ Ὠκεανία; Πότε ἐγένετο γνωστή;

22. Ἀστρολόγος.

Σχέδιον. Ἀστρολόγος καθ' ἐκάστην παρατηρῶν τοὺς ἀστέρας ἐξ ἀπροσεξίας κατέπεσε ποτε εἰς φρέαρ. Κλαυθμοὶ καὶ ὄδυρμον αὐτοῦ. Διαβάτης μαθὼν τὸ συμβᾶν τί εἶπεν; Ἐπιμύθιον.

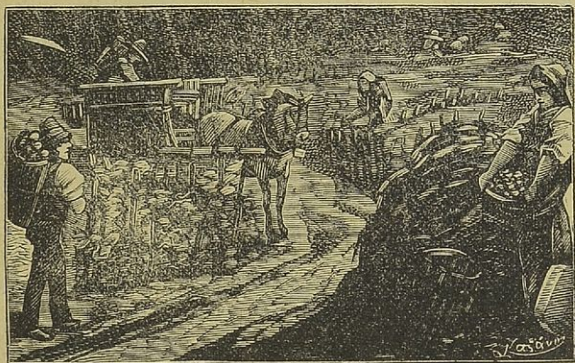
23. Ἀπειθεία τιμωρομένη.

Σχέδιον. Ἡ Εὐφροσύνη ἀναγγέλλει τῇ Θαλαίᾳ συμφορὰν, ἣν ὁ ἀδελφὸς αὐτῆς Μιλτιάδης ἔπαθεν. Πυροτέχνημα ἀγορασθὲν διὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Πάσχα. Ἀπαγόρευσις τῷ Μιλτιάδῃ, ὅπως ἐγγίσῃ αὐτό. Παρακοή. Ἐκρηξίς τοῦ πυροτεχνήματος. Παραμόρφωσις τοῦ προσώπου ὑπὸ τοῦ πυρός. Ἠθικὸν συμπέρασμα.

24. Ἡ λαίμαργος,

Σχέδιον. Ἐκ πέντε κυδωνίων, ὁπτῶν ἐπιπεπασμένων διὰ σακχάρους ἔλειψε τὸ ἔν. Τίς ἔφαγεν αὐτό ; Ἡ Γοργῶ σιωπᾷ. Τί λέγει ἡ μήτηρ αὐτῆς Ζηνοβία ; Τὰ κυδώνια ἦσαν ἐπιπεπασμένα δι' ἀρσενικοῦ, ὅπως παραθέσῃ εἰς τοὺς ποντικούς καὶ φονεύσῃ αὐτούς. Δυστυχία εἰς τὸν φαγόντα, ἐὰν δὲν πῖῃ ἀμέσως γάλα. Τρόμος τῆς Γοργῶς καὶ ὁμολογία τῆς πράξεως.

25. Ὁ τραγητός.

(Εἰκὼν πρὸς περιγραφὴν).

Σχέδιον. Γυναῖκες κόπτουσι τὰς σταφυλάς, ἄνδρες πληροῦσιν ἐξ αὐτῶν τοὺς κοφίνους. Ποῦ καὶ πῶς θλίβουσι τὰς σταφυλάς ; πῶς ὀνομάζεται τὸ μέρος, ἐν ᾧ θλίβουσι τὰς σταφυλάς, καὶ πῶς ὁ χυμὸς ; Ζύμωσις, μετάγγισις (τράβηγμα). Ποῦ μεταγγίζουσι καὶ πῶς ὀνομάζονται τὰ ἀγγεῖα εἰς ἃ γίνεται ἡ μετάγγισις ; Διατί μεταγγίζουσι τὸν οἶνον ;

26. Κάμυλος.

Σχέδιον. Τί ἔπαθον οἱ ἄνθρωποι, ὅτε τὸ πρῶτον εἶδον κάμυλον ; (ἔφυγον φοβηθέντες τὸ μέγεθος αὐτῆς). Κατόπιν δὲ ὅτε εἰθίσθησαν βλέποντες αὐτὴν οὖσαν ἡμέρον ; (Ἔβηκαν χαλινοὺς καὶ ἔδωκαν εἰς παιδάς νὰ ὀδηγῶσιν αὐτήν). Τί δηλοῖ ὁ μῦθος ;

27. Τὸ βάπτισμα τῆς μικρᾶς ἀδελφῆς μου.

Σχέδιον. Πῶς ὠνομάζετο ἡ ἀδελφή σου πρὶν βαπτισθῆ ; Πῶς ὠνομάσθη βαπτισθεῖσα ; Ἐκλαίει κατὰ τὴν τελετὴν τοῦ βαπτίσματος ; Τί ἔκαμεν ἡ ἀνάδοχος μετὰ τὴν βάπτισιν ; Τί εἶπε παραδίδων τὴν ἀδελφήν σου εἰς τὴν μητέρα ; Πῶς ἐτίμησαν τὸν ἀνάδοχον οἱ γονεῖς σου ;

28. Τί ἔχεις ἐν τῷ ἀναλογεῖῳ σου ;

Σχέδιον. Βιβλία. Τίνα εἶνε τὰ βιβλία ταῦτα ; Ὅποιαν φροντίδα ἔχεις περὶ αὐτῶν ; Εἰς τί μέρος τοῦ ἀναλογεῖου τοποθετεῖς τὰ βιβλία σου ; Πῶς προσυλάττεις αὐτὰ ἀπὸ τῆς φθορᾶς ; Ποῦ θέτεις τὰ τετράδιά σου καὶ τίνα ταῦτα ; Ποῦ θέτεις τὰ κονδύλιά σου ;

29. Πατὴρ καὶ θυγατέρες.

Σχέδιον. Εἶχε τις δύο θυγατέρας· τούτων τὴν μὲν ὑπάνδρευσε μετὰ κηρωροῦ, τὴν δ' ἑτέραν μετὰ κεραμέως. Ἐκαστέρα τούτων ἠύχετο τοῖς θεοῖς, ὅπως ποιήσωσιν ὅ,τι ἂν συμφέρῃ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. Τί ἑκαστέρα τούτων ἐπεθύμει καὶ ἠύχετο τοῖς θεοῖς ; Τί εἶπεν ὁ πατήρ ; Ἐπιμύθιον.

30. Ἡ κενόδοξος Ἀρτεμισία.

Σχέδιον. Ἡ Ἀρτεμισία ἦτο μαθήτρια ἀμελῆς καὶ κενόδοξος· ἤθελε νὰ ἐπιδεικνύηται καλλωπιζομένη λίαν. Πῶς διώρθωσεν αὐτὴν ἡ μήτηρ ; Ἠπέιλησεν ὅτι οὐδέποτε θὰ ἐνδυθῆ ὠραῖα ἐνδύματα, ἕως οὗ εἶνε ἡ αὐτή.

31. Παιδίον γενόμενον δύσμορφον ἐξ ἀπροσεξίας.

Σχέδιον. Λυπηρὸν συμβάν, ὅπερ ὁ πατήρ ἀνέγνω ἔν τινι τῶν ἐφημερίδων. Μικρὸν παιδίον δισκέδαζεν ἀνακινοῦν τὸ ἐν τῇ ἐστία κῦρ. Σπινθηρ ἐκτιναχθεὶς ἐπὶ τὰ φορέματα τοῦ παιδίου μεταδίδει

τὸ πῦρ· φωναὶ τοῦ μικροῦ παιδίου· σπεύδουσιν εἰς βοήθειαν· ἀλλὰ βαθέα καύματα παραμορφοῦσι τὸ πρόσωπον τοῦ παιδίου. Μηδέποτε ἀνακίνει τὸ πῦρ.

32. Παιδικὸν πρόδειπνον.

(Εἰκὼν πρὸς περιγραφὴν).

Σχῆδιον. Ἄφιξις τῆς Εὐρυδίκης μετὰ τῆς κόρης αὐτῆς Χλωρίδος. Ἡ Καλλιόπη συγχαίρει τῇ Εὐρυδίῃ διὰ τὸ κάλλος τῆς κόρης. Κάθηνται εἰς τὴν τράπεζαν. Ἀρίθμησον τὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης σκεύη. Ἡ Καλλιόπη διανέμει τὸ τέιον, διάλογος, παιδιαί, Ὑπόσχῃς ὅτι θὰ ἐπανίδωσιν ἀλλήλας.

33. Λύσανδρος.

Σχῆδιον. Εἰς τὰς θυγατέρας τοῦ Λυσάνδρου Διονύσιος ὁ τύραννος ἔστειλε πολυτελέστατα ἱμάτια. Τί ἔπραξεν ὁ Λύσανδρος ἰδὼν αὐτὰ καὶ τί εἶπεν; (ἔπεστειλεν ὀπίσω εἰπὼν· Δὲν κοσμοῦσι τὰς νεάνιδας τὰ ὠραῖα καὶ πολυτελεῆ φορέμχτα· ἀλλὰ τίνας;).

34. Γεωργὸς καὶ πελαργὸς.

Σχῆδιον. Γέραναι κατέστρεφον τὸν σπῆρον γεωργοῦ. Ἔστησε παγίδας. Μετὰ τῶν γεράνων συνέλαβε καὶ πελαργόν. Τί εἶπεν ὁ

πελαργός συλληφθείς; (ὅτι εἶνε πτηνὸν εὐσεβέστατον, διότι τιμᾷ τοὺς γονεῖς, καὶ ὠφελιμώτατον, διότι καταστρέφει τοὺς ὄφεις καὶ τὰ ἄλλα ἔρπετά). Τί ἀπεκρίνατο εἰς ταῦτα ὁ γεωργός; (Ὁ μετὰ φαύλων συναναστρεφόμενος καὶ μὴ ὦν τοιοῦτος μεζζονος τιμωρίας ἄξιος). Τί δὴλοῦ ὁ μῦθος;

35. Ἡ ἐορτὴ τῆς μητρὸς μου.

Σχέδιον. Τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς εἶνε Ἑλένη. Αὖριον ἐορτάζει. Γράφον ὅ,τι φρονεῖς περὶ αὐτῆς. Συγγενεῖς καὶ φίλοι εἶνε κεκλημένοι ὑπὸ τοῦ πατρὸς. Πότε θὰ προσφωνήσης καὶ θὰ προσενέγκῃς τὴν ἀνθοδέσμην; Τί θὰ κάμῃς κατόπιν; Τί θὰ πράξωσιν οἱ κεκλημένοι; χαίρεις, ὅταν ἐορτάζῃ ἡ μήτηρ ἢ ὁ πατήρ σου, καὶ διατί;

36. Ὁ ἀπερίσκεπτος Ἀντώνιος.

Σχέδιον. Εἰπέ τί εἶνε ἀπερὶσκεψία. Φέρε παράδειγμα πράξεις τοῦ Ἀντωνίου μαρτυρούσας ἀπερὶσκεψίαν. Ἐπιτίμησις τοῦ Ἀντωνίου ὑπὸ τοῦ πατρὸς. Ὑπόσχσεις ὅτι θὰ διορθωθῇ.

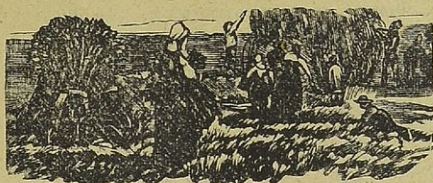
37. Ἀλώπηξ ἐξογκωθεῖσα τὴν γαστέρα.

Σχέδιον. Ἀλώπηξ ἰδοῦσα ἔν τινι κοιλώματι δρυὸς ἄρτους καὶ κρέατα εἰσῆλθε καὶ ἔφαγεν αὐτά. Ἐξογκωθεῖσα δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξέλθῃ. Ἐτέρα ἀλώπηξ ἤκουε τῶν ὀδυρμῶν αὐτῆς. Συμβουλή νὰ μείνῃ, μέχρις ὅτου γίνη, ὅποια εἰσῆλθεν. Ἐπιμύθιον.

38. Ὁ σὺ μισεῖς ἑτέρω μὴ ποιήσης.

Σχέδιον. Χαρακτήρ τῆς Ἀνδρομάχης (οὐχὶ κακὸς ἀλλὰ φίλερις). Ἐριδες πρὸς τὰς συμμαθητρίδας. Σκώμματα. Κρύπτει τὸν πῖλον τῆς Ἀρτεμισίας. Περιπαίξει τὴν Δήμητρα, ὡς ἄσχημον, ἀποκαλεῖ τὴν Σοφίαν βλάκα κλπ. Ὅταν ὅμως ἀποδίδωσιν αὐτῇ τὰ ἴσα, δυσχερεστεῖται. Τί λέγουσι τότε εἰς αὐτήν;

39. Τὸ θέρος.

(Εικὼν πρὸς περιγραφὴν).

Σχέδιον. Σίτος θερισθεὶς ὑπὸ τῶν θεριστῶν, δράγματα συν-
δεδεμένα καὶ ἀποτελοῦντα δεμάτια Σταχυολόγοι. Ἀμαξὰ φέ-
ρουσα φορτίον σίτου.

40. Ὁ καταδότης Ἄγγελος.

Σχέδιον. Γέλωτες καὶ συνομιλίας τῶν μαθητῶν κατὰ τὴν
διδασκαλίαν τῶν Μαθηματικῶν. Ὁ Ἄγγελος κατήγγειλε τῷ
Σχολάρχῃ τὰ γενόμενα. Ὀνομάζει τοὺς θορυβήσαντας. Τί ἔκα-
μεν ὁ Σχολάρχης; Ὁ Ἄγγελος ἐτιμωρήθη, διότι αὐτόκλητος
κατήγγειλε τοὺς ἀτακτήσαντας.

41. Θεοὶ καὶ ἄνδρες.

Σχέδιον. Γράψον ὅτι ὁ πατήρ σου ἠγόρασε νέον τι βιβλίον
ἔχον ὠραίας εἰκόνας καὶ πραγματευόμενον περὶ τῶν θεῶν καὶ
μεγάλων ἀνδρῶν τῆς Ἑλλάδος. Ὅποσον χαρὰν ἠσθάνθης διὰ
τοῦτο! Ὅτι ἐνέδυσας αὐτὸ διὰ παχέος χάρατος, ὅπως εἶνε πάν-
τοτε καθαρὸν. Ὅποσον εὐχαριστεῖσαι μελετῶν τὴν ἀρχαιοπάτην
ἱστορίαν τῶν προγόνων σου! Δικαίως εἶσαι ὑπερήφανος, διότι
ἐγεννήθης Ἕλλην.

42. Ἐπιστολὴ δυστατική.

Σχέδιον. Τὸν κομίζοντα τὴν ἐπιστολὴν σύστησον ἐπαινῶν
αὐτοῦ τὰς ἀρετάς, δι' ἧς καὶ αὐτὸς ἔκρινας ἄξιον τῆς φιλίας σου·
εἶτα δὲ δήλωσον ὅτι δὲν θὰ μεταμεληθῇ, ἂν ἀπόρητόν τι εἴπῃ
αὐτῷ ἢ ἄλλην τινὰ πράξιν ἀναθήσῃ ἢ εἰς ἄλλους συστήσῃ.

43. Ὀχληρὸν κοράσιον.

Σχέδιον. Φωναί, πτεροκοπήματα, κλαυθμοὶ τῆς Εὐθυμίας, ὅταν πλύνωσι τὸ πρόσωπον ἢ κτενίζωσι τὴν κόμην αὐτῆς. Καὶ ὅμως εἶνε φιλόκαλος· καταφρονεῖ τὰ ῥυπαρὰ καὶ κακῶς ἐνδεδυμένα κοράσια. Ἀνάγκη νὰ διορθωθῇ.

44. Ὁ καλὸς Κίμων.

Σχέδιον. Ἀγαθότης καὶ πραότης τοῦ Κίμωνος. Οὐδέποτε ἀποκρίνεται ἄγροίκως. Ὁ Μένων τρέχων κατέρριψε καὶ ἐπλήγωσεν αὐτόν. Ὁ Κίμων δὲν κατήγγειλεν αὐτὸν εἰς τὸν διδάσκαλον, ἵνα μὴ τιμωρηθῇ. Διὰ τοῦτο ὑπὸ πάντων ἀγαπᾶται.

45. Ὁ στέφανος τοῦ Μολοσσοῦ.

(Εἰκὼν πρὸς περιγραφὴν).

Σχέδιον. Περιέγραφον τὴν εἰκόνα. Πῶς ὀνομάζονται τὰ δύο κοράσια; Παιδιὰ ἐν τῷ κήπῳ μετὰ τοῦ Μολοσσοῦ· λευκάνθεμα, δι' ὧν κατασκευάζουσι στέφανον· γνώμη νὰ στεφανώσωσι τὸν Μολοσσόν. Τι κάμνουσι τὰ δύο κοράσια εἰς τὸν κύναν; Χαρά.

46. Ἡ φίλη τῶν πτηνῶν.

Σχέδιον. Εἶνε χειμῶν· ἡ χιών πίπτει καὶ καλύπτει τὴν γῆν· τὰ ἄδυστυχῆ πτηνὰ δὲν εὐρίσκουσι τροφήν. Ἡ Μαρία οἰκτιροῦσα αὐτὰ φυλάττει μέρος τοῦ ἄρτου τοῦ ἀνήκοντος αὐτῇ. Χαρὰ τῶν πτηνῶν, ὅπῃταν βλέπωσι τὴν Μαρίαν ἐξεργομένην εἰς τὴν αὐλήν. Πάντα πετῶσιν ἐκβάλλοντα φωνὰς χαρᾶς εἰς τὴν Μαρίαν καὶ ἀπὸ τῶν χειρῶν αὐτῆς λαμβάνουσι τὰ ψιχία.

47. Τὸ καλὸν παιδίον.

Σχέδιον. Ὁ Θρασύβουλος, ἀφ' οὗ ἐμελέτησε καλῶς τὰ μαθήματα, κατόπιν διεσκέδασε παίζων· μετὰ τὸ δεῖπνον γλυκὺς ὁ ὕπνος κατελάμβανεν αὐτόν. Ὡς παιδίον καλῶς ἀνατεθραμμένον ἀποχαϊρετίζει τοὺς γονεῖς εὐχόμενος αὐτοῖς καλὴν νύκτα, προσεύχεται καὶ κατακλίνεται. Τὴν ἐπιούσαν θὰ ἐγερθῆ πολὺ πρῶι, ὅπως μελετήσῃ.

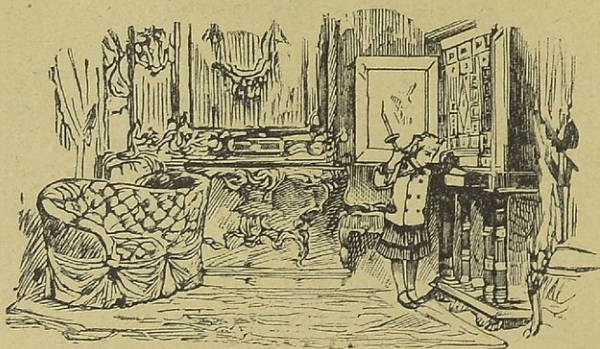
48. Τὰ ἐνδύματα τοῦ χειμῶνος.

Σχέδιον. Ἐκ τίνος ὕλης εἶνε κατασκευασμένα τὰ ἐνδύματα τοῦ χειμῶνος; Τί εἶνε τὸ ἔριον καὶ πόθεν γίνεταί; Πότε κείρουσι τὰ πρόβατα; Πῶς κατεργάζονται τὰ ἔρια καὶ τί κατασκευάζονται ἐκ τῶν ἐρεῶν (μαλλίνων ὑφασμάτων);

49. Ἀντισθένης ὁ Ῥόδος.

Σχέδιον. Φιλονικία τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀντισθένου πρὸς τινὰ γείτονα πένητα ἕνεκα ἀγροῦ, ὃν διὰ τῆς βίας ἐπεθύμει νὰ πωλήσῃ αὐτῷ. Ἐπιτίμησις τοῦ Ἀντισθένου πρὸς τὸν υἱόν. Τί εἶπεν ἐπιτιμῶν; (Μὴ θέλε νὰ καταστήσῃς τὸν γείτονα ἄπορον ἀλλὰ πλούσιον).

50. Περιεργία νεάνιδος.

(Εἰκὼν πρὸς περιγραφὴν).

Σχέδιον. Ἡ Πολύμνια ἦτο κοράσιον ἔχον πολλὴν περιεργίαν· ἠθέλησε νὰ μάθῃ τί ἔκρυπεν ἡ μήτηρ αὐτῆς ἐν τῷ ἔρμα-ρίῳ. Παρατηρεῖ κρατοῦσα λαμπάδα ἀνημμένην· ἀνάπτουσι τὰ παραπετάσματα. Πυρκαϊά. Ἡ Πολύμνια φεύγει ἔντρομος οὐδὲν οὐδενὶ εἰποῦσα Ἡ οἰκία κατεκάλῃ. Ἡθικὸν συμπέρασμα.

51. Διατί ἀγαπᾷς τοὺς γονεῖς σου ;

Σχέδιον. Ἀγαθότης, ἐπιείκεια, φροντίδες τῆς μητρὸς. Τί θὰ κάμῃς ἄνευ αὐτῆς ; Τί θὰ κάμῃς ἄνευ τοῦ πατρὸς σου ; Ἐργάζεται, ὅπως πορίζεται τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ. Λησμονεῖ τοὺς κόπους, ὅταν μανθάνῃ ὅτι προκόπτεις εἰς τὰ μαθήματα.

52. Τὸ ἀνόητον παιδίον.

Σχέδιον. Καιρὸς βροχερός. Ὁ Ἀλέξανδρος καὶ ὁ Πηλεὺς πορεύονται εἰς τὸ σχολεῖον. Καὶ ὁ μὲν Ἀλέξανδρος φροντίζει πῶς νὰ μὴ κατασπιλωθῇ, ὁ δὲ Πηλεὺς ἐπίτηδες βαδίζει ἐντὸς τοῦ πηλοῦ καὶ κατασπιλοῦται. Εἰσέρχονται εἰς τὸ σχολεῖον. Τί λέγει ὁ διδάσκαλος πρὸς τὸν Πηλέα ; Τιμωρία.

53. Αίγοβοσκός καὶ αἴγες.

Σχέδιον. Αἴγες ἄγριαι καὶ τράγοι ἐντὸς σπηλαίου ἀκατοκίτου. Αἰγοβοσκὸς ἐν καιρῷ χειμῶνος ὠδήγησεν εἰς αὐτὸ τὰς αἴγας αὐτοῦ. Ἐπειδὴ αἱ ἄγριαι ἦσαν πλείονες, ἀφῆκε τὰς ἰδίας καὶ ἔτρεφε ταύτας. Παρελθόντος τοῦ χειμῶνος φυγὴ τῶν ἀγρίων καὶ θάνατος τῶν ἡμέρων. Τί δηλοῖ ὁ μῦθος ;

54. Καρτερία Σκύθου πρὸς τὸ ψῦχος.

Σχέδιον. Χιὼν ἔπιπτεν ἄπλετος. Ὁ βασιλεὺς τῶν Σκυθῶν ἰδὼν τινα γυμνὸν περιπατοῦντα ἠρώτησεν, ἂν δὲν ἐκρύωνεν. Ἀντερώτησις τοῦ γυμνοῦ, ἂν κρυώνει τὸ μέτωπον. Ἀρνητικὴ ἀπόκρισις τοῦ βασιλέως. Καὶ ἐγὼ, εἶπεν ὁ γυμνός, δὲν κρυώνω, διότι εἶμαι ὅλος μέτωπον.

55. Ὁ εὐεργετῶν ἀντευεργετεῖται.

Σχέδιον. Γραῖα συναντᾷ νεάνιδα ὀνόματι Εὐπραξίαν ἐπανερχομένην οἴκαδε καὶ φέρουσαν ὑδρίαν ὕδατος πλήρη. Ἡ γραῖα ζητεῖ ὕδωρ νὰ πῆ. Ἡ Εὐπραξία προσφέρει τὴν ὑδρίαν ὅλην. Εὐχαριστία τῆς γραΐας. Μεταμόρφωσις τῆς γραΐας εἰς ὠραίαν γυναῖκα. Τί λέγει ἡ μεταμορφωθεῖσα ; Δῶρα ἄπερ δίδωσι τῇ Εὐπραξίᾳ. Πλοῦτον, κάλλος. Ἠθικὸν δίδαγμα.

56. Ἡ λαίμαργος Ἄρτεμις.

Σχέδιον. Ἡ κ. Φιλοξένου ἐδείπνιζε ξένους τινάς. Εἶχεν ἀγοράσῃ δέκα μηλίτας πλακοῦντας. Ἡ Ἄρτεμις διετάχθη νὰ κομίσῃ αὐτοῦς, ἀλλ' ἀντὶ τῶν δέκα κομίζει ἐννέα. Τί ἐγένετο ὁ δέκατος ; Ἐπίπληξις τῆς μητρὸς. Ἡ Ἄρτεμις ἐτιμωρήθη τὴν ἐπιούσαν νὰ φάγῃ ξηρὸν ἄρτον, ἵνα μὴ ἄλλοτε κάμῃ τὸ αὐτό.

57. Ἡ ἄροδις.

Σχέδιον. Τίνος ἕνεκα ἀροτριῶσι τὴν γῆν ; Τίνα ἐργαλεῖα μεταχειρίζονται πρὸς καλλιεργίαν τῶν ἀγρῶν καὶ τῶν κήπων ; Ἐκ πόσων μερῶν σύγκειται τὸ ἄροτρον ; τίς σύρει αὐτό ;

58. Ὁ ἀετός.

(Εἰκὼν πρὸς περιγραφὴν).

Σχέδιον. Περίγραφον τὸ βῆμα, τοὺς πόδας, τὰς πτέρυγας. Ποῦ ζῆ; πῶς τρέφεται; Τὰ πτερά αὐτοῦ τί ἐχρησίμευον ἄλλοτε; Τίνος θεοῦ ἱερός ἦτο ὁ ἀετός καὶ δι' αὐτοῦ τί ἔκαμνον οἱ ἀρχαῖοι;

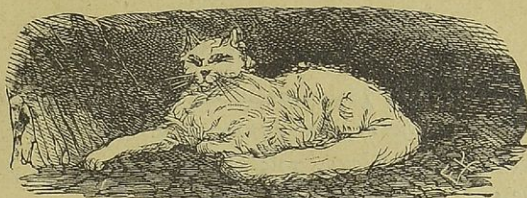
59. Ἀλιεῖς.

Σχέδιον. Λύπη ἀλιέων, διότι ἐπὶ πολὺ ταλαιπωρηθέντες ἀλιεύοντες οὐδένα ἰχθὺν συνέλαβον. Θύννος ἐν τῷ μεταξύ διωκόμενος ὑπὸ μείζονος ἰχθύος εἰσεπήδησεν εἰς τὸ πλοῖον. Χαρὰ τῶν ἀλιέων. Τί δηλοῖ ὁ μῦθος;

60. Αἱ ἀπόκρεφ.

Σχέδιον. Ποῦ καὶ πῶς διήλθες τὰς ἀπόκρεφ; Τίνας προσωπιδοφόρους εἶδες; Περίγραφον τοὺς ἀξιολογώτερους. Τί ἔκαμνον; Πῶς διήλθες τὴν νύκτα; Διεσκέδασας καὶ πῶς;

61. Ἡ γαλῆ τῆς Ἑλένης.

(Εἰκὼν πρὸς περιγραφὴν).

Σχῆδιον. Ποίου χρώματος εἶνε αἱ τρίχες αὐτῆς ; Ποίου οὖ ὀφθαλμοί ; Περιγραφή τοῦ μύστακος καὶ τοῦ χαρρακτῆρος αὐτῆς. Παιδιαὶ μετὰ τῆς Ἑλένης. Ἐπιτίθεται διὰ τῶν ὀνύχων ; Πῶς φέρεται πρὸς τοὺς ἐνοχλοῦντας αὐτήν ;

62. Αἶξ, ἐρίφιον, λύκος.

Σχῆδιον. Ἡ αἶξ ἐξῆλθε τῆς οἰκίας, ἀφ' οὗ συνέστησεν εἰς τὸ τέκνον αὐτῆς νὰ μὴ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, ἀν' ἔλθῃ ὁ λύκος. Ὁ λύκος σπεύδει εἰς τὴν οἰκίαν, ἵνα φάγῃ τὸ ἐρίφιον· ἀπομιμνεῖται τὴν φωνὴν τῆς αἰγός, ἵνα ἀνοιχθῇ ἡ θύρα. Ἀπόκρισις τοῦ ἐριφίου· «δεῖξόν μοι τὸν λευκὸν πόδα σου»· φυγὴ τοῦ λύκου.

63. Ἐχῖνος ὁ χερσαῖος.

Σχῆδιον. Πῶς ὁ ἐχῖνος κατασκευάζει τὴν φωλεὰν αὐτοῦ ; (Ἄφινει δύο ὀπάς, ὧν τὴν μὲν πρὸς νότον, τὴν δὲ πρὸς βορρᾶν). Τίνος ἕνεκα ; (ἵνα νότου μὲν πνέοντος φράσῃ τὴν πρὸς νότον, βορρᾶ δὲ τὴν πρὸς βορρᾶν). Πῶς κομίζει τὰς σταφυλὰς εἰς τοὺς σκύμους ; (ἀποσειεὶ διὰ τῶν ποδῶν τὰς βᾶγας καὶ εἶτα κυλιόμενος ἐπ' αὐτῶν ἀναλαμβάνει).

64. Ἄρκτος καὶ ἀλώπηξ.

Σχῆδιον. Ἄρκτος ἐκαυχᾶτο πρὸς ἀλώπεκα. Τί ἔλεγεν ; (ὅτι εἶνε πάντων τῶν ζώων τὸ φιλανθρωπάτατον). Τί πρὸς ταῦτα εἶπεν

ἢ ἀλώπηξ ; (Εἶθε νὰ ἔτρωγες τοὺς νεκροὺς καὶ ὄχι τοὺς ζῶν-
τας). Τί δηλοῖ ὁ μῦθος ;

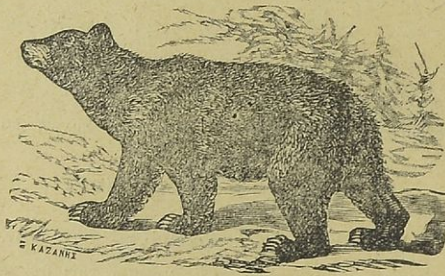
65. Ἄσπλαγχνος θυγάτηρ.

Σχέδιον. Πτωχὴ χήρα νοσηρᾶς κράσεως ἔχει κόρην δεκαετῆ
πολὺ ὑγιᾶ καὶ δυνατὴν ἀλλ' ἄσπλαγχνον. Δὲν ὑπακούει οὐδὲ
βοηθεῖ τὴν μητέρα. Αἴσχος τοῖς τέκνοις, ἅτινα δὲν βοηθοῦσι
τοὺς γονεῖς.

66. Ἐπιστολὴ ἀδελφοῦ πρὸς ἀδελφὸν προεσβύτερον.

Σχέδιον. Ἄγγειλον τῷ ἀδελφῷ σου ὅτι ἡ μήτηρ ἀσθενεῖ
βαρέως. Φόβος τοῦ ἱατροῦ, ἀνησυχία τοῦ πατρὸς. Ἀνάγκη νὰ
ἔλθῃ τάχιστα. Τοῦτο εἶνε ἐπιθυμία καὶ τῆς μητρὸς καὶ τοῦ
πατρὸς, οἵτινες ἀσπάζονται αὐτόν.

67. Ἡ ἄρκτος.

(Εἰκὼν πρὸς περιγραφὴν).

Σχέδιον. Περίγραφον τὸ μέγεθος, τοὺς ὀφθαλμούς, τὰ ὦτα,
τοὺς πόδας, τὸ τρίχωμα. Τί φέρει εἰς τὸ ῥύγχος καὶ διατί ;
Πῶς χορεύει ; Προφύλαξις ἀπ' αὐτῆς.

68. Ἰνδικὸς ὄρνις καὶ κίσσα.

Σχέδιον. Ἰνδικὸς ὄρνις (Ἰνδιᾶνος, γάλλος) ἠρώτα κίσσαν, τί
ἔλεγον περὶ αὐτοῦ ἐν τῷ χωρίῳ. Ἀπόκρισις τῆς κίσσης· «Εἶσαι

άνόητος, διότι ἐπαίρεται διὰ τὰ πτερά σου, ἅτινα οὐδεμίαν ἀξίαν ἔχουσιν». Ἐπιμύθιον.

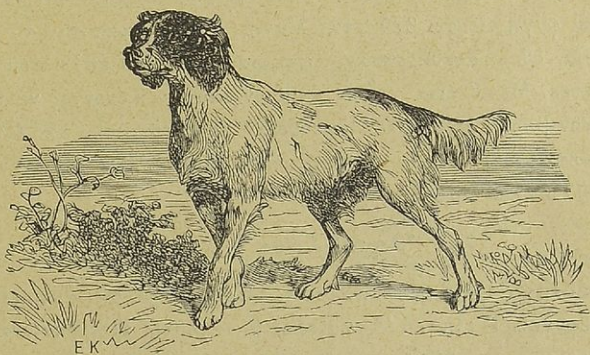
69. Δέν ὑπάρχουσι φαντάσματα.

Σχέδιον. Ὁ Θεόδωρος ἐξεγείρεται τὸ μεσονύκτιον τοῦ ὕπνου. φοβεῖται, διότι βλέπει εἰς τὸ παράθυρον γυναῖκα λευκὴν ἔχουσαν κεφαλὴν μεγάλην. Τί λέγει εἰς τὴν μητέρα; Πῶς ἐξηγεῖ ἐκείνη τὴν λευκὴν γυναῖκα καὶ τὴν μεγάλην κεφαλὴν; Δέν ὑπάρχουσι φαντάσματα.

70. Ἐπιστολὴ ἐρωτηματικὴ.

Σχέδιον. Γράφον ὅτι ἀνησυχεῖς, διότι ὁ δεῖνα (συγγενὴς ἢ φίλος) πολὺν ἤδη χρόνον δέν σοι ἔχει γράψῃ. Μὴ εἶνε ἀσθενής; Ὅτι ἀναμένεις ταχεῖαν ἀπάντησιν καὶ παρακαλεῖς νὰ ἐκφράσῃ πρὸς τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τὰ σέβη σου.

71. Οἱ καλοὶ φίλοι.

(Εἰκὼν πρὸς περιγραφὴν).

Σχέδιον. Ὁ μικρὸς Μενέλαος, ἡ ὠραία Λευκὴ. Πῶς ὁ Μενέλαος δεικνύει τὴν πρὸς τὴν Λευκὴν φιλίαν του (δίδων ἄρτον, ὄστᾶ, πλακοῦντας κλπ.). Πῶς ἡ Λευκὴ ἀνταποδίδει τὰς περιποιήσεις τοῦ Μενέλαου; (θωπεύουσα, πηδῶσα ἐπὶ τὸν τράχηλον κλπ.). Ἀμρότεροι διασκεδάζουσιν.

72. Πέρδικες.

Σχέδιον. Πῶς σώζουσιν αἱ πέρδικες τοὺς νεοσσούς αὐτῶν, ὅταν καταδιώκονται; (ἐθίζουσιν αὐτοὺς νὰ καλύπτονται διὰ τινος βάλου ἢ ξηροῦ χόρτου, ἀφ' οὗ πέσωσιν ὑπτιοί). Αὐταὶ δὲ τί κάμνουσι; (πετώσαι πρὸς ἀντίθετον διεύθυνσιν παρασύρουσι τοὺς διώκοντας μακρὰν τῶν νεοσσῶν).

73. Ὁ κλέπτης καὶ ὁ πτωχός.

Σχέδιον. Πτωχὸς κοιμᾶται ἐν τινι δωματίῳ. Κλέπτης ἐλπίζων ὅτι θὰ εὕρῃ ἐντὸς αὐτοῦ χρήματα εἰσέρχεται ἐν καιρῷ νυκτός. Θόρυβος ὑπὸ τοῦ κοιμωμένου ἕνεκα τρομακτικοῦ ὄνειρου. Φυγὴ τοῦ κλέπτου καὶ ἐγκατάλειψις οὗ ἔφερε μανθῶου ἀναγκαιοτάτου τῷ πτωχῷ.

74. Βάτραχοι ζητοῦντες βασιλέα.

Σχέδιον. Βάτραχοι ἐζήτουν παρὰ τοῦ Διὸς βασιλέα. Οὗτος ῥίπτει εἰς τὴν λίμνην ξύλον. Φόβος τῶν βατράχων ἕνεκα τοῦ κρότου καὶ φυγὴ εἰς τὰ βῆθη τῆς λίμνης. Ἰδόντες κατόπιν τὸ ξύλον ἀκίνητον οὕτως ἀνεθάρρησαν, ὥστε καὶ ἐκάθηντο ἐπ' αὐτοῦ ἀναβαίνοντες. Μετὰ τινὰ χρόνον ἀνάξιον ἑαυτῶν κρίνοντες νὰ ἔχωσι τοιοῦτον βασιλέα ἔστειλαν πρεσβεῖαν πρὸς τὸν Δία καὶ ἐζήτουν νέον βασιλέα. Ὁ Ζεὺς πέμπει αὐτοῖς ὕδραν, ἣτις ἔτρωγεν αὐτούς. Τί δηλοῖ ὁ μῦθος;

75. Ἀγησίλαος ὁ μέγας.

Σχέδιον. Παιδάριον εἶλκε μῦν. Οὗτος δαγκάσας αὐτὸ εἰς τὴν χεῖρα ἔφυγεν. Τί εἶπεν ὁ Ἀγησίλαος ἰδὼν τοῦτο; Τί πρέπει νὰ κάμωσιν οἱ ἄνδρες, ἀφ' οὗ καὶ ὁ μῦς ἀδικούμενος ὑπερασπίζει ἑαυτόν;

76. Ἡ γραῖα.

Σχέδιον. Ὅτε ἡμῖν μικρὸς καὶ ἕκαμνον ἀταξίας, ἡ μήτηρ μὲ ἠπειλεῖ ὅτι θὰ καλέσῃ τὴν γραῖαν, ἣτις συνήθριζε τὰ κακὰ παιδιά, ἵνα με δώσῃ. Περιγραφή τῆς γραίας. Ποῦ ἔφερε καὶ πῶς μετεχειρίζετο τὰ κακὰ παιδιά; Τί ἔτρωγον ἐκεῖ; Τί ἐπέφερεν ἡ ἀπειλή;

77. Διατί τὸν χειμῶνα κάμνει ψῦχος :

(Εἰκὼν πρὸς περιγραφὴν).

Σχέδιον. Παιδίον ἐπιστρέφον ἐκ τοῦ σχολείου εἰσέρχεται εἰς τὴν οἰκίαν τρέμον ἐκ τοῦ ψύχους καὶ ἐρωτᾷ τὴν μητέρα, διατί κατὰ τὸν χειμῶνα κάμνει τοσοῦτον ψῦχος. Ἀπόκρισις τῆς μητρὸς· διότι ὁ ἥλιος ἀπομακρύνεται τῆς γῆς, ἡ θερμότης ἐλαττοῦται, ἡ βροχὴ μεταβάλλεται εἰς χιόνα, τὸ ὕδωρ εἰς πάγον. Τί γίνεται εἰς τὰ βόρεια κλίματα ;

78. Φωκίων.

Σχέδιον. Οἱ Ἀθηναῖοι ἀποθανόντος τοῦ Ἀντιπάτρου κατεδίκασαν τὸν Φωκίωνα καὶ τοὺς φίλους αὐτοῦ εἰς θάνατον. Πῶς ἤκουσε τὴν καταδίκην ὁ Φωκίων καὶ πῶς οἱ φίλοι; (οἱ μὲν κλαίοντες, ὁ δὲ σιωπῶν). Τί εἶπεν ὁ Φωκίων πρὸς τοὺς ἄρχοντας, ὅτε τις τῶν ἐχθρῶν ἐνέπτυσεν εἰς τὸ πρόσωπον; (Δὲν θὰ παύσῃ τις αὐτὸν ἀσχημονοῦντα ;).

79. Ναυαγὸς καὶ θάλασσα.

Σχέδιον. Ναυαγὸς ἐξεβράσθη εἰς τινὰ ἀκτὴν, ὅπου ἕνεκα τοῦ κόπου ἀπεκοιμήθη. Ἐγερθεὶς καὶ ἰδὼν τὴν θάλασσαν ἐμέμφετο αὐτὴν (τί λέγων ;). Ἡ θάλασσα λαβοῦσα μορφὴν γυναικὸς εἶπεν, ὅτι δὲν ἔπταιεν αὐτὴ. Τίς ἔπταιεν ; (οἱ ἄνεμοι οἵτινες ταράττουσι καὶ ἐξαγριαίνουσιν αὐτὴν). Τί δηλοῖ ὁ μῦθος ;

80. Τὸ μῆλον τῆς ἔριδος.

(ιδ. Ἑλλ. Χρῆστομ. Μυθολ. 67).

Σχέδιον. Τίνος ἔνεκα ἡ Ἔρις ἔρριψε τὸ μῆλον εἰς τὸ μέσον τοῦ συμποσίου; Τίνες θεαὶ ἐφιλονίκουν; Τίς ἔλαβεν αὐτό; Ποῖος ἦτο ὁ δικάστης;

81. Δρυοκολάπτης.

(Εἰκὼν πρὸς περιγραφὴν).

Σχέδιον. Περιγραφή τοῦ ὀρέφους. Τίνος ἔνεκα ὠνομάσθη οὕτω; Ποῦ ἐναποθέτει τοὺς νεοσσούς; Τί μυθολογεῖται ὅτι κάμνει, ἂν τις φράξῃ τὴν εἰς τὴν φωλεὰν εἴσοδον;

82. Ἡ Λακεδαιμονίων ἀγωγή.

(ιδ. Ἑλλ. Χρῆστομ. Α' τεμ. 44).

Σχέδιον. Τί ἔπαθεν γέροντις ἐν Ὀλυμπίᾳ, ὅτε ἐπορεύετο διὰ τῶν θεατῶν ζητῶν τόπον νὰ καθίσῃ, διὰ νὰ ἴδῃ τοὺς ἀγῶνας; (οὐ μόνον οὐδείς ἐδέχετο αὐτόν, ἀλλὰ πάντες ὑβρίζον καὶ ἔσκωπτον). Τί συνέβη, ὅτε ἦλθεν εἰς τὸ μέρος, ὅπου ἐκάθηντο οἱ Λακεδαιμόνιοι; Ἰδόντες ὅλοι, ὅτι οἱ παῖδες τῶν Λακεδαιμονίων καὶ

πολλοὶ τῶν ἀνδρῶν παρεχώρησαν τὴν θέσιν αὐτῶν εἰς τὸν γέροντα τί ἔπραξαν; Τί εἶπεν ὁ γέρον, ὅτε εἶδεν, ὅτι πάντες ἐπήνεσαν τὴν πράξιν τῶν Λακεδαιμονίων;

83. Ἐχθροί.

Σχέδιον. Δύο ἐχθροὶ συνέπλεον ἐν τῷ αὐτῷ πλοίῳ. Ὁ μὲν ἔμενον ἐν τῇ πρῶρᾳ, ὁ δὲ ἐν τῇ πρύμνῃ. Ἐγείρεται τρικυμία σφοδρά, τὸ πλοῖον ἐκινδύνευεν. Ὁ ἐν τῇ πρύμνῃ ἐρωτᾷ τινα ποῖον μέρος τοῦ πλοίου πρῶτον βυθίζεται. Μανθάνει ὅτι ἡ πρῶρα. Χαίρει, διότι θὰ ἴδῃ τὸν ἐχθρὸν πρότερον ἑαυτοῦ πνιγόμενον. Ἐπιμύθειον.

84. Ἡ τοῦ Βρασίδου μήτηρ.

Σχέδιον. Πολεμῶν ὁ Βρασίδας ἐν Θράκῃ ἔπεσε γενναίως μαχόμενος. Ἐστάλησαν πρέσβεις εἰς Λακεδαίμονα ἐκ τῶν ἐν Θράκῃ ἐλληνίδων πόλεων· οὗτοι εἶδον καὶ τὴν μητέρα τοῦ Βρασίδου. Τί ἠρώτησεν αὐτούς; (ἂν γενναίως ἀπέθανεν). Ἐγκώμιον τοῦ Βρασίδου ὑπὸ τῶν πρέσβεων. Τί εἶπεν ἡ μήτηρ αὐτοῦ, ὅτε ἤκουσε τοὺς πρέσβεις λέγοντας, ὅτι οὐδεὶς ἄλλος θὰ εὐρεθῆ ὅμοιος τῷ Βρασίδᾳ; (Ἡ Σπάρτη ἔχει πολλοὺς τούτου ἀνδρειότερους).

85. Ὁ μεμψίμοιρος.

Σχέδιον. Διατί ὁ Ἄνδροτίων ἀποκαλεῖται μεμψίμοιρος; οὐδέποτε δι' οὐδὲν εὐχαριστεῖται, πάντοτε μεμψιμορεῖ. Οὐδεὶς ἀγαπᾷ αὐτόν.

86. Ἴφιγένεια.

(ιδ. Ἑλλ. Χριστομ. Μυθολ. 69).

Σχέδιον. Τίνος θυγάτηρ ἦτο; Τίνος ἕνεκα ἐθυσιάσθη ἐν Αὐλίδι; Πῶς κατόπιν ἡ Ἴφιγένεια εὐρέθη ἐν Σκυθοταύραις;

87. Δημόκριτος ὁ φιλόσοφος.

(ιδ. Ἑλλ. Χριστομ. Α' τεμ. 47).

Σχέδιον. Τί ἔκαμεν ὁ Δημόκριτος ἀποφασίσας νὰ ἀποθάνῃ; (ἡλάττωνε καθ' ἑκάστην ἡμέραν τὴν τροφήν). Ὅτε αἱ γυναῖκες

παρεκάλεσαν αὐτὸν νὰ μὴ ἀποθάνῃ κατὰ τὴν πανήγυριν τῶν Θεοσμοφορίων, διὰ νὰ ἐορτάσωσι, τί ἐζήτησε παρ' αὐτῶν; (νὰ θέσωσι πλησίον αὐτοῦ ἀγγεῖον πλήρες μέλιτος). Τί λέγεται ὅτι συνέβη; (ὅτι ἔζησεν ἑκανὸς ἡμέρας ἐκ μόνης τῆς ὀσμῆς τοῦ μέλιτος καὶ ὅτι ἀπέθανεν, ὅτε ἤρθη τὸ μέλι).

88. Μὴ πλησιάζετε εἰς τὰς κυψέλας.

(Εἰκὼν πρὸς περιγραφὴν).

Σχέδιον. Ἐν τῷ κτήματι τοῦ κ. Παυλίδου παρὰ τὸ Ψυχικὸν ὑπάρχουσι κυψέλαι μελισσῶν. Ἀπαγόρευσις τῷ Νικολάφ ὑπὸ τοῦ πατρὸς νὰ πλησιάσῃ εἰς τὰς κυψέλας. Ἀπέιθει. Πλησιάζει κρατῶν ῥάβδον. Τί ζητεῖ νὰ κέρῃ; Αἱ μέλισσαι παραχθεῖσαι ματιώδεις ἐπιπίπτουσι κατὰ τοῦ Νικολάου καὶ κεντρίζουσι αὐτόν. Ἀσθένεια. Συμβουλή. Ἠθικὸν συμπεράσμα.

89. Ζεὺς καὶ ἀλώπηξ,

Σχέδιον. Ὁ Ζεὺς τὴν ἀλώπεκα κατέστησε βασιλίσσαν τῶν ζώων διὰ τὴν σύνεσιν καὶ πανουργίαν αὐτῆς. Κάνθαρος ἀφειθείς

ἔδειξεν ὅτι αὕτη μετέβαλε μὲν τύχην, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ἔξιν. Τί ἄτοπον ἔπραξεν ἢ ἀλώπηξ; (ἀκόσμως ἀναπηδήσασα ἀπὸ τοῦ φορείου, ἐν ᾧ ἐφέρετο ἐπειρᾶτο νὰ συλλάβῃ τὸν κἀνθραρον). Τί ἔπαθεν ἕνεκα τούτου ἢ ἀλώπηξ; Ἐπιμύθιον.

90. Μὴ φονεύετε τὰ πτηνά.

Σχέδιον. Παιδιά εἶδον φωλεὰν πλήρη νεοσσῶν ἐπὶ τινος δένδρου. Τὰ μὲν ἔρριπτον λίθους, ἵνα κρημνίσωσι τὴν φωλεάν, τὰ δὲ ἀνέβαινον ἐπὶ τὸ δένδρον, ἵνα συλλάβωσι τοὺς νεοσσούς. Γέρων διερχόμενος ἐκεῖθεν ἐκώλυσε αὐτὰ καὶ συνεβούλευσε νὰ μὴ βλάπτωσι τὰ πτηνά. Τί εἶπεν;

91. Ὁ μικρὸς κῆπός μου.

Σχέδιον. Περίγραψον τὸν κῆπον, ὃν ἐδωρήσατό σοι ὁ πατήρ. Εἰς πόσα μέρη διήρσασα αὐτόν; Τί φυτεύεις εἰς τὸ ἓν μέρος καὶ τί εἰς τὸ ἕτερον; Τί χρησιμεύουσι τὰ πρῶτα, τί τὰ δεύτερα; Πῶς ἡ γῆ δύναται νὰ παράγῃ ταῦτα;

92. Φιλοκτῆτης.

(ιδ. Ἑλλ. Χρηστομ. Μυθολ. 70).

Σχέδιον. Τίνος υἱὸς ἦτο; (τοῦ Ποιάντος, ὅστις ἀνῆψε τὴν πυρᾶν τῷ Ἡρακλεῖ ἐν Οἴτῃ). Τίνος τόξα εἶχε καὶ πῶς περιήλθον αὐτῷ; (ὁ Ἡρακλῆς ἐδωρήσατο τῷ πατρὶ αὐτοῦ ταῦτα). Τίνος ἕνεκα οἱ Ἑλληγες ἐξέθεσαν αὐτόν εἰς Αἴθιον;

93. Ἀρταξέρξης καὶ Ὠμίσης.

(ιδ. Ἑλλ. Χρηστομ. Α'. τεμ. 41).

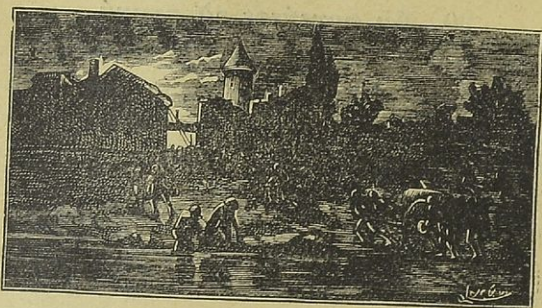
Σχέδιον. Τίς συνήθεια ὑπῆρχε παρὰ Πέρσας, ὅτε ὁ βασιλεὺς διήρχετο τὴν χώραν; (νὰ προσφέρῃ ἕκαστος δῶρόν τι). Τί ἔλαμεν ὁ Ἀρταξέρξης, ὅτε ὁ Ὠμίσης προσήνεγκεν αὐτῷ ροιὰν μεγίστην ἐντὸς κανίστρου καὶ τί εἶπεν;

94. Ἡ Ῥοδῶπις.

Σχέδιον. Ἡ Ῥοδῶπις λέγεται ὅτι ἦτο ὠραιότατη. Τί συνέβη αὐτῇ ὅτε ἐλούετο; Ἀετὸς ἤρπασε τὸ ἕτερον τῶν ὑποδημάτων καὶ

ἔφυγεν τί ἔκαμεν αὐτό; (λαβὼν ὁ Ψαμμίτιχος τὸ ὑπόδημα ἀνεζήτησε τὴν κυρίαν αὐτοῦ καὶ εὐρὼν ἔλαβε γυναῖκα).

95. Ἡ πυρκαϊά.

(Εἰκὼν πρὸς περιγραφὴν).

Σχέδιον. Νῦν σκοτεινὴ ἔπαυλις καιομένη· φλόγες φαινομένοι μακράν. Ἡ πυρκαϊὰ ἔνεκα τῆς ἀφροσύνης μικρᾶς κόρης· βοήθεια πρὸς κατάσβεσιν· βυτία πλήρη ὕδατος· κάδοι πληρούμενοι ἐκ τῆς λίμνης· ἀπελπισμὸς τοῦ κυρίου τῆς ἐπαύλεως.

96. Παιδίον τίμιον.

Σχέδιον. Κυρία τις βλέπει μικρὸν παιδίον ζητοῦν νὰ εὕρῃ ἐν ῥύακι ἀπολεσθὲν δεκαλέπτον. Ἐρώτησις τῆς κυρίας· ἀπόκρισις καὶ λύπη τοῦ παιδίου· ἡ κυρία οἰκτίρασα τὸ παιδίον δίδωσιν αὐτῷ τὸ ἀπολεσθὲν. Ἐπιστροφή τοῦ παιδίου πρὸς τὴν κυρίαν καὶ ἀπόδοσις τοῦ δεκαλέπτου· ἡ κυρία δωρεῖται αὐτὸ διὰ τὴν τιμιότητα ἣν ἔδειξεν.

97. Περιγραφή αἰθούσῃς διδασκαλίας.

Σχέδιον. Περίγραφον τὴν αἴθουσαν τῆς διδασκαλίας. Πρὸς ποῖον μέρος τοῦ ὀρίζοντος κεῖται; πόσα παράθυρα ἔχει καὶ πόσας θύρας; Ποῦ βλέπουσι τὰ παράθυρα, πρὸς αὐλὴν ἢ πρὸς κήπον ἢ πρὸς ὁδόν; ποῖα σκεύη ἐν αὐτῇ ὑπάρχουσιν;

98. Γεωργοῦ παῖδες.

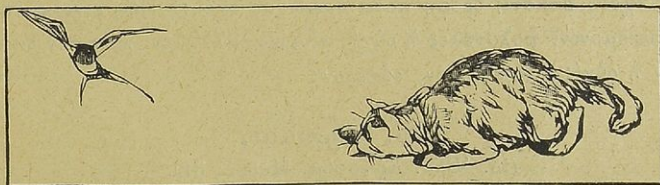
Σχέδιον. Στάσις μεταξύ τῶν υἱῶν γεωργοῦ. Πῶς ὁ πατήρ ἔπεισεν αὐτοὺς νὰ παύσωσι στασιάζοντες; (διέταξεν αὐτοὺς νὰ κομίσωσι δέσμην ῥάβδων). Τί ἔκαμε κατόπιν; Διέταξε πάσας τὰς ῥάβδους ὁμοῦ ὡς ἦσαν νὰ σπάσωσιν. Οὐδεὶς ἠδυνήθη. Τί ἔπραξε μετὰ ταῦτα; Ἐλυσε τὴν δέσμην καὶ ἔδωκεν ἀνὰ μίαν νὰ θραύσωσιν. Τί ἠθέλησε νὰ δηλώσῃ διὰ τούτου;

99. Μενέδημος καὶ Ἀσκληπιάδης.

(ιδ. Ἑλλ. Χρηστομ. Α' τεμ. 42).

Σχέδιον. Πῶς ἠδυνήθησαν ὁ Μενέδημος καὶ ὁ Ἀσκληπιάδης πένητες ὄντες νὰ ἀκροῶνται τῶν φιλοσόφων καὶ νὰ γίνωσι φιλόσοφοι; Κατερχόμενοι τὴν νύκτα εἰς Πειραιᾶ εἰργάζοντο εἰς τὸν μυλῶνα καὶ ἐλάμβανον δύο δραχμάς. Πῶς ἐγένετο τοῦτο γνωστόν; Τί ἔκαμον οἱ Ἀρεοπαγῖται, ὅτε ἤκουσαν τοῦτο;

100. Ὁ φονεὺς γάτος.

(Εἰκὼν πρὸς περιγραφὴν).

Σχέδιον. Ὁ Ἄγγελος εἶχεν ὠραῖον καναρίνιον. Ἦδεν ὠραῖα. Κακὸς γάτος παρεμόνευεν. Ἡ θύρα τοῦ κλωβίου ἔμεινεν ἀνοικτή. Φυγὴ τοῦ καναρίου. Τί ἔκαμεν ὁ γάτος;

101. Ἰάσων.

(ιδ. Ἑλλ. Χρηστομ. Μυθολ. 27 καὶ 33).

Σχέδιον. Τίνος υἱὸς ἦτο ὁ Ἰάσων; Ποῦ κατοίκει; Τίς ἔβαλίλευε τῆς Ἰωλκοῦ; Τίνα χρησμὸν εἶχε λάβῃ ὁ Πελλίας; Τί

συνέβη εἰς τὸν Ἰάσονα, ὅτε διέδαινε τὸν ποταμὸν Ἄναυρον; Ἰδὼν ὁ Πελλίας τὸν Ἰάσονα ἔχοντα ἐν μόνον σανδάλιον τί ἔκα-
μεν; Πῶς ἠδυνήθη ὁ Ἰάσων νὰ λάβῃ τὸ χρυσομάλλον δέρας;

102. Μὴ καίετε τὰ δάση.

Σχέδιον. Τι λέγεται δάσος; Ἐκ τίνων δένδρων σύγκειται; Τί χρησιμεύουσι τὰ δάση; Πρέπει νὰ καίωνται; Οὐχί. Διατί;

103. Ὁ Γάϊος Καῖσαρ.

Σχέδιον. Ὁ Γάϊος Καῖσαρ περιέπεσε πειραταῖς. Λύτρα. Ὑπισχνεῖται ὅτι θὰ δώσῃ διπλάσια ὧν ἐζήτησαν. Πῶς ἐφέρετο πρὸς τοὺς πειρατὰς φρουρούμενος; Τί ἔκαμνεν, ἐν ᾧ συνήθριζε τὰ χρήματα; Ἐγραφε ποιήματα καὶ λόγους. Πῶς ἀπεκάλει καὶ ἠπείλει τοὺς μὴ ἐπαινοῦντας αὐτά; Ἐξετέλεσε τὴν ἀπειλὴν ἀπολυθεῖς;

104. Περιγραφή τοῦ σχολείου.

Σχέδιον. Ποῦ τῆς πόλεως κεῖται τὸ σχολεῖον; Πόσας ὀροφὰς ἔχει; ἐκάστη ὀροφὴ πόσα δωμάτια ἔχει; Πῶς εἶνε κατεσκευασμένον, πολυτελὲς ἢ οὐχί; εἶνε κατὰλληλον πρὸς τὸν σκοπὸν ἢ οὐχί; εἶνε εὐήλιον, εὐάερον;

105. Ἄρπυιαι.

(ιδ. Ἑλλ. Χριστομ. Μυθολ. 31).

Σχέδιον. Τί ἦσαν αἱ Ἄρπυιαι; Τίνος τὴν τροφήν ἀνῆρπαζον ἢ καθίστων ἀχρηστον; Ποῦ κατοῦκει οὗτος καὶ τί ἦτο; Τίς ἀπήλλαξεν αὐτὸν τῶν Ἄρπυιῶν; Πῶς ἀπέθανον αἱ Ἄρπυιαι;

106. Ἄριστειδης.

(ιδ. Ἑλλ. Χριστομ. Α'. τεμ. 54).

Σχέδιον. Πῶς διέκειντο πρὸς ἀλλήλους ὁ Θεμιστοκλῆς καὶ ὁ Ἄριστειδης κατὰ τὰ Μηδικά; Τί ἔκαμον, ὅτε ὁ Εἰέρξης ἤρ-
χετο κατὰ τῶν Ἀθηνῶν; Ποῖον τὸ ἀποτέλεσμα ἔνεκα τῆς συμ-
φιλιώσεως τῶν ἀνδρῶν τούτων; Συμπέρασμα.

107. Ὁ σπορητὸς.

(Εἰκὼν πρὸς περιγραφὴν).

Σχέδιον. Πότε εἶναι ὁ σπορητὸς; πῶς σπείρουσιν; τί γίνεται ὁ σπόρος, ὃν σπείρουσιν; Οἱ στάχυες τί παράγουσιν; Πῶς λέγεται τοῦτο καὶ τί γίνεται μετὰ ταῦτα;

108. Τὸ κακὸν παιδίον.

Σχέδιον. Ὁ Ἀριστείδης κλαίει· οἴδημα ἐπὶ τοῦ μετώπου γενόμενον ὑπὸ τοῦ Λεωνίδα· κακία τοῦ Λεωνίδα, ἧς ἕνεκα πάντες ἀποστρέφονται αὐτόν. Καὶ τῶν ζῶων αὐτῶν δὲν φεῖδεται. Ἐκδίκησις κυνός, διότι ἔρριψεν ἐναντίον αὐτοῦ λίθους. Δῆγμα φοβερόν· οὐδεὶς αὐτόν λυπεῖται.

109. Ἐπαμεινώνδας.

Σχέδιον. Μετὰ τὴν εἰσβολὴν τοῦ Ἐπαμεινώνδου εἰς τὴν Λακωνικὴν, οἱ ἔχθροὶ κατηγόρησαν αὐτόν ὡς ἄξιον θανάτου, διότι παρὰ τὸν νόμον ἐκράτησε τὴν ἀρχὴν πλέον τοῦ ὠρισμένου τέσσαρας μῆνας. Πῶς ἀπελογήθη ὁ Ἐπαμεινώνδας; Δέχομαι νὰ καταδικασθῶ, ἂν ἐπὶ στήλης ἐπιγράψητε ὅσα ἔπραξα ὑπὲρ τῶν Θεῶν (ὅτι εἰσέβαλεν εἰς τὴν Λακωνικὴν, εἰς ἣν οὐδεὶς μέχρι τότε, ὅτι ἔκτισε τὴν Μεσσήνην μετὰ διακόσια τριάκοντα ἔτη, ὅτι συνέταξε τοὺς Ἀρκάδας κλπ.).

110. Συμπληγάδες,

(ιδ. Ἑλλ Χροστομ. Μυθολ. 32).

Σχέδιον. Τί ἦσαν αἱ Συμπληγάδες καὶ ποῦ ἔκειντο; (εἰς τὴν

ἐκ τοῦ Βοσπόρου ἔξοδον πρὸς τὸν Εὐξεινον Πόντον). Πῶς καὶ πότε ἔπαυσαν κινούμεναι αἱ Συμπληγάδες; Πρὶν διέλθωσι τὰς Συμπληγάδας οἱ Ἀργοναῦται τί ἔκαμον κατὰ συμβουλήν τοῦ Φινέως;

111. Σόλων.

(ιδ. Ἑλλ. Χριστομ. Α' τεμ. 55).

Σχέδιον. Τί ἐψήφισαν οἱ Ἀθηναῖοι, ἐπειδὴ ἐπὶ πολὺν χρόνον πολεμοῦντες πρὸς τοὺς Μεγαρεῖς ὑπὲρ Σαλαμῖνος ἐνικῶντο; Τί ἔπραξεν ὁ Σόλων, ἵνα καταργήσῃ τὸν αἰσχρὸν τοῦτον τοῖς Ἀθηναίοις νόμον;

112. Ἥγητορίδης ὁ Θάσιος.

Σχέδιον. Οἱ Θάσιοι πολιορκούμενοι ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἐψήφισαν νόμον «θάνατος τῷ προτείνοντι συνηκολογίαν μετὰ τῶν Ἀθηναίων». Πολλοὶ ἀπέθνησκον ὑπὸ τῆς πείνης. Ὁ Ἥγητορίδης ἔχων βρόχον περὶ τὸν τράχηλον εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν. Τί εἶπεν; Τί ἔπραξαν οἱ Θάσιοι ἀκούσαντες αὐτοῦ;

113. Τὰ ἀθύσματα τοῦ Ἀνδρέου καὶ τῆς Μαρίας.

(Εἰκὼν πρὸς περιγραφὴν).

Σχέδιον. Τί κάμνει ἡ Σοφία ἢ τροφὸς τῶν δύο παιδιῶν; Τί εἶνε ἐπὶ τῆς τραπέζης; Τίς κάθηται παρὰ τὴν Μαρίαν καὶ τίς

παρὰ τὸν Ἀνδρέαν ; Διατί ὁ Ἀνδρέας ὑψοῦ τὸν δάκτυλον καὶ ἀπομακρύνει τῆς τραπέζης τὸν ἵππον ; Διατί ἡ Μαρία συνάπτει τὰς χεῖρας ;

114. Ἀχιλλεύς.

(ιδ. Ἑλλ. Χριστομ. Μυθολ. 73, 74).

Σχέδιον. Τίνος υἱὸς ἦτο ὁ Ἀχιλλεύς ; (τοῦ βασιλέως τῆς Φθίας Πηλέως). Τίνος ἕνεκα ἤρισε πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα ; Τίνα ἐπακλουθήματα ἔσχεν ἡ μῆνις τοῦ Ἀχιλλέως ; Πῶς ἀπεμήνισεν ;

115. Αἴσωπος.

(ιδ. Ἑλλ. Χριστομ. Α' τεμ. 50).

Σχέδιον. Τί ἔπαθεν ὁ Αἴσωπος, ὅτε ἦλθεν εἰς Δελφοὺς πεμφθεὶς ὑπὸ Κροίσου ; Διατί ὁ Αἴσωπος δὲν διένειμε τοῖς Δελφοῖς τὰ χρήματα, ἅτινα πρὸς τοῦτο ὁ Κροῖσος ἔδωκεν αὐτῷ, ἀλλ' ἀπέστειλεν ὀπίσω εἰς Σάρδεις ; Τίνα κατηγορίαν ἔπλασαν κατ' αὐτοῦ οἱ Δελφοὶ καὶ κατεδίκασαν εἰς θάνατον ; Πῶς ἐτιμωρήθησαν ὑπὸ τοῦ θεοῦ οἱ Δελφοὶ διὰ τὴν ἄδικον καταδίκην τοῦ Αἰσώπου καὶ πῶς ἀπηλλάγησαν τῶν κακῶν ;

116. Ἀργιλεωνὶς ἡ Βρασίδου μήτηρ.

Σχέδιον. Θάνατος τοῦ Βρασίδου ἐν Θράκη. Πρέσβεις σταλνέντες εἰς Λακεδαίμονα προσῆλθον εἰς τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἐπαινοῦντες εἶπον ὅτι ὁ Βρασίδας ἦτο τοιοῦτος, ὅποῖος οὐδεὶς πλέον ὑπῆρχεν· ἀπάντησις τῆς μητρὸς.

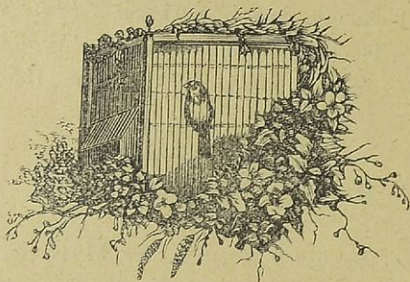
117. Ἡ ῥοδοδάκχαρις.

Σχέδιον. Ἑρμάριον περιέχον γλυκὰ. Ἀπαρίθμησον τὰ εἶδη. Ἡ μήτηρ τοῦ Ἀλεξάνδρου ἡμέραν τινα δὲν ἐκλείδωσε τὸ ἐρμάριον. Ὁ Ἀλέξανδρος λίγος ὢν τυχῶν ταιαύτης εὐκαιρίας ἔφαγεν ἡμισυ ποτήριον ῥοδοσκῆχάρως. Τιμωρία τῆς λιχνείας.

118. Γάτος καὶ ποντικός.

Σχέδιον. Διάλογος γάτου καὶ ποντικοῦ. Παράπονα τοῦ ποντικοῦ πρὸς τὸν γάτον. Ὑπόσχεσις τοῦ γάτου ὅτι θὰ ζῆ ἐν εἰρήνῃ μετ' αὐτοῦ. Πρόσκλησις εἰς δεῖπνον. Ἀνοησία τοῦ ποντικοῦ. Ὁ γάτος βροκανίζει τὸν ποντικόν. Ἐπιμύθιον.

119. Ἀνοησία καὶ ἀχαριστία πυραλλίδος.

(Εἰκὼν πρὸς περιγραφὴν).

Σχέδιον. Ἡ Μελπομένη ἔχει πυραλλίδα ὠραίαν. Περιποίησις, ὠραῖον κλωβίον, καλὴ τροφή, ὕδωρ πρόσφατον. Ἡ Μελπομένη νομίζει ὅτι ἡ πυραλλίς εἶνε εὐτυχής. Ἄλλως ὅμως σκέπτεται ἐκείνη. Ἡ θύρα τοῦ κλωβίου ἀνοικτὴ· φυγὴ τῆς πυραλλίδος. Τί ἔπαθε φυγοῦσα ;

120. Θῦμα τῆς ἐλευθερίας.

Σχέδιον. Ἡ πυραλλίς χαίρουσα ὅτι εἶνε ἐλευθέρᾳ πετᾷ τῆδε κάκεισε ἐν τῷ κήπῳ. Γάτος ἰδὼν αὐτὴν συνέλαβε καὶ κατέφαγεν. Ἡ Μελπομένη εὐροῦσα τὰς πτέρυγας αὐτῆς εἶνε ἀπαρηγόρητος. Ταφὴ τῶν λειψάνων καὶ ἐπιτάφιος τῆς πυραλλίδος ὑπὸ τῆς Μελπομένης.

121. Δούρειος ἵππος.

(ιδ. Ἐλλ. Χριστομ. Μυθολ. 79, 80).

Σχέδιον. Τί ἦτο ὁ δούρειος ἵππος ; Τίς κατεσκεύασεν αὐτόν ; Πρὸς τίνα σκοπόν ; Τίνες εἰσῆλθον εἰς αὐτόν ; Τί ἔκαμιν οἱ Τρῶες τὸν ἵππον ;

122. Καλλικρατίδας.

(ιδ. Έλλ. Χρηστομ. Α' τεμ. 57).

Σχέδιον. Τί ἦτο ὁ Καλλικρατίδας ; Τί ἔπαθεν, ὅτε ἦλθε πρὸς Κῦρον, ἵνα ζητήσῃ χρήματα διὰ τὸ ναυτικόν ; Τί εἶπεν, ὅτε καὶ τὸ δεύτερον ἐλθὼν ἤκουσεν, ὅτι ὁ Κῦρος δὲν εἶχε καιρὸν νὰ δεχθῇ αὐτόν ;

123. Ἡ ἀμφιετησίς τῆς γεννήσεως τῆς Θεοφάνους.

Σχέδιον. Ἡ μικρὰ Θεοφάνῃ προσκαλεῖ τὴν φίλην Μαρίαν νὰ ἔλθῃ κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν γενεθλίων αὐτῆς. Οἱ κεκλημένοι θὰ εἶνε πολλοί. Παράθεσις ποικίλων τραγημάτων, ὀπωρῶν, γλυκυσμάτων. Παιδιά, χορός, διασκέδασις. Παράκλησις νὰ μὴ ἀπουσιάσῃ.

124. Ἡ αἰώρα.

(Εἰκὼν πρὸς περιγραφὴν).

Σχέδιον. Ὁ Μιλτιάδης καὶ ἡ Οὐρανία παρὰ τὴν ἀπαγόρευσιν τῶν γονέων κατασκευάζουσιν αἰώραν, ἵνα αἰωρηθῶσιν. Περιγραφὴ τῆς κατασκευῆς. Αἰωρουμένης τῆς Οὐρανίας θραύεται ὁ κλάδος τοῦ δένδρου καὶ ἡ Οὐρανία πεσοῦσα ἐκτύπησεν. Ἠθικὸν δίδαγμα.

125. Δύο παῖδες Σπαρτιαῖται.

Σχέδιον. Μαχομένων δύο παιδῶν Σπαρτιατῶν ὁ ἕτερος πληγώνει θανασίμως τὸν ἕτερον. Οἱ φίλοι τοῦ πληγωθέντος ὑπισχνοῦνται ὅτι θά φρονέσωσι τὸν πληγωθέντα. Ἀπαγορεύει τοῦτο ὁ πληγωθεὶς ὡς ἄδικον.

126. Φιλοπονία ἡμίονου.

Σχέδιον. Κατασκευὴ τοῦ Παρθενῶνος. Μεταφορὰ λίθων εἰς τὴν ἀκρόπολιν. Γέρων ἡμίονος ἄφετος διὰ γῆρας καθ' ἐκάστην συνανέβαινε καὶ συγκατέβαινε μετὰ τῶν ἄλλων τῶν κομιζόντων τοὺς λίθους προπορευόμενος. Ψῆφισμα τοῦ δήμου. Σίτισις δημοσίᾳ δαπάνη.

127. Ἀλώπηξ καὶ λέων.

Σχέδιον. Πρώτη συνάντησις ἀλώπεκος καὶ λέοντος. Φόβος τῆς ἀλώπεκος (μέγας). Δευτέρα συνάντησις. Ὁ αὐτὸς φόβος ; (μικρότερος). Τρίτη συνάντησις. Διάλογος λέοντος καὶ ἀλώπεκος. Ἐπιμύθιον.

128. Ἡρακλῆς.

(Ἰδ. Ἑλλ. Χρῆστομ. Μυθολ. 35).

Σχέδιον. Τίνος υἱὸς ἦτο ὁ Ἡρακλῆς ; Τί συνέβη αὐτῷ, ὅτε ἦτο ὀκτὼ μηνῶν ; Τίνας εἶχε διδασκάλους εἰς τὸ ἄρμα, τὸ τόξον, τὰ ὄπλα, τὴν κιθάραν ; Ποῖον τὸ ἀνάθημα αὐτοῦ ; Τί καλὰ ἔκαμεν εἰς τοὺς ἀνθρώπους ;

129. Βοῦλις καὶ Σπέρχης.

(Ἰδ. Ἑλλ. Χρῆστομ. Α' τεμ. 60).

Σχέδιον. Τίνος ἕνεκα ὁ Βοῦλις καὶ ὁ Σπέρχης ἐπορεύθησαν εἰς τὸν Εἰρέξην ; Τί ἔπραξεν ὁ Εἰρέξης, ὅτε ἤκουσεν αὐτῶν λεγόντων, ὅτι ἤλθον, ἵνα ἀποτίσωσι τὴν τιμωρίαν, ἣν ὤφειλεν ἡ πατὴρ αὐτῶν Σπάρτη διὰ τὸν θάνατον τῶν κηρύκων, οὓς εἶχε στείλῃ ὁ πατὴρ αὐτοῦ ;

130. Ἡ ἀνθοδέσμη τῆς Ἑρατοῦς.

(Εἰκὼν πρὸς περιγραφὴν).

Σχέδιον. Ἑορτὴ τοῦ πατρὸς τῆς Ἑρατοῦς. Ἐκ τίνων ἀνθέων σύγκειται ἡ ἀνθοδέσμη ἢν κατεσκεύασεν ἡ Ἑρατώ ; Πόθεν ἔδρεψε τὰ ἄνθη ; Χαρὰ τοῦ πατρὸς διὰ τὸ δῶρον.

131. Οἱ καρποὶ τῶν κήπων.

Σχέδιον. Τίνες καρποὶ γίνονται ἐν τοῖς κήποις ; Πότε δύναται τις νὰ δρέψῃ πορτοκάλια, μανταρίνια, χαμαικέρασα (φράουλες), βερίκοκκα, μούρα, ροδάκινα, ἀπίδια, μήλα, δαμάσκηνα, σύκα, ἀμύγδαλα, κυδώνια, λεπτοκάρυα, κάρυα, κάστανα, σταφυλάς, ροιάς ;

132. Ὅρονις, γαλιῆ καὶ ποντικοί.

Σχέδιον. Μάχη ὄφρου καὶ γαλιῆς ἐν τινι οἰκίᾳ. Οἱ ποντικοὶ θάρρος λαβόντες ἕνεκα τούτου ἐξῆλθον τῶν φωλεῶν. Διαλλαγὴ ὄφρου καὶ γαλιῆς καὶ ἔφοδος κατὰ τῶν ποντικῶν. Ἐπιμύθιον.

133. Ἡ Χελιδών.

Σχέδιον. Περιγραφή· χρῶμα τῶν πτερῶν· ἡ ἐμφάνισις τῆς χελιδῶνος τί ὑποσημαίνει ; Ποῦ καὶ πῶς κτίζει τὴν φωλεάν καὶ πῶς περιποιεῖται τὰ νεύττια ;

134. Ὁ Νεμεῖος Λέων.

(ιδ. Ἑλλ. Χρῆστομ. Μυθολ. 37).

Σχέδιον. Τίνος τέκνον ἦτο ὁ λέων οὗτος ; ὁποῖος ἦτο ; ποῦ ἔζη ; Πῶς συνέλαβεν αὐτὸν ὁ Ἡρακλῆς ; Τί ἔκαμε τὸ δέρμα του ὁ Ἡρακλῆς ; (ἐφόρει ὡς ἔνδυμα καὶ οὕτως εἰκονίζεται εἰς τὰ ἀρχαῖα ἀγγεῖα).

135. Διογένης καὶ Ἀλέξανδρος.

(ιδ. Ἑλλ. Χρῆστομ. Α' τεμ. 62).

Σχέδιον. Ποῦ διέτριβεν ὁ Διογένης, ὅτε ὁ Ἀλέξανδρος ἔλθων εἰς τὸν Ἰσθμὸν ἀνηγορεύθη ἀρχιστράτηγος τῆς ἐπὶ Πέρσας στρατείας ; Πῶς προσηνέχθη ὁ Διογένης πρὸς τὸν Ἀλέξανδρον ἔλθόντα νὰ ἴδῃ αὐτὸν καὶ τί παρ' αὐτοῦ ἐζήτησεν, ὅτε ὁ Ἀλέξανδρος ἠρώτησεν αὐτόν, ἂν εἶχεν ἀνάγκην τινός ;

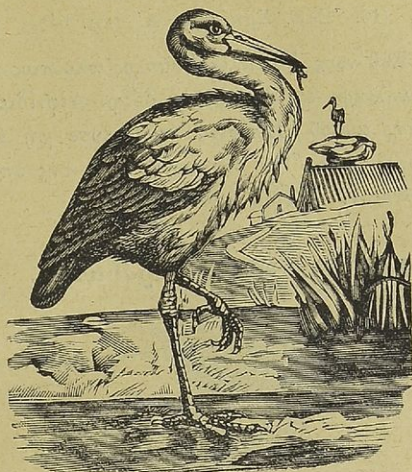
136. Εὐχαὶ τοῦ Βασιλείου ἐπὶ τῷ νέφῳ ἔτει πρὸς τοὺς γονεῖς.

Σχέδιον. Γράψον πρὸς τοὺς γονεῖς σου, ὅτι πολὺ ἀγαπᾷς αὐτούς καὶ ὅτι εὐχέσαι αὐτοῖς ὑγίειαν καὶ εὐτυχίαν κατὰ τὸ νέον ἔτος. Πρόσθεσθε ὅτι, ὅπως ἀποδείξῃς τὴν πρὸς αὐτοὺς εὐγνωμοσύνην καὶ ἀγάπην, ὑπισχνεῖσαι ὅτι θὰ μελετᾷς καὶ θὰ εἶσαι εὐπειθής.

137. Λύκος καὶ πρόβατον.

Σχέδιον. Πρόβατον ἔπινεν ὕδωρ ἀπὸ τινος ποταμοῦ. Λύκος ἰδὼν αὐτὸ ἠθέλησε νὰ φάγῃ μετὰ τινος εὐλόγου αἰτίας. Κατηγορεῖ ὅτι ἐθόλωσε τὸ ὕδωρ, εἶτα ὅτι ἐλοιδόρησε πέρυσι τὸν πατέρα. Ἀπολογία τοῦ προβάτου καὶ ἀναίρεσις τῶν κατηγοριῶν. Ὁ λύκος κατέφαγε τὸ πρόβατον. Ἐπιμύθιον.

138. Ὁ πελαργός.

(Εἰκὼν πρὸς περιγραφὴν).

Σχέδιον. Περιγραφή τοῦ ῥάμφους, τῶν ποδῶν, τῶν δακτύλων. Τίνος χρώματος εἶνε τὰ πτερά; Ποῦ νεοττεύει; Πῶς καλεῖται νῦν; Τί λέγεται περὶ αὐτοῦ;

139. Ὁ ἀγροῖκος Ἰωάννης.

Σχέδιον. Ἀπρεπὴς εἴσοδος τοῦ Ἰωάννου εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς διδασκαλίας. Ἄσεμνος τρόπος τοῦ καθῆσθαι. Ἀγροῖκοι ἀποκρίσεις εἰς τὰς τοῦ διδασκάλου ἐρωτήσεις. Πῶς φέρεται κατὰ τὴν ὥραν τοῦ δείπνου καὶ ὅταν ἄλλοι διαλέγωνται; Τί φρονοῦσι περὶ αὐτοῦ οἱ συμμαθηταί;

140. Λερναία Ὑδρα.

(ἰδ. Ἑλλ. Χρηστομ. Μυθολ. 38).

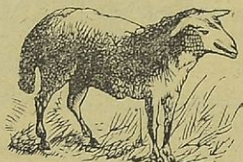
Σχέδιον. Τί ἦτο ἡ Λερναία Ὑδρα; ποῦ ἔζη; τί κακὰ ἔκαμνεν εἰς τὴν χώραν; Πόσας κεφαλὰς εἶχεν; Πῶς ἐφόνευσεν αὐτὴν ὁ Ἡρακλῆς; Τίς ἐβοήθει τὴν Λερναίαν Ὑδραν, τίς δὲ τὸν Ἡρακλέα;

141. Εὐθύνοος ὁ Ἴταλός·

(ιδ. Ἑλλ. Χρυστομ. Α' τεμ. 64).

Σχέδιον. Εὐθύνοος ὁ Ἴταλός ἦτο νέος· πλούσιος καὶ διέπρεπε μεταξὺ τῶν ὀμηλικῶν ἐπ' ἀρετῇ καὶ δόξῃ. Αἰφνίδιος αὐτοῦ θάνατος. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ Ἠλύσιος ὑπώπτευσε μὴ ἀπέθανε δηλητηριασθεὶς ὑπὸ τινος. Ἴνα βεβαιωθῇ περὶ τῆς ὑπονοίας ἤλθεν εἷς τι ψυχομαντεῖον. Τί εἶδε καθ' ὕπνον;

142. Τὸ ἀνόητον πρόβατον.

(Εἰκὼν πρὸς περιγραφὴν).

Σχέδιον. Ἀρνίον ἀπομακρύνεται τῆς μάνδρας παρὰ τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς μητρὸς αὐτοῦ. Χαίρει βόσκον ἐν τῷ λειμῶνι. Ἐμφάσις λύκου. Φυγὴ τοῦ ἀρνίου καὶ φωναί. Καταφυγὴ παρὰ τῆς μητρὸς. Ὁ λύκος φονεύεται ὑπὸ τοῦ ποιμένου. Ὑπόσχεσις τοῦ ἀρνίου ὅτι οὐδέποτε θὰ ἀπομακρυνθῇ τῆς μητρὸς. Ἐπιμύθιον.

143. Ἡ νύξ ἄριστος σύμβουλος.

Σχέδιον. Ὁ Εὐθύφρων ἔθραυσε πολύτιμον τι σκεῦος. Οὐδεὶς εἶδεν αὐτόν. Δύναται ψευδόμενος νὰ ἀποφύγῃ τὰς ἐπιτιμῆσεις καὶ τὴν τιμωρίαν. Σκέπτεται κατὰ τὴν νύκτα τί πρέπει νὰ κάμῃ. Τὴν πρῶιαν ὁμολογεῖ τὴν πρᾶξιν εἰς τὴν μητέρα. Συγγνώμη.

144. Ἡ Παιδαγωγία.

Σχέδιον. Προδοσία Παιδαγωγίου τοῦ στρατηγοῦ τῶν Λακεδαιμονίων λαβόντος παρὰ Περσῶν πεντακόσια τάλαντα. Πῶς ἤκουσε τοῦτο ὁ πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ καὶ τί ἔπραξαν;

145. Είλικρινής μεταμέλεια.

Σχέδιον. Κακή συνήθεια τοῦ Ἀντωνίου νὰ σπογγίζῃ τὰς ἀκαθάρτους αὐτοῦ χεῖρας εἰς τὰ ἐνδύματα· διὰ τοῦτο πάντα εἶνε ἀκάθαρτα. Δυσαρέστησις τῆς μητρός. Λύπη καὶ μεταμέλεια τοῦ Ἀντωνίου, ὑπόσχεσις. Τηρεῖ τὴν ὑπόσχεσιν.

146. Ἄδμητος,

(ιδ. Ἑλλ. Χριστομ. Μυθολ. 24).

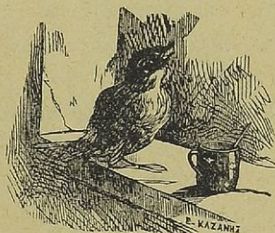
Σχέδιον. Τίνος χώρας ἐβασίλευεν ὁ Ἄδμητος; Τίνα ἐζήτηε ὡς γυναῖκα καὶ πῶς ἔλαβεν αὐτήν; Κατὰ τὴν διὰ τοὺς γάμους θυσίαν τί ἐλησμόνησε νὰ κάμῃ; Πῶς ἐξιλίωσε τὴν θεάν; Τί ἐπέτυχεν ὁ Ἀπόλλων παρὰ τῶν Μοιρῶν ὑπὲρ τοῦ Ἀδμήτου; Τί συνέβη, ὅτε ἦλθεν ἡ ἡμέρα τοῦ θανάτου; τίς ἠθέλησε νὰ ἀποθάνῃ ὑπὲρ αὐτοῦ;

147. Ἀττικαὶ ἰσχάδες,

(ιδ. Ἑλλ. Χριστομ. Α' τεμ. 38).

Σχέδιον. Θεράπων τοῦ Εἰρέξου παρέθηκεν αὐτῷ μεταξὺ τῶν ἄλλων τραγημάτων καὶ Ἀττικὰς ἰσχάδας. Ὅποιαί ἦσαν αὗται; Διατί ἠρώτησεν ὁ Εἰρέξης πόθεν ἦσαν; Τί εἶπεν ἀκούσας ὅτι ἦσαν ἐξ Ἀθηνῶν; Τίνος ἔνεκα λέγεται ὅτι ἔπραξε τοῦτο ὁ θεράπων;

148. Στρουθίον αἰχμαλωτον.

(Εἰκὼν πρὸς περιγραφὴν).

Σχέδιον. Στρουθίον. Ἡμέρα χειμῶνος ἐκ τῶν χειρίστων. Παράθυρον τοῦ μαγειρείου ἀνοικτόν. Εὐωχία. Αἰχμαλωσία. Χαίρει ὁ Κωνσταντῖνος, διότι ἔχει τὸ στρουθίον.

149. Ἀπελευθέρωσις τοῦ στρουθίου.

Σχέδιον. Ὁ Κωνσταντῖνος ζητεῖ κλωβίον, ὅπως ἐγκλείσῃ τὸ στρουθίον. Ἐκεῖ νομίζει ὅτι θὰ εἶνε εὐτυχές. Ἀπάντησις τῆς μητρός. Ἡ ἐλευθερία, ἡ πείνα, τὸ ψῦχος εἶνε προτιμότερα εἰς τὸ στρουθίον ἢ τὸ νὰ ζῆ ἐν κλωβίῳ ἔχον ἀφθονον τροφήν. Ὑπακούσας ὁ Κωνσταντῖνος ἀνοίγει τὸ παράθυρον. Τὸ στρουθίον πετᾷ ἔξω χαῖρον.

150. Ἡ κίσσα.

Σχέδιον. Κίσσα ἀπομιμουμένη φωνὰς ἀνθρώπων, ζῶν καὶ ἤχους μουσικῶν ὀργάνων ἐν τινι κουρείῳ τῆς Ῥώμης. Θάνατος πλουσίου. Ἐκκομιδὴ αὐτοῦ μετὰ μουσικῆς. Στάσις τῆς κηδείας παρὰ τὸ κουρεῖον. Ἀφωνία τῆς κίσσης. Ὑποψία ἐναντίον ὁμοτέχων ὅτι διὰ φαρμάκων κατέστησαν αὐτὴν ἀναυδον, ἄλλων ὅτι αἰσάλπιγγες ἐπήνεγκον τὴν ἀφασίαν. Μετὰ τινος ἡμέρας ἡ κίσσα ἄδει οὐχὶ τὰ πρότερον, ἀλλὰ τὰ μέλη ἀήκουσε κατὰ τὴν ἐκκομιδὴν.

151. Περιεργία ἀξιόμειπτος.

Σχέδιον. Ὁρολόγιον δωρηθὲν τῷ Ἀλεξάνδρῳ ὑπὸ τοῦ πατρὸς. Ἀπορία Ἀλεξάνδρου, πῶθεν ἐγίνετο ὁ κρότος τίκ-τάκ. Διάλυσις τοῦ ὄρολογίου. Προσπάθεια νὰ συνδέσῃ τὰ διαλυθέντα. Ἀδύνατον. Τιμωρία.

152. Ἀλώπηξ καὶ πίθηκος.

Σχέδιον. Ἀλώπηξ καὶ πίθηκος συνοδοιπόροι. Ἐρις μεταξὺ αὐτῶν περὶ εὐγενείας. Ἰδὼν ὁ πίθηκος νεκροταφεῖον ἀναστενάζει. Ἡ ἀλώπηξ ἐρωτήσασα τὴν αἰτίαν ἀκούει ὅτι ἐκεῖ ἔκειντο οἱ ἀπελευθεροὶ καὶ δούλοι τοῦ πατρὸς τοῦ πιθήκου. Τί εἶπεν ἡ ἀλώπηξ εἰς τὸ ψεῦδος τούτου; Ψεύδου οὐδεὶς ἐκ τούτων θὰ σε ἀποδείξῃ ψευδόμενον. Ἐπιμύθιον.

153. Περσεύς.

(ιδ. Ἑλλ. Χρῆστομ. Μυθολ. 25).

Σχέδιον. Τίνος θυγάτηρ ἦτο ἡ Ἀνδρομέδα; διατίειχε παραπεθῆ ὡς βορᾶ εἰς τὸ θαλάσσιον κῆτος; Τίς ἐπὶ τίνι ὄρφ ἠλευθέρωσεν αὐτήν;

154. Αινείου εὐσέβεια.

(ιδ. Ἑλλ. Χριστομ. Α'. τεμ. 39).

Σχέδιον. Τί ἐκήρυξαν οἱ Ἕλληγες, ὅτε ἐκυρίευσαν τὸ Ἴλιον; Τί ἐπραξεν ὁ Αἰνείας; Ἰδόντες οἱ Ἕλληγες τὸν Αἰνεϊάν προτιμήσαντα πάντων τῶν ἄλλων νὰ λάβῃ τοὺς πατρώους θεοὺς τί ἐπέτρεψαν αὐτῷ; Τί ἄλλο ἔλαβε κατόπιν ὁ Αἰνείας; Πῶς ἐφάνη τοῦτο τοῖς Ἕλλησιν; Ἡθικὸν συμπέρασμα.

155. Ὁ μικρὸς γλύπτης.

(Εἰκὼν πρὸς περιγραφὴν).

Σχέδιον. Τί κάμνει ὁ μικρὸς Θεόδωρος; Ἀρίθμησον τὰ ζῶα, ἅτινα ἐγλύψεν. Τί κατασκευάζει ταύτην τὴν στιγμὴν; Θαυμα-
ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΥΝΘΕΣΕΩΝ

σμός τῆς μικρᾶς ἀδελφῆς καὶ τῆς μάμμης αὐτοῦ. Εἰς τί ἀσχολεῖται ἡ γραῖα γυνή :

156. Κακὴ ἔξις.

Σχέδιον. Ὁ Νικόλαος καταβαίνει τὴν κλίμακα διασκελιζὼν τὰς βαθμίδας ἀνὰ τέσσαρας. Πτώσις. Κάταγμα εἰς τὸν βραχίονα. Μώλωπες εἰς τὴν κεφαλὴν. Μακρὰ νόσος. Συμβουλή.

157. Αἱ πέντε αἰσθήσεις.

Σχέδιον. Ὁ Ἀνδρέας ἐπανερχεται εἰς τὴν οἰκίαν ἐκ τοῦ σχολείου τεθελγμένος ἐκ τοῦ μαθήματος περὶ τῶν πέντε αἰσθήσεων διηγεῖται πρὸς τὸν πατέρα ὅτι ἐδιδάχθη ἐν τῷ σχολείῳ. Τί χρησιμεύει λοιπὸν ἡ ἀφή; ἐρωτᾷ ὁ πατήρ. Ποῖα εἶνε τὰ ὄργανα τῆς ἀφῆς; Τί χρησιμεύει ἡ ὄρασις καὶ τίνα τὰ ὄργανα αὐτῆς; Τί χρησιμεύει ἡ ἀκοή καὶ τίνα τὰ ὄργανα αὐτῆς; Τί χρησιμεύει ἡ ὄσφρησις καὶ ποῖον τὸ ὄργανον, δι' οὗ ὀσφραϊνόμεθα; Τί χρησιμεύει ἡ γεύσις καὶ ποῖον τὸ ὄργανον αὐτῆς;

158. Αἶξ καὶ ὄνος.

Σχέδιον. Αἶξ ἐκ φθόνου τῶν συνοικοῦντα αὐτῇ ὄνον συνεβούλευσεν, ἵνα μὴ δῆθεν κοπιᾷ καὶ ὅπως ἀναπαυθῆ, νὰ ὑποκριθῆ τὸν ἐπίληπτον καὶ κρημνισθῆ που. Ὑπήκουσεν. Ἐπειδὴ συνεντρίβη, ὁ κύριος ἐκάλεσε πρὸς θεραπείαν ἱατρόν· ὁ δὲ συνεβούλευσε νὰ δώσωσιν αὐτῷ ἔγχυμα ἐκ πνεύμονος αἰγός. Σφαγὴ τῆς αἰγός. Ἐπιμύθιον.

159. Φοῖξος καὶ Ἑλλήν.

(ιδ. Ἑλλ. Χριστομ. Μυθολ. 26).

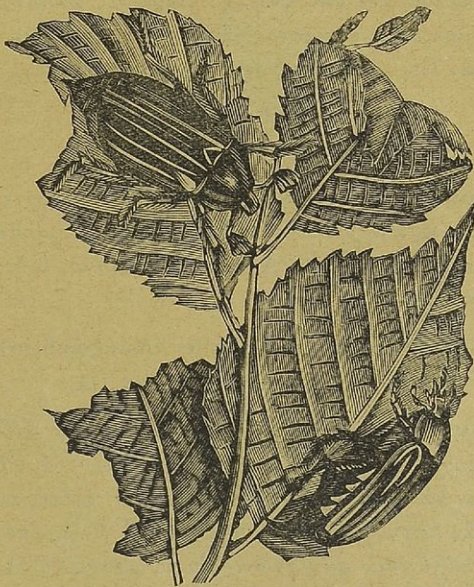
Σχέδιον. Τίνος τέκνα ἦσαν ὁ Φοῖξος καὶ ἡ Ἑλλήν; Πῶς ἔφυγον εἰς τὴν Ἀσίαν; Τί συνέβη κατὰ τὴν διὰ θαλάσσης διάβασιν ἀπὸ τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν Ἀσίαν; Πῶς ὠνομάσθη ἡ θάλασσα εἰς ἣν ἔπεσεν ἡ Ἑλλήν; Τί ἐγένετο ὁ Φοῖξος καὶ ὁ χρυσομαλλος κριός;

160. Ἄρκεσίλαος.

(ιδ. Ἑλλ. Χρῆστομ. Α' τεμ. 72).

Σχέδιον. Πρόσκλησις φίλων πρὸς δεῖπνον ὑπὸ τοῦ Ἄρκεσιλάου· κατὰ τὸ δεῖπνον ἐζητήθη ἄρτος, ἀλλ' ὁ παῖς εἶπεν ὅτι δὲν ὑπῆρχε πλέον καταβρωθεῖς. Τί εἶπεν ὁ Ἄρκεσίλαος τότε; Πῶς δὲ ἤκουσαν ταῦτα οἱ συνδαιτυμόνες;

161. Ἡ μηλολόνη (χρυσοβάβουλας).

(Εἰκὼν πρὸς περιγραφὴν).

Σχέδιον. Ὁ Πέλοψ ἔχων δεδεμένην διὰ νήματος μηλολόνην διασκεδάζει ἄδων «Πέτα, πέτα, μηλολόνη». Ἡ μήτηρ προστάσσει νὰ φονεύσῃ αὐτήν, διότι εἶνε ἔντομον βλαβερώτατον εἰς τὰ φυτά. Τί κατὰ πρῶτον ἦτο; Τίνα φθορὰν κάμνει ὑπὸ τὴν γῆν εὐρισκομένη ἐπὶ τρία ἔτη, καθ' ἃ ἄρχεται ἀναπτυσσομένη;

162. Ἀγροικία Λάκωνος.

Σχέδιον. Λάκων ἐκλήθη εἰς συμπόσιον. Εἰς τὴν τράπεζαν παρετέθησαν καὶ ἐχῖνοι θαλάσσιοι. Ἀγνοῶν πῶς τρώγονται οἱ ἐχῖνοι λαμβάνει ἓνα καὶ ἐντίθησιν εἰς τὸ στόμα. Τί ἤσθάνθη ῥοκανίζων αὐτόν; Διατί ἐξηκολούθησε νὰ τρώγῃ αὐτόν καὶ κεντούμενος; Τί εἶπε τρώγων;

163. Ἡ φύσις κατὰ μῆνα Μάϊον.

Σχέδιον. Περιγραφή τῆς φύσεως κατὰ τὸν μῆνα Μάϊον. Δένδρα κεκαλυμμένα ὑπὸ φύλλων. Λειμῶνες ἄνθεσι πεποικιλμένοι. Θερμοκρασία εὐάρεστος· ἄνθη ἐν τοῖς κήποις. Ἡ ἐξ αὐτῶν εὐωδία. Περιγραφή τῆς ἐορτῆς τῆς α' Μαΐου.

164. Κτίσις Ἀθηνῶν.

(ιδ. Ἑλλ. Χριστομ. Μυθολ. 21).

Σχέδιον. Τίς ἔκτισε τὰς Ἀθήνας; Τί ἦτο πρότερον ἢ Ἀττική; Πῶς ὠνομάζετο πρότερον καὶ πῶς ὠνομάσθη κατόπιν; Τίς ἐβάσιλευσε πρῶτος τῆς Ἀττικῆς; Τίς ἄλλος θεὸς διεφιλονίκηκε τὴν Ἀττικὴν;

165. Φίλιππος ὁ ἰατρός Ἀλεξάνδρου.

(ιδ. Ἑλλ. Χριστομ. Α' τεμ. 74).

Σχέδιον. Ὁ Ἀλέξανδρος λουσθεὶς ἐν τῷ Κύνῳ, οὗ τὸ ὕδωρ ἦτο ψυχρότατον, ἠσθένησεν ἐπικινδύνως· οἱ ἄλλοι ἰατροὶ δὲν ἐτόλμων νὰ παρῆσχωσιν αὐτῷ βοήθειαν, φοβούμενοι καὶ τὰς διαβολάς, ἂν ἀπετύγχανον. Ὁ Φίλιππος δ' ὅμως ἐπεχείρησε νὰ θεραπεύσῃ αὐτόν διὰ φαρμάκων. Ἐν τῷ μεταξύ ὁ Ἀλέξανδρος, ἔλαβεν ἐπιστολὴν παρὰ τοῦ Παρμενίωνος· τί λέγουσαν; Ἐπίστευσεν ὁ Ἀλέξανδρος τὰ ἐν τῇ ἐπιστολῇ; Ἐπὶ τὸ φάρμακον καὶ πῶς; Ποῖον τὸ ἀποτέλεσμα;

166. Κυνὸς νομιμοῦνη.

Σχέδιον. Κύνων ἐφρούρει τὸ σῶμα τοῦ κυρίου αὐτοῦ φονευθέντος· ἐπὶ τρεῖς δ' ἡμέρας παρέμενεν ἐκεῖ ἄσιτος. Ὁ βασι-

λεὺς τῆς Ἠπείρου Πύρρος διερχόμενος ὀπότεν ἦτο ὁ κύων φυλάττων τὸ σῶμα, τὸν μὲν κύνα παρέλαβε μεθ' ἑαυτοῦ, τὸν δὲ νεκρὸν διέταξε νὰ θάψωσιν. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας, γινομένης παρελάσεως τῶν στρατιωτῶν πρὸ τοῦ βασιλέως, ὁ κύων ἐφορμήσας ὑλάκτει κατὰ τινων στρατιωτων στρεφόμενος καὶ βλέπων τὸν Πύρρον. Ὑποψία τοῦ Πύρρου. Σύλληψις τῶν στρατιωτῶν. Ἀνάκρισις. Ὁμολογία τοῦ φόνου, τιμωρία.

167. Ὁ ἐκ χιόνος ἄνθρωπος.

(Εἰκὼν πρὸς περιγραφὴν).

Σχέδιον. Ἄνθρωπος ὃν ἐκ χιόνος κατεσκεύασαν οἱ παῖδες. Ὅποιος τὸ ἦθος; Τί φορεῖ εἰς τὴν κεφαλὴν; πῶς εἶνε κατεσκευασμένοι οἱ ὀφθαλμοί, ἡ ῥίς; Τί ἔχει εἰς τὸ στόμα καὶ μεταξὺ τῶν βραχιόνων; Τίνας ἄλλας παιδιὰς παίζουσιν οἱ παῖδες διὰ τῆς χιόνος;

168. Κτίσις Θηβῶν.

(ιδ. Ἑλλ. Χρηστομ. Μυθολ. 21)

Σχέδιον. Τίς ἔκτισε τὰς Θήβας; Πῶς ἐκτίσθησαν αἱ Θῆβαι; Τίς κρήνη ὑπῆρχε πλησίον τῶν Θηβῶν; Τίς ἐφόνευσε τὸν δράκοντα; Τί συνεβούλευσε τὸν Κρόνον ἢ Ἀθηνᾶ; Πῶς ὠνομάσθησαν οἱ ἐκ τῆς γῆς φυτρώσαντες ἄνδρες;

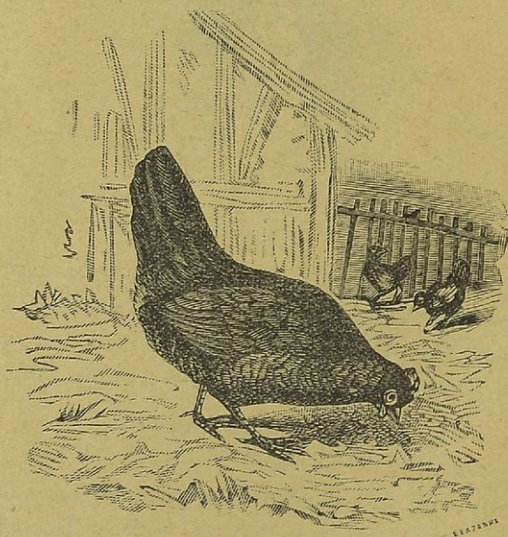
169. Διαθήκη Εὐδαμίδα τοῦ Κορινθίου.

(ιδ. Ἑλλ. Χρηστομ. Α' τεμ. 52).

Σχέδιον. Ὁ Εὐδαμίδας ἦτο Κορινθίος· πενέστατος αὐτὸς ὢν εἶχε φίλους πλουσίους τὸν Ἀρεταῖον καὶ Χαρίξενον. Ἀπο-

θνήσκων ἀφῆκε διαθήκην, ἐν ᾗ ἔλεγεν, ὅτι ἀφινεν εἰς μὲν τὸν Ἀρεταῖον τὴν μητέρα αὐτοῦ, ἵνα τρέφῃ καὶ γηροκομῇ, εἰς δὲ τὸν Χαρίξενον τὴν θυγατέρα, ἵνα ὑπανδρεύσῃ. Τί συνέβη, ὅτε ἀνεγνώσθη ἡ διαθήκη αὕτη; πῶς διετέθησαν οἱ ἀκούσαντες; Τί ἔπραξαν οἱ κληρονόμοι; Τί ἔκαμεν ὁ Ἀρεταῖος, ὅτε ὁ Χαρίξενος ἀπέθανε πρὸ τοῦ νὰ ἐκτελέσῃ τὴν διαθήκην; (οὐ μόνον τὴν θυγατέρα τοῦ Εὐδαμίδα παρέλαβε καὶ ὑπάνδρευσε τὴν αὐτὴν ἡμέραν, καθ' ἣν καὶ τὴν ἰδίαν θυγατέρα, δούς τὴν αὐτὴν προῖκα ἑκατέρα, ἀλλὰ καὶ τὴν μητέρα παραλαβὼν ἔτρεφεν ἕως ἀπέθανεν).

170. Ἡ μαύρη ὄρνις.

(Εἰκὼν. πρὸς περιγραφὴν).

Σχέδιον. Περιγραφή τῆς ὄρνιθος. Ποῖον τὸ χρῶμα τῶν πτερῶν αὐτῆς; Τί κάμνεις τὰ μεγάλα καὶ ὠραῖα φά τὰ ὀποῖα γενεῶ; Διατί ὀλίγα τινα ἐξ αὐτῶν δὲν τρώγεις; Ὑπομονὴ τῆς ὄρνιθος κατὰ τὸν ἐπιπασμὸν μέχρι τῆς ἐκκολάψεως. Περιγραφὴ τῆς φροντίδας αὐτῆς περὶ τῶν νεοσσῶν.

171. Χειλωνίς.

Σχέδιον. Ὁ βασιλεὺς τῆς Σπάρτης Θεόπομπος αἰχμαλωτισθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀρκάδων ἐρρίφθη εἰς τὸ δεσμοκτήριον. Ἡ σύζυγος αὐτοῦ Χειλωνίς ἦλθεν ἵνα ἴδῃ αὐτόν. Εἰσελθοῦσα εἰς τὸ δεσμοκτήριον πείθει τὸν ἄνδρα νὰ φύγῃ ἐνδυθεὶς τὰ φορέματα ἐκείνης. Ἀρπαγὴ τῆς ἱερείας τῆς Ἀρτέμιδος ὑπὸ τοῦ Θεοπόμπου μετὰ τὴν ἔξοδον ἀνταλλαγὴ πρὸς τὴν ἐν τῷ δεσμοκτηρίῳ οὔσαν ἔτι σύζυγον αὐτοῦ.

172. Ὀρφεύς.

(ιδ. Ἑλλ. Χριστομ. Μυθολ. 22).

Σχέδιον. Τίνος υἱὸς ἦτο ὁ Ὀρφεύς; πόθεν ἦτο; Τί ἔργον εἶχε καὶ τί λέγεται περὶ αὐτοῦ; Τί ἔκαμεν, ὅτε ἀπέθανεν ἡ γυνὴ αὐτοῦ Εὐρυδίκη; Ἐπὶ τίνι ὄρφῳ ὁ Πλούτων ἐπέτρεψε τῷ Ὀρφεῖ νὰ λάβῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ; Τί συνέβη κατὰ τὴν ἐπιστροφήν;

173. Ζεὺς, Προμηθεύς. Ἀθηνᾶ, Μῶμος.

Σχέδιον. Ὁ Μῶμος ἐξελέχθη κριτῆς, ὅπως κρίνῃ τὰ ἔργα τοῦ Διὸς, τοῦ Προμηθέως καὶ τῆς Ἀθηνᾶς. Ψέγει τὸν μὲν κατασκευασθέντα ὑπὸ τοῦ Διὸς ταῦρον ὅτι δὲν ἔχει τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τῶν κεράτων. Διατί; τὸν δὲ ἄνθρωπον τοῦ Προμηθέως, διότι δὲν ἔχει φανεράς τὰς φρένας ἀλλὰ κεκρυμμένας; Διατί; Τὴν δὲ οἰκίαν ἣν κατασκεύασεν ἡ Ἀθηνᾶ, διότι δὲν ἔχει κάτωθεν τροχοὺς. Πρὸς τίνα σκοπὸν; Τιμωρία τοῦ Μώμου διὰ τὸν φθόνον. Ἐπιμύθιον.

174. Ἐπιστολὴ θυγατρὸς πρὸς μητέρα ἀποδημοῦσαν.

Σχέδιον. Γράφον ὅτι ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεως τῆς μητρὸς ἡ οἰκία οὐδεμίαν τέρφιν σοι παρέχει. Οὔτε ἐπανερχομένη ἐκ τοῦ σχολείου οὔτε κατακλινομένη ἔχεις πλέον τὸ μητρικὸν φίλημα. Θλίψις τοῦ πατρὸς. Οὐδὲν οὔτε σὲ οὔτ' ἐκεῖνον εὐχαριστεῖ. Χαρὰ ὀπόταν ἡ μήτηρ ἐπανέλθῃ.

175. Τελεσταγόρας.

(ιδ. 'Ελλ. Χρηστομ. Α' τεμ. 70).

Σχέδιον. Ὁ Τελεσταγόρας ἦτο Νάξιος· κατόκει ἔν τινι κώμῃ, ἣτις ὠνομάζετο Ληιστάδαι· ἦτο πλουσιώτατος καὶ ἐτιμᾶτο ὑπὸ τῶν συμπολιτῶν αὐτοῦ λίαν. Εἶχε δύο θυγατέρας ἐν ὄρφανῷ γάμῳ. Νεανίσκοι τινὲς ζητήσαντες νὰ ἀγοράσωσιν εἰς μικρὰν τιμὴν ἰχθὺν μέγαν, ἐπειδὴ ὁ ἰχθυοπώλης εἶπεν αὐτοῖς, ὅτι προετίμα νὰ δωρήσῃται μᾶλλον τῷ Τελεσταγόρῃ ἢ νὰ πωλήσῃ αὐτοῖς ἀντὶ τοσούτου, δυσηρεστήθησαν. Μεθύσαντες ἤλθον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Τελεσταγόρου κωμίζοντες. Φιλόφρων ὑποδοχὴ ὑπὸ τοῦ Τελεσταγόρου, ὕβρις δὲ τῶν νεανίσκων πρὸς αὐτὸν καὶ τὰς θυγατέρας. Στάσις ἔνεκα τούτου καὶ τοῦ Λυγδάμιδος τυραννίς.

176. Ἡ ἄνευ λόγου θυμουμένη.

(Εἰκὼν πρὸς περιγραφὴν).

Σχέδιον. Ἡ Κλειώ, ὡς εἶχεν ὑποσχεθῆ, τὴν Πέμπτην πορεύεται εἰς τὴν οἰκίαν τῆς φίλης αὐτῆς Μαρίας, ἵνα παίξωσι καὶ διασκεδάσωσιν. Εὗρίσκει αὐτὴν ὠργισμένην. Ἐρωτᾷ, ἀλλ' οὐδεμιᾶς ἀποκρίσεως ἀξιοῦται. Ἡ μήτηρ τῆς Μαρίας ἐξερχομένη εἰς περίπατον παραλαμβάνει μεθ' ἑαυτῆς τὴν Κλειώ.

177. Προμηθεύς.

(ιδ. 'Ελλ. Χρηστομ. Μυθολ. 17).

Σχέδιον. Τίνος υἱὸς ἦτο ὁ Προμηθεύς; (Ίαπετοῦ). Εἰς τί κατεδικάσθη ὑπὸ τοῦ Διὸς καὶ διατί; Τίς ἤλευθέρωσεν αὐτόν;

178. Ὁ μικρὸς ψεύδτης.

Σχέδιον. Ὁ Παῦλος ἀντέγραψε τὴν σύνθεσιν τοῦ συμμαθητοῦ αὐτοῦ Γεωργίου. Ὁ διδάσκαλος ἰδὼν τοῦτο ἐρωτᾷ, ἂν αὐτὸς συνέθηκε τὸ γεγραμμένον. Ἀπόκρισις καταφακτική. Ἐλεγχος τοῦ ψεύδους. Τιμωρία. Συμβουλή ὅτι τὸ ψεῦδῆσθαι οὐ μόνον δὲν εἶνε ὠφέλιμον ἀλλὰ καὶ ἐπιβλαβές τῷ ψευδομένῳ.

179. Γοργὼ ἢ Κλεομένους θυγάτηρ.

Σχέδιον. Κλεομένης, βασιλεὺς τῆς Σπάρτης, καὶ Γοργὼ ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ. Ἀρισταγόρας ὁ Μιλήσιος προσπαθῶν νὰ πείσῃ διὰ χρημάτων τὸν Κλεομένην, ὅπως βοηθήσῃ τοὺς Ἴωνας. Συμβουλή τῆς Γοργοῦς πρὸς τὸν πατέρα νὰ διώξῃ τὸν ξένον. Διατί;

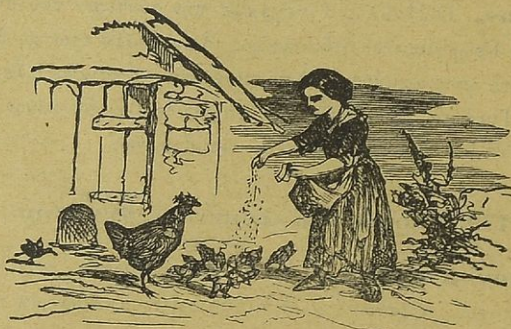
180. Μαρδονίου καὶ Παιδαίου τράπεζα.

Σχέδιον. Ὅποια τὰ σκεύη τῆς τραπέζης τοῦ Μαρδονίου καὶ ἡ σκηνή; (πάντα ἐκ χρυσοῦ, ἀργύρου, ἡ δὲ σκηνή πολυτελὲς ἔχουσα παραπετάσματα πεποικιλμένα). Τί διέταξεν ὁ Παισαίνιας τοὺς ἀρτοποιοὺς καὶ μαγείρους τοῦ Μαρδονίου νὰ κάμωσιν, ὅτε, φονευθέντος τοῦ Μαρδονίου ἐν Πλαταιαῖς, ἡ σκηνή καὶ πάντα τὰ ἐπιτραπέζια σκεύη περιῆλθον εἰς χεῖρας τῶν Ἑλλήνων; Ὅτε παρεσκευάσθη ἡ τράπεζα αὕτη τί εἶπεν εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας αὐτῇ νὰ κάμωσιν; (νὰ παρασκευάσωσι Λακωνικὸν δεῖπνον). Ὅτε ἀμφοτέραι αἱ τράπεζαι ἦσαν παρεσκευασμέναί τι ἔκαμεν ὁ Παισαίνιας;

181. Τὰ φῶς τοῦ Πάσχα.

Σχέδιον. Πότε βάπτουσιν αὐτὰ καὶ πῶς; Τὸ κόκκινον χρῶμα τί σημαίνει; (χαράν). Πρὶν φάγωσιν αὐτὰ, κατὰ τὴν ἡμέραν μάλιστα τοῦ Πάσχα, τί κάμνουσιν; (συγκρούουσιν). Ὁ συγκρούσας καὶ θραύσας τὸ φῶν ἐτέρου ὡς καλὸν ἢ κακὸν οἰωνὸν τοῦτο ὑπολαμβάνει; Τί ἔθος ὑπάρχει μεταξὺ τῶν συγκρουόντων μάλιστα παίδων; (ὁ νικῶν νὰ λαμβάνῃ τὸ θραυσθὲν φῶν).

182. Ἡ Δύγη καὶ οἱ νεοσσοὶ αὐτῆς.

(Εἰκὼν πρὸς περιγραφὴν)

Σχέδιον. Τί πράττει ἡ μικρὰ κόρη; τί κάμνουσιν οἱ νεοσσοὶ κατὰ τὴν ἀφιξίν αὐτῆς; τί κάμνει ἡ ἄνθρωπος; Κατὰ τί ὁμοιάζει πρὸς τὰς μητέρας;

183. Λέων καὶ ἄνθρωπος.

Σχέδιον. Ἄνθρωπος καὶ λέων συνοδοιπόροι. Καυχησιολογίαι ἀμφοτέρων. Ἐν τῇ ὁδῷ εὗρον ἀνδριάντα παριστώντα ἄνθρωπον πνίγοντα λέοντα. Ἰδοῦ, λέγει ὁ ἄνθρωπος, ἀπόδειξις ὅτι εἴμεθα ἰσχυρότεροι πάντων ὑμῶν ἀπάντησις τοῦ λέοντος, ὅτι ταῦτα οὕτω παριστῶσιν οἱ ἄνθρωποι. Τί θὰ ἦσαν τὰ παριστάμενα, ἂν οἱ λέοντες ἐποίουν αὐτά; Ἐπιμύθιον.

184. Ἡ κλίνη μου.

Σχέδιον. Ἐκ τίνος ὕλης εἶνε κατασκευασμένη; (ἐκ ξύλου, σιδήρου, ὀρειχάλκου). Τί ἔχει; (στρώμα ἐκ πτίλων ἢ ἐρίων ἢ χόρτου, προσκεφάλαιον μέγα ἐκ χόρτου ἢ ἐρίων, μικρὸν ἐκ πτίλων, σινδόνας λινᾶς ἢ ἐρεῶς ἢ βαμβακίνας ἢ μεταξίνας, ἐσφάπλωμα, παραπετάσματα). Τίνα τὰ καλύμματα τοῦ χειμῶνος καὶ τίνα τὰ τοῦ θέρους;

185. Νιόβη.

(ιδ. Έλλ. Χριστομ. Μυθολ. 20).

Σχέδιον. Τίνος θυγάτηρ και τίνος αδελφή ἦτο ἡ Νιόβη; Πόσα τέκνα εἶχε; Τίνες ἐφόνευσαν τὰ τέκνα αὐτῆς και διατί; Τί λέγεται ὅτι ἔπαθεν ἡ Νιόβη μετὰ τὸν θάνατον τῶν τέκνων αὐτῆς;

186. Ἐπιμηθεύς.

(ιδ. Έλλ. Χριστομ. Μυθολ. 17).

Σχέδιον. Τίνος υἱὸς ἦτο ὁ Ἐπιμηθεύς και τίνος ἀδελφός; Τί παρεκάλεσε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Πραμηθεά νὰ ἀναλάβῃ; Πῶς ἐξετέλεσε τὸ καθήκον τοῦτο;

187. Δημόκριτος και Δαρεῖος.

(ιδ. Έλλ. Χριστομ. Α' τεμ. 66).

Σχέδιον. Θάνατος ὀραίας γυναικὸς τοῦ Δαρείου. Δύπη ἐπὶ τούτῳ μεγάλη τοῦ Δαρείου. Ὁ Δημόκριτος ὢν φίλος τοῦ Δαρείου πρὸς παραμυθίαν λέγει αὐτῷ, ὅτι αὐτὸς ἠδύνατο νὰ ἐπιναφέρῃ εἰς τὴν ζῶην τὴν γυναῖκα, ἂν εἶχε τὰ ὀνόματα τριῶν ἀνθρώπων μὴ πενησάντων, ἵνα ἐπιγράψῃ ἐπὶ τοῦ τάφου τῆς ἀποθανούσης. Ὁ Δαρεῖος μὴ δυνηθεὶς νὰ εὕρῃ οὐδαμοῦ τοῦ ἀπεράντου κράτους αὐτοῦ οὐδένα μὴ πενήσαντα ἀναγγέλλει τῷ Δημοκρίτῳ. Τί λέγει γελῶν ὁ Δημόκριτος κατὰ τὸ σύνηθες πρὸς τὸν βασιλέα;

188. Δευκαλίων.

(ιδ. Έλλ. Χριστομ. Μυθολ. 18).

Σχέδιον. Τίνος υἱὸς ἦτο ὁ Δευκαλίων; τίνα εἶχε γυναῖκα; ποῦ ἐβασίλευεν; Πῶς ἐσώθη ἐκ τοῦ κατακλισμοῦ; Ἐπὶ πόσας ἡμέρας και νύκτας ἐπλανᾶτο ἐπὶ τῶν ὑδάτων; Ἐπὶ τίνος ὄρους ἐσώθη; Πῶς ἐγένοντο οἱ μετὰ τὸν κατακλισμὸν ἄνθρωποι;

189. Μαγικὸς δακτύλιος.

Σχέδιον. Σεισμὸς ποτε μέγας γενόμενος και ἑροχὴ ἐν Λυδίᾳ διέρρηξε μέρος τι γῆς. Ποιμὴν, ὁ πρόγονος Γύγου τοῦ Λυδοῦ,

βόσκων τὰ πρόβατα τοῦ τότε βασιλέως, ἔλθων εἰς τοῦτο τὸ μέρος εἶδεν ἵππον, ἐν ᾧ ὑπῆρχε νεκρὸς φέρον περι τὴν χεῖρα δακτύλιον. Τοῦτον ἔλαβεν ὁ ποιμὴν. Ἦλθέ ποτε μετὰ τῶν ἄλλων ποιμένων πρὸς τὸν βασιλέα. Κατὰ τύχην περιέστρεψε τὴν σφενδύνην (πέτραν) τοῦ δακτυλίου πρὸς τὸ κοῖλον τῆς χειρός. Παρατήρησεν ὅτι οἱ ἄλλοι ὠμίλουν περὶ αὐτοῦ ὡς περὶ ἀπόντος. Τίνος ἕνεκα ;

190. Ἡ Σελήνη.

(Εἰκὼν πρὸς περιγραφὴν).

Σχέδιον. Ἡ σελήνη, ἣτις φαίνεται ἡμῖν τοσοῦτο μεγάλη, εἶνε μείζων τῶν ἀστέρων ; (49άκις μικροτέρα τῆς γῆς). Εἶνε ὁ πλησιέστερος τῶν ἀστέρων τῇ γῇ. Ἀπέχει τῆς γῆς 96000 λεύγας. Δὲν ἔχει οὔτε ἀέρα οὔτε κατοίκους.

191. Θησεύς.

(ιδ. Ἑλλ. Χριστου. Μυθολ. 19).

Σχέδιον. Τίνος υἱὸς ἦτο ὁ Θησεύς; Πῶς ἀπήλλαξε τὴν πατρίδα αὐτοῦ τοῦ πρὸς τὸν βασιλέα τῆς Κρήτης ἀνὰ πᾶν ἕνατον ἔτος πεμπαμένου δασμοῦ; Τί ἐγένετο ἡ Ἀριάδνη, ἣν μεθ' ἑαυτοῦ ἔλαβεν;

192. Ἀριστομένους.

Σχέδιον. Σύλληψις Ἀριστομένους τρωθέντος ἐν μάχῃ πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους. Κατακρήμνις αὐτοῦ εἰς βάραθρον φέροντος τὰ ὄπλα. Διατί δὲν ἐφρονεύθη; (ἔνεκα ἀντιστάσεως τοῦ ἀέρος πρὸς τὴν ἀσπίδα ἣν ἐκράτει). Πῶς ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ βάραθρου; (λαβόμενος τῆς οὐρᾶς ἀλώπεκος, ἣν εἶδεν εἰσελθοῦσαν διὰ τινος ὀπῆς).

193. Δάμων καὶ Φιντίας.

(ιδ. Ἑλλ. Χριστομ. Α' τεμ. 45).

Σχέδιον. Ὁ Φιντίας κατεδικάσθη εἰς θάνατον ὑπὸ τοῦ τυράννου Διονυσίου, διότι εἶχεν ἐπιβουλεύσῃ αὐτῷ. Παράκλησις Φιντίου, ἵνα ὁ τύραννος ἐπιτρέψῃ αὐτῷ νὰ ἀπέλθῃ οἴκαδε πρὸς διευθέτησιν τῶν ἰδίων ὑποθέσεων, ἀφ' οὗ παράσχῃ ἐγγύησιν, ὅτι θὰ ἐπιστρέψῃ, ἵνα ὑποστῇ τὴν ποινήν. Πῶς ἐφάνη τοῦτο εἰς τὸν τύραννον; Τίς ἐγένετο ἐγγυητής; (ὁ Δάμων, Πυθαγόρειος φιλόσοφος καὶ αὐτός). Πῶς ἔκρινον οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι τὴν τοῦ Δάμωνος πράξιν; Τί συνέβη, ὅτε ἦλθεν ἡ ἡμέρα τῆς ἐκτελέσεως τῆς ποινῆς καὶ ὁ Φιντίας δὲν εἶχεν ἀκόμη ἔλθῃ; Τί ἔπραξεν ὁ τύραννος, ὅτε εἶδε τὸν Φιντίαν ἐπανελθόντα κατὰ τὴν τελευταίαν στιγμήν, ὅτε ὁ Δάμων ἀπήγετο εἰς τὸν θάνατον;

194. Θυέλλα.

Σχέδιον. Περίπατος τῆς Ἀγλαίας ἐντὸς δάσους. Ὁ καιρὸς ὠραῖος. Χαρὰ τῆς Ἀγλαίας. Δρέπει ἄνθη. Ὁ οὐρανὸς καλύπτεται ὑπὸ νεφῶν, βροχή, ἀστραπαί, βρονταί. Ἡ Ἀγλαία θέλει νὰ καταφύγῃ ὑπὸ τι δένδρον· ὁ πατήρ αὐτῆς ἀρνεῖται· καταφεύγουσιν εἰς τινα καλύβην. Κεραυνὸς πίπτει ἐπὶ τὸ δένδρον. Μηδέποτε ἐν θυέλλῃ κατάφευγε ὑποκάτω δένδρου.

195. Ἀννίκερις ὁ Κυρηνναῖος.

Σχέδιον. Ἀννίκερις ὁ Κυρηνναῖος ἐμεγαλοφρόνει διὰ τὴν ἰππικὴν καὶ ἀρματῆλατικὴν αὐτοῦ ἰκανότητα. Ἡμέραν τινὰ ἐπιδει-

κνυόμενος τῷ Πλάτῳι ὠδήγησε τὸ ἔργον περὶ τὴν Ἀκαδήμειαν καὶ ἔκαμε πολλοὺς δρόμους προσέχων ὥστε νὰ βαίνωσιν οἱ τροχοὶ ἐπὶ τῶν πρώτων ἰχνῶν ἀκριβῶς καὶ νὰ μὴ παρεκκλίνωσιν. Τί εἶπεν ὁ Πλάτων ἰδὼν τοῦτο;

196. Ὁ μεταξοσκώληξ.

(Εἰκὼν πρὸς περιγραφὴν).

Σχέδιον. Τί εἶνε ὁ μεταξοσκώληξ; (ἴδιον εἶδος κάμπης). Πόθεν γίνεται; Τί τρώγει; Ἐπὶ πόσον χρόνον καὶ πότε παύεται πλέον τρώγων; Πῶς κατασκευάζει τὸ βομβύκιον (κουκκούλιον); Σχῆμα τοῦ βομβυκίου. Ἐντὸς τοῦ βομβυκίου εἰς τί μεταμορφοῦται; Πῶς λέγεται ὅταν ἐξέλθῃ. Εἰς τί χρησιμεύει τὸ βομβύκιον; Πῶς καὶ πότε ἐγένετο γνωστὸς εἰς τὴν Εὐρώπην;

197. Τάνταλος.

(ιδ. Ἑλλ. Χριστομ. Μυθολ. 20).

Σχέδιον. Τίνος υἱὸς ἦτο ὁ Τάνταλος καὶ ποῦ κατόκει; Τί λέγεται περὶ αὐτοῦ ὡς πρὸς τὰς σχέσεις αὐτοῦ μετὰ τῶν θεῶν; Διατί ἐτιμωρήθη ὑπὸ τῶν θεῶν καὶ πῶς;

198. Οἱ υἱοὶ τοῦ Δαρείου.

(ιδ. Ἑλλ. Χρῆστομ. Α' τεμ. 68).

Σχέδιον. Ὁ Ἀριαμένης καὶ ὁ Ξέρξης ἦσαν υἱοὶ τοῦ Δαρείου· πρεσβύτερος ἦτο ὁ Ἀριαμένης, ἀλλ' εἶχε γεννηθῆ πρὶν βασιλεύσῃ ὁ Δαρεῖος, νεώτερος δὲ ὁ Ξέρξης, ἀλλ' εἶχε γεννηθῆ ἐκ τῆς Ἀπόσσης, θυγατρὸς τοῦ Κύρου, καὶ βασιλεύοντος τοῦ πατρὸς. Ἐκότερος αὐτῶν ἤξιον νὰ βασιλεύσῃ αὐτός. Διατί; Τὸ συμβούλιον τῶν προκρίτων Περσῶν ἐμελλε νὰ ἀποφασίσῃ περὶ τούτου, ἵνα μὴ γίνῃ ἐμφύλιος πόλεμος. Πῶς προσηνέχθη ὁ Ξέρξης πρὸς τὸν ἀδελφὸν ἐρχόμενον, ἵνα καταλάβῃ τὸν θρόνον; Τί εἶπεν ὁ Ἀριαμένης λαμβάνων τὰ δῶρα τοῦ ἀδελφοῦ; Ὑπὲρ τίνος ἀπέβη ἡ κρίσις καὶ τί ἔκαμεν ὁ Ἀριαμένης, ὅτε οἱ μεγιστάνες ἀνεκήρυσαν βασιλέα τὸν Ξέρξην; Ἡθικὸν συμπέρασμα.

199. Φαέθων.

(ιδ. Ἑλλ. Χρῆστομ. Μυθολ. 15).

Σχέδιον. Τίνος υἱὸς ἦτο ὁ Φαέθων; Τί ἐζήτησε παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ; Λαβὼν τὴν διεύθυνσιν τοῦ τεθρίππου πῶς διήθυνεν αὐτό; Τί κακὰ προξένησεν; Τί ἔπαθεν ὁ Φαέθων ἕνεκα τούτου; Τί λέγεται περὶ τῶν ἀδελφῶν τοῦ Φαέθοντος;

200. Διονύσιος ὁ Ἡρακλεώτης.

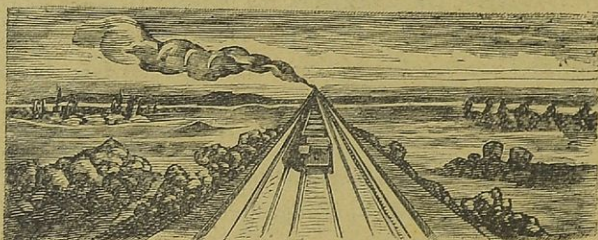
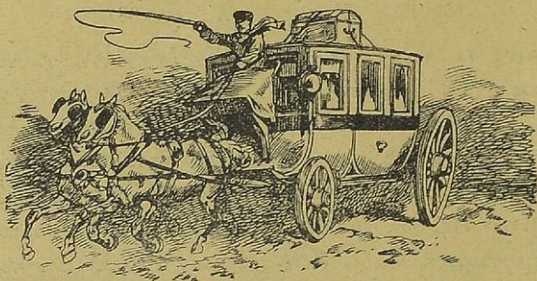
Σχέδιον. Ὁ Διονύσιος ἦτο ἀδηφάγος καὶ τρυφηλός· παχύτης ὑπερβολικὴ καὶ ἕνεκα ταύτης δύσπνοια. Φάρμακον λεπταὶ βελόνας μακρόταται, ἅς διὰ τῶν πλευρῶν καὶ τῆς κοιλίας διώθουν, ὅπως ἐξεγεύρωσιν αὐτὸν τοῦ ὕπνου.

201. Δημοφῶν.

(ιδ. Ἑλλ. Χρῆστομ. Μυθολ. 85).

Σχέδιον. Τίνος υἱὸς ἦτο ὁ Δημοφῶν; (τοῦ Θησέως). Τίνος ἕνεκα δὲν ἐπαῆλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας; Ποῦ ἀπῆλθεν; Τί ἐκεῖ κατοικῶν ἔπαθε καὶ διατί;

202. Ἡ πρὶν καὶ ἡ νῦν συγκοινωνία.

(Εἰκὼν πρὸς περιγραφὴν).

Σχέδιον. Ὅποσον διαφέρει ἡ νῦν συγκοινωνία τῆς πρὶν! Ἄλλοτε οὔτε ὁδοὶ ἀμαξιτοὶ οὔτε ἄμαξαι ὑπῆρχον, ἀλλ' ἀτραποί, ἅς ἡμίονοι ἢ ἵπποι ἠδύναντο μετὰ δυσκολίας νὰ διέλθωσιν. Ἡ ἀπόστασις ἢ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ διανυομένη ἦτο μικρά. Κατὰ θάλασσαν ὁ πλοῦς ἐγένετο διὰ πλοίων ἰστιοφόρων βραδυτάτων. Νῦν ὁδοὶ ἀμαξιτοί, ἄμαξαι ὠρτάει, ἀτμόπλοια, σιδηροδρόμοι.

203. Περσεφόνη.

(ιδ. Ἑλλ. Χρῆστομ. Μυθολ. 16).

Σχέδιον. Τίνος θυγάτηρ ἦτο ἡ Περσεφόνη; Τί ἔκαμεν ἡ μήτηρ αὐτῆς Δημήτηρ ὅτε ἤρπασεν αὐτὴν ὁ Πλούτων; Ποῦ ἐπλανήθη καὶ ποῦ τελευταῖον ἦλθεν; ὑπὸ τὴν μορφήν τίνος γυναικὸς; Πῶς ἀντήμειψεν ἡ Δημήτηρ τὴν φιλοξενίαν τοῦ βασιλέως τῆς Ἐλευστίνος Κελεοῦ; (κατασκευάσασα δίφρον, ἃν ἔστρων δράκοντες

περωτοί και δωρήσασα τὸν σῆτον, δι' οὗ ὑψούμενος ἐπὶ τοῦ δίφρου ἔσπειρε τὴν γῆν).

204. Ἀγαμέμνων.

(ιδ. Ἑλλ. Χριστομ. Μυθολ. 87).

Σχέδιον. Τίνος υἱὸς ἦτο ὁ Ἀγαμέμνων ; Τίνος χώρας ἐδασίλευεν ; Πῶς ἐξεστράτευσεν εἰς Τροίαν ; Τί ἔπαθεν ἐπανελθὼν εἰς Μυκήνας ; Τίς ἐτιμώρησε τὸν θάνατον αὐτοῦ ;

205. Ἀρταξέρξης ὁ Μνήμων.

(Αἰλ. ποικ. ἰστ. 34).

Σχέδιον. Μάρδος τις τὸ γένος, Ῥακώκης δὲ τὸ ὄνομα, εἶχε παῖδας ἐπτὰ, ὧν ὁ νεώτατος πολλὰ κακὰ ἔκαμνεν εἰς τοὺς ἄλλους. Προσπάθεια τοῦ πατρὸς ματαία πρὸς διόρθωσιν. Παράδοσις τοῦ υἱοῦ δεδεμένου ὑπὸ τοῦ πατρὸς τοῖς δικασταῖς, κατηγορία καὶ αἵτησις νὰ καταδικασθῇ εἰς θάνατον. Οἱ δικασταὶ ἐκπλαγέντες ἀνῆνεγκον τὴν δίκην τῷ Ἀρταξέρξει, οὗ ἐνώπιον τὰ αὐτὰ κατηγορεῖ κατὰ τοῦ υἱοῦ ὁ Ῥακώκης καὶ ἤτει. Τί εἶπεν ὁ βασιλεὺς αὐτῷ ; (θὰ τολμήσης νὰ ἴδῃς τοῖς ὀφθαλμοῖς σου τὸν υἱὸν φονευόμενον ;). Ἀπόκρισις τοῦ Ῥακώκου· Μάλιστα· ὡς, ὅταν ἐν τῷ κήπῳ τὰς πικρὰς ἐκφύσεις τῶν θριδακινῶν ἀποκόπτω, ἡ μήτηρ οὐδόλως λυπεῖται, ἀλλὰ μᾶλλον θάλλει καὶ γλυκυτέρα γίνεται, οὕτω καὶ ἐγὼ τὸν βλάπτοντα τὴν οἰκίαν καὶ τοὺς ἀδελφοὺς θεωρῶν ἀποθνήσκοντα θὰ εὐχαριστηθῶ. Τί ἔπραξεν ὁ Ἀρταξέρξης ἀκούσας ταῦτα ; Τὸν μὲν Ῥακώκην διώρισε δικαστήν, τὸν δὲ υἱὸν αὐτοῦ συνεχώρησεν ἀπειλήσας εἶδος θανάτου βαρύτερον, ἢ μὴ παύσῃται ἀδικῶν. Τίνος ἕνεκα διώρισε τὸν Ῥακώκην δικαστήν ;

206. Ὀδυσσεύς.

(ιδ. Ἑλλ. Χριστομ. Μυθολ. 89).

Σχέδιον. Τίνος χώρας βασιλεὺς ἦτο ὁ Ὀδυσσεύς ; Ὅποῖός τις ἦτο ; Εἰς τί συνετέλεσε κατὰ τὴν εἰς Τροίαν στρατείαν ; Ποῦ ἐπλανήθη, ὅτε ἐπέστρεφεν εἰς τὴν πατρίδα του ; Τί εὗρεν εἰς τὴν πατρίδα ἐπανελθὼν ;

207. Τὰ μῆλα τῶν Ἑσπερίδων.

(ιδ. Ἑλλ. Χριστομ. Μυθολ. 47).

Σχέδιον. Ποῦ ἦσαν τὰ χρυσαῖα μῆλα τῶν Ἑσπερίδων ; Πότε ἀνέδωκε ταῦτα ἡ γῆ ; Τίς ἐφύλαττεν αὐτά ; Πῶς κατώρθωσεν ὁ Ἡρακλῆς νὰ λάβῃ τὰ μῆλα ; Πῶς ἐπέισθη ὁ Ἄτλας νὰ δώσει τὰ μῆλα εἰς τὸν Ἡρακλέα ;

208. Ὁ Ἄδης.

(ιδ. Ἑλλ. Χριστομ. Μυθολ. 13).

Σχέδιον. Πῶς ὑπελάμβανον οἱ ἀρχαῖοι τὸν Ἄδην ; Τίνες ποταμοὶ περιέφερον τὴν χώραν ; Ποία λίμνη ὑπάρχει ἐμπρὸς ; Πῶς δύναται τις νὰ διαπλεύσῃ αὐτήν ; Τίς φρουρεῖ ἐν τῇ πύλῃ τοῦ Ἄδου ; Μετὰ τὴν λίμνην τί ὑπάρχει ; Πῶς ὀνομάζεται ἡ ἐν τῷ λειμῶνι κρήνη ; Τίνες βασιλεύουσιν ἐν τῷ Ἄδῃ ; Τίνες εἶνε οἱ δικάζοντες τοὺς ἀποθανόντας ; Ποῦ πορεύονται οἱ ἀγαθοὶ καὶ ποῦ οἱ κακοί ; Πῶς ὀνομάζεται ὁ φρουρὸς τοῦ Ἄδου κύων καὶ ὁποῖός τις ἦτο ;

209. Πυγμαῖοι.

(ιδ. Ἑλλ. Χριστομ. Μυθολ. 49).

Σχέδιον. Τίνες ἦσαν οἱ Πυγμαῖοι ; Ποῦ κατῴκουν ; Διατί ὀνομάσθησαν Πυγμαῖοι ; Πῶς μάχονται πρὸς τὰς γεράνους ; Τί συνέβη εἰς τὸν Ἡρακλέα, ὅτε ἐκοιμήτο ; Τί ἔκαμεν ὁ Ἡρακλῆς, ὅτε ἠγέρθη ἐκ τοῦ ὕπνου ;

210. Ἀσκληπιός.

(ιδ. Ἑλλ. Χριστομ. Μυθολ. 14).

Σχέδιον. Τίνος υἱὸς ἦτο ὁ Ἀσκληπιός ; Ὑπὸ τίνος ἐδιδάχθη τὴν ἰατρικὴν ; Ὅποῖός τις ἦτο ὡς ἰατρός ; Διατί ὁ Ζεὺς ἐκεραύνωσεν αὐτόν ; Πῶς ἐξεδικήθη τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ ὁ Ἀπόλλων ; Πῶς ὁ Ζεὺς ἐτιμώρησε τὸν Ἀπόλλωνα διὰ τὸν θάνατον τῶν Κυκλώπων ;

211. Οιδίπους.

(ιδ. Έλλ. Χρηστομ. Μυθολ. 57).

Σχέδιον. Τίνος υἱὸς ἦτο ὁ Οιδίπους; Διατί ἐξέθηκεν αὐτὸν ὁ πατὴρ ἅμα γεννηθέντα; Τίνος ἕνεκα ὠνομάσθη Οιδίπους; Ποία ἡ τύχη τοῦ παιδός; Διατί ἐφόνευσε τὸν Λαίον; Πῶς ἐγένετο βασιλεὺς ὁ Οιδίπους; Τί ἦτο ἡ Σφίγξ; Τί αἶνιγμα προέτεινεν;

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

<p>1. Τὸ κανάριόν μου (εἰκῶν).
 2. Ὁ καλὸς μαθητῆς.
 3. Ἡ Ἀντιγόνη αὐτοκατήγορος.
 4. Εὐπειθὴς υἱός.
 5. Ὁ ἀμελής Ἀντώνιος.
 6. Ὁ καθάρειος συμμαθητῆς.
 7. Λύκος καὶ Λέων.
 8. Τίνος ἔνεκα ὁ Ἀριστεὺς προ-
 τεύει ἐν τοῖς μαθήμασιν ;
 9. Ἡ Ἀλκυὼν (εἰκῶν).
 10. Γαλῆ καὶ Μῦς.
 11. Ἡ Ἐλευθερία καὶ ὁ πτωχὸς
 τυφλός.
 12. Ὁ εὐγνώμων Λύκος.
 13. Παιδίον οἰκονόμον.
 14. Ἡ Ἑλλῆ δυστυχῆς ἔνεκα ἑαυτῆς.
 15. Ἀλώπεκος ἰδιότης.
 16. Ἐπιστολὴ τοῦ Ἀχιλλέως πρὸς
 τὸν πατέρα.
 17. Ἡ ἰδιότροπος νεάνις.
 18. Ὁ Ψιττακὸς μου (εἰκῶν).
 19. Ὁ μικρὸς δάκτυλος τῆς μητρὸς.
 20. Ὁ ἀμελής Δημήτριος.
 21. Αἱ πέντε ἥπειροι
 22. Ἀστρολόγος.
 23. Ἀπεῖθεια τιμωρομένη.
 24. Ἡ λαίμαργος.
 25. Ὁ τρυγητὸς (εἰκῶν).
 26. Κάμηλος.
 27. Τὸ βάπτισμα τῆς μικρᾶς ἀδελ-
 φῆς μου.
 28. Τί ἔχεις ἐν τῷ ἀναλογεῖῳ σου ;
 29. Πατὴρ καὶ θυγατέρες.
 30. Ἡ κενόδοξος Ἀρτεμισία.
 31. Παιδίον γενόμενον δύσμορφον
 ἐξ ἀπροσεξίας.
 32. Παιδίον πρόδειπνον (εἰκῶν).
 33. Δύσανδρος.
 34. Γεωργὸς καὶ πελαργός.
 35. Ἡ ἑορτὴ τῆς μητρὸς μου.</p> | <p>36. Ὁ ἀπερίσκεπτος Ἀντώνιος.
 37. Ἀλώπηξ ἐξογκωθεῖσα τὴν γασ-
 τέρα.
 38. Ὁ σὺ μισεῖς ἐτέρῳ μὴ ποιήσης.
 39. Τὸ θέρος (εἰκῶν).
 40. Ὁ καταδότης Ἄγγελος.
 41. Θεοὶ καὶ ἄνδρες.
 42. Ἐπιστολὴ συστατικῆ.
 43. Ὁ γληρόν κοράσιον.
 44. Ὁ καλὸς Κίμων.
 45. Ὁ στέφανος τοῦ Μολοσσοῦ(εἰκ.)
 46. Ἡ φίλη τῶν πτηνῶν.
 47. Τὸ καλὸν παιδίον.
 48. Τὰ ἐνδύματα τοῦ χειμῶνος.
 49. Ἀντισθένης ὁ Ῥόδος.
 50. Περιεργία νεάνιδος (εἰκῶν).
 51. Διατὶ ἀγαπᾷς τοὺς γονεῖς σου ;
 52. Τὸ ἀνόητον παιδίον.
 53. Αἰγοβοσκὸς καὶ αἰγες.
 54. Καρτερία Σκύθου πρὸς τὸ ψῦχος.
 55. Ὁ εὐεργετῶν ἀντενεργετῆται.
 56. Ἡ λαίμαργος Ἀρτεμις.
 57. Ἡ ἄροσις
 58. Ὁ ἀστὸς (εἰκῶν).
 59. Ἀλιεῖς.
 60. Αἱ ἀπόκρηφοι.
 61. Ἡ γαλῆ τῆς Ἑλένης (εἰκῶν).
 62. Αἶξ, ἐρίφιον, λύκος.
 63. Ἐχθρὸς ὁ χερσαῖος.
 64. Ἄρκτος καὶ ἀλώπηξ.
 65. Ἀσπλαγχνὸς θυγάτηρ.
 66. Ἐπιστολὴ ἀδελφοῦ πρὸς ἀδελ-
 φόν.
 67. Ἡ ἄρκτος (εἰκῶν).
 68. Ἰνδικὸς ὄνος καὶ κίσσα.
 69. Δέν ὑπάρχουσι φαντάσματα.
 70. Ἐπιστολὴ ἐρωτηματικῆ.
 71. Οἱ καλοὶ φίλοι (εἰκῶν).
 72. Πέρδικες.
 73. Ὁ κλέπτης καὶ ὁ πτωχός.</p> |
|---|---|

74. Βάτραχοι ζητούντες βασιλέα.
 75. Ἀγχιλαος ὁ μέγας.
 76. Ἡ γραῖα.
 77. Διατί τὸν χειμῶνα κάμνει ψύ-
 χος ; (εἰκῶν).
 78. Φακίων.
 79. Ναυαγὸς καὶ θάλασσα.
 80. Τὸ μῆλον τῆς ἐριδος.
 81. Δρυκολάπτῃς (εἰκῶν).
 82. Ἡ Λακεδαιμονίων ἀγωγή.
 83. Ἐγθροί.
 84. Ἡ Βρασίδου μήτηρ.
 85. Ὁ μεμψίμοιρος.
 86. Ἰφινέεια.
 87. Δημόκριτος ὁ φιλόσοφος.
 88. Μὴ πλησιάζετε εἰς τὰς κυψέ-
 λας (εἰκῶν).
 89. Ζεὺς καὶ Ἀλώπηξ.
 90. Μὴ φονεύετε τὰ πτηνά.
 91. Ὁ μικρὸς κῆπος μου.
 92. Φιλοκτήτης.
 93. Ἀρταξέρξης καὶ Ὠμίσης.
 94. Ἡ Ῥοδώπις.
 95. Ἡ πυρκαϊά (εἰκῶν).
 96. Παιδίον τίμιον.
 97. Περιγραφή αἰθούσης διδασκα-
 λίας.
 98. Γεωργῶ παῖδες.
 99. Μενέδημος καὶ Ἀσκληπιάδης.
 100. Ὁ φονεὺς γάτος (εἰκῶν).
 101. Ἰάσων.
 102. Μὴ καίετε τὰ δάση.
 103. Ὁ Γάτος Καῖσαρ.
 104. Περιγραφή τοῦ σχολείου.
 105. Ἄρπυιαι.
 106. Ἀριστείδης.
 107. Ὁ σπορητὸς (εἰκῶν).
 108. Τὸ κακὸν παιδίον.
 109. Ἐπαμεινώνδας.
 110. Συμπληγάδες.
 111. Σόλων.
 112. Ἡγητορίδης ὁ Θάσιος.
 113. Τὰ ἀθύρματα τοῦ Ἀνδρέου καὶ
 τῆς Μαρίας (εἰκῶν).
 114. Ἀχιλλεύς.
 115. Αἴσωπος.
 116. Ἀργιλεωνίς ἡ Βρασίδου μήτηρ.
 117. Ἡ Ῥοδοσάχχαρις.
 118. Γάτος καὶ ποντικός.
 119. Ἀνοησία καὶ ἀχαριστία πυ-
 ραλλίδος (εἰκῶν).
 120. Θῶμα τῆς ἐλευθερίας.
 121. Δούρειος ἵππος.
 122. Καλλικρατίδας.
 123. Ἡ ἀμυιετρὶς τῆς γεννήσεως.
 124. Ἡ αἰώρα (εἰκῶν).
 125. Δύο παῖδες Σπαρτιάται.
 126. Φιλοπονία ἡμίονου.
 127. Ἀλώπηξ καὶ Λέων.
 128. Ἡρακλῆς.
 129. Βούλις καὶ Σπέρχης.
 130. Ἡ ἀνοδῆσμη τῆς Ἐρατοῦς
 (εἰκῶν).
 131. Οἱ καρποὶ τῶν κήπων.
 132. Ὅονις, γαλῆ καὶ ποντικοί.
 133. Ἡ γελιδών.
 134. Ὁ Νεμειῶς Λέων.
 135. Διογένης καὶ Ἀλέξανδρος.
 136. Εὐχαὶ τοῦ Βασιλείου ἐπὶ τῶ
 νέφ ἔτει πρὸς τοὺς γονεῖς.
 137. Λύκος καὶ πρόβατον.
 138. Ὁ πελαργὸς (εἰκῶν).
 139. Ὁ ἀγροῖκος Ἰωάννης.
 140. Ἡ Δερναία Ὑδρα.
 141. Εὐθύνονος ὁ Ἰταλός.
 142. Τὸ ἀνόητον πρόβατον (εἰκῶν).
 143. Ἡ νύξ ἄριστος σύμβουλος.
 144. Ἡ Πausανίου προδοσία.
 145. Εἰλικρινὴς μεταμέλεια.
 146. Ἄδυητος.
 147. Ἀττικαὶ ἰσγάδες.
 148. Στρουθίον αἰχμάλωτον (εἰκ.).
 149. Ἀπελευθέρωσις τοῦ στρουθίου.
 150. Ἡ κίσσα.
 151. Περιεργία ἀξιότιμος.
 152. Ἀλώπηξ καὶ πῖθηκος
 153. Περσεύς.
 154. Αἰνείου εὐσέβεια.
 155. Ὁ μικρὸς γλύπτης (εἰκῶν).
 156. Κακὴ ἔξις.
 157. Αἱ πέντε αἰσθήσεις.
 158. Αἶξ καὶ ὄνος.
 159. Φοῖβος καὶ Ἑλλή.
 160. Ἀρκεσίλαος.
 161. Ἡ μηλολόβη (εἰκῶν).
 162. Ἀγροικία Λάκωνος.

163. Ἡ φύσις κατὰ μῆνα Μάιον.	185. Νιόβη.
164. Κτίσις Ἀθηνῶν.	186. Ἐπιμηθεύς.
165. Φίλιππος ὁ ἰατρὸς Ἀλεξάνδρου.	187. Δημόκριτος καὶ Δαρσεῖος.
166. Κυνὸς νοημοσύνη.	188. Δευκαλιών.
167. Ὁ ἐκ γιόνος ἄνθρωπος (εἰκ.).	189. Μαγικός δακτύλιος.
168. Κτίσις Θηβῶν.	190. Ἡ σελήνη (εἰκῶν).
169. Διαθήκη Εὐδαμίδα τοῦ Κορινθίου.	191. Θησεύς.
170. Ἡ μαύρη ὄρνις (εἰκῶν).	192. Ἄριστομένης.
171. Χειλωνίς.	193. Δάμων καὶ Φιντίας.
172. Ὄρφεύς.	194. Θύελλα.
173. Ζεὺς, Προμηθεύς, Ἀθηνᾶ, Μῶμος.	195. Ἀννίκερις ὁ Κυρηναῖος.
174. Ἐπιστολὴ θυγατρὸς πρὸς μητέρα ἀποδημοῦσαν.	196. Ὁ μεταξοσκώληξ (εἰκῶν).
175. Τελεσταγόρας.	197. Τάνταλος.
176. Ἡ ἄνευ λόγου θυμουμένη (εἰκῶν).	198. Οἱ υἱοὶ τοῦ Δαρείου.
177. Προμηθεύς.	199. Φαέθων.
178. Ὁ μικρὸς ψεύστης.	200. Διονύσιος ὁ Ἡρακλεώτης.
179. Γοργὴ ἢ Κλεομένους θυγάτηρ.	201. Δημοφῶν.
180. Μαρδονίου καὶ Πausανίου τράπεζα.	202. Ἡ πρὶν καὶ ἡ νῦν συγκοινωνία (εἰκῶν).
181. Τὰ ὠὰ τοῦ Πάσχα.	203. Περσεφόνη.
182. Ἡ Αὐγὴ καὶ οἱ νεοσσοὶ αὐτῆς (εἰκῶν).	204. Ἀγαμέμνων.
183. Δέων καὶ ἄνθρωπος.	205. Ἀρταξέρξης ὁ Μνήμων.
184. Ἡ κλίνη μου.	206. Ὀδυσσεύς.
	207. Τὰ μῆλα τῶν Ἐσπερίδων.
	208. Ὁ Ἄδης.
	209. Πυγμαῖοι.
	210. Ἀσκληπιός.
	211. Οἰδίπους.

